

GULDBORGSUND

BUDGET REDEGØRELSE 2023

BLOMSTERENG VED GULDBORGVEJ
I SAKSKØBING
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	5
BUDGETFORUDSÆTNINGER	7
BUDGETAFTALE	9
RESULTATOVERSIGT	16
FINANSIERINGSOVERSIGT	17
BEVILLINGSOVERSIGT	17
OVERSIGT OVER ANLÆGSINVESTeringer	18
ØKONOMIUDVALG	24
Mål & Indikatorer	25
Politikområde: Finans	29
Politikområde: Politik og erhverv	30
Politikområde: Administration	33
SOCIALUDVALG	36
Udvalgsstrategi	37
Politikområde: Familierådgivning	40
Politikområde: Socialområdet	50
Politikområde: SU - administration	57
ÆLDRE OG OMSORGSUDVALG	60
Udvalgsstrategi	61
Politikområde: Ældre og Omsorg	63
Politikområde: Folkesundhed	71
Politikområde: ÆOU - administration	73
BØRN OG SKOLEUDVALG	76
Udvalgsstrategi	77
Politikområde: Børn og Læring	81
Politikområde: BSU - administration	91
LANDDISTRIKTER, KULTUR OG FRITIDSUDVALG ...	94
Udvalgsstrategi	95
Politikområde: Kultur og Turisme	99
Politikområde: Fritid	106
Politikområde: LKF - administration	110
TEKNIK, MILJØ OG KLIMAUDVALG	114
Udvalgsstrategi	115
Politikområde: Drift	119
Politikområde: Myndighed	121
Politikområde: TKM - administration	123
BESKÆFTIGELSE- OG ERHVERVSUDVALG	125
Udvalgsstrategi	126
Politikområde: Arbejdsmarkedscenter	129
Politikområde: AM-projekt	133
Politikområde: BEU - administration	134

FORORD

I oktober 2022 vedtog et enstemmigt byråd "Budget 2023-2026".

Det er det første budget i denne byrådsperiode, og dermed også første skridt i vores prioritering af de syv overordnede temaer, som vi har aftalt at arbejde for i de kommende år.

Samtidig er det også et budget, der afspejler kommunens økonomiske udfordringer i budgetaftalens overslagsår.

For at have penge til at sætte den retning, vi gerne vil, har vi med budgettet lavet en omprioritering, så vi kan investere i bedre service til blandt andre børnene, de ældre og de mest udsatte grupper i kommunen. Vi er for eksempel enige om, at der skal være penge til at udvide den nye skole i Sundby med samme kvalitet og indhold, som der tidligere er aftalt, hvis det som følge af tilflytningen til Sundby bliver nødvendigt.

Vi har også besluttet at gøre forsøg og projekter, der har vist gode resultater, til permanente tilbud. Det gælder særligt inden for børne-, unge- og socialområdet.

I budgettet er der desuden fundet penge til mere personale i ældreplejen. Både på plejecentrene og i de udkørende funktioner, så nogle af de svageste ældre kan leve et mere aktivt og socialt liv.

Vi har derudover prioriteret fællesskabet og de lokale initiativer i landdistrikterne og afsat flere penge til lokal udvikling. Det er ofte borgerne, der har de gode ideer til, hvad der kan gavne lokalmiljøet, og vi skal lytte til borgernes ideer og understøtte dem økonomisk.

Det er i det hele taget et budget, som - trods de økonomiske udfordringer - rummer mange initiativer og nye investeringer inden for en lang række områder til gavn for borgerne. Det gælder også inden for den grønne omstilling og i forhold til at få medarbejdernes gode ideer og erfaringer bragt bedre i spil.

Jeg vil gerne sende en stor tak til hele byrådet for det gode og positive samarbejde og for at tage ansvar for at skabe balance i budgettet, også i fremtiden.

I det følgende gennemgås det samlede budgetforlig og de kommende års investeringer.

GULDBORGSUND KOMMUNE, DECEMBER 2022

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized initials 'SH'.

SIMON HANSEN
BORGMESTER

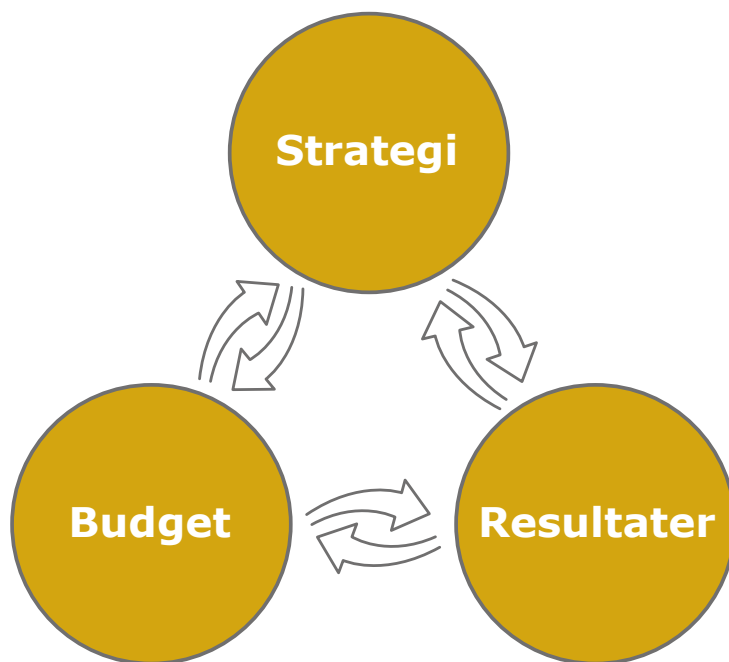

VED GRØNSUND
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

BUDGET 2023-2026

INDLEDNING

Guldborgsund Kommune har sit styringsmæssige fokus på at skabe tydelig sammenhæng mellem strategi, budget og resultater som det er vist i denne figur:

Planstrategi 2022 samt fagudvalgsstrategierne 2022 sætter den overordnede strategiske retning for Guldborgsund Kommune i byrådsperioden 2022-25. Strategierne tager udgangspunkt i kommunens fælles kerneopgave "at styrke borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber".

Byrådet har udpeget 7 strategiske temaer i planstrategien, som de sætter særligt fokus på: det gode børneliv, uddannelsesbyen Nykøbing Falster, et godt erhvervsklima, grøn omstilling, kommunen som attraktiv arbejdsplads, turisme og bosætning samt omsorg og sundhedsfremme.

De 7 strategiske temaer udgør omdrejningspunktet for fagudvalgsstrategierne, som sætter retning og succeskriterier for, hvordan fagudvalgene – hver især og sammen - vil arbejde for at realisere de 7 strategiske temaer.

Budgettet fastlægger de økonomiske rammer, som skal bidrage til at virkeliggøre den politiske retning, som er sat i strategierne.

Byrådet har budgetteret med i alt 4,8 mia. kr. i 2023 til at dække kommunens samlede udgifter til drift og anlæg.

I budgettet er der prioriteret ressourcer til en række indsatser, som knytter sig til virkeliggørelsen af de 7 strategiske temaer i planstrategien. Indsatserne er beskrevet i budgetaftalen 2023-26.

Med byrådets og fagudvalgenes strategier er der lagt et højt ambitionsniveau for hele organisationen, hvor budgetansvarlighed hænger sammen med kvalitet og resultater i opgaveløsningen.

Resultater er centralt i den tilgang, som organisationen løser sine opgaver på. Netop det at have fokus på, hvilke resultater der opnås, medvirker til, at kommunens ressourcer anvendes på den mest optimale måde. Det fordrer en tæt sammenhæng mellem budget, strategier og resultater.

Budgetredøgørelsens opbygning understøtter kommunens styringsmæssige tilgang ved en indledningsvis præsentation af byrådets planstrategi, budgetaftale og oversigter over kommunens samlede økonomi. Derefter er der en beskrivelse af de enkelte fagudvalgs strategier og budgetanvendelse, der samlet set skal løfte den fælles kerneopgave.

PANDEBJERG GODS
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

BUDGET FORUDSÆTNINGER

RAMMEBETINGELSER FOR BUDGET 2023

Regeringen og KL aftalte i juni måned 2022 betingelserne for den kommunale økonomi for 2023.

Med virkning fra og med budget 2021 er der sket en grundlæggende omlægning af det kommunale tilskud- og udligningssystem.

De generelle tilskud og skatter er beregnet med udgangspunkt i det af Indenrigs- og Boligministeriet udmeldte statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Det skal særligt bemærkes, at cirka 40,800 mio. kr. af kommunens bloktilskud er betinget af, at kommunerne under ét overholder de udmeldte rammer for henholdsvis service- og anlægsudgifter.

Aftalen indeholder blandt andet følgende punkter:

- Særtilskudspulje på 620,000 mio. kr. til særligt vanskeligt stillede kommuner.
- Lånepulje på 200,000 mio. kr. på det ordinære anlægsområde.

TILSKUD

Guldborgsund Kommune modtager i 2023 25,000 mio. kr. i tilskud som særligt vanskeligt stillet kommune og 23,500 mio.kr. i tilskud som kommune med vanskelige vilkår.

DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE

INDBYGGERE

I forbindelse med budgetlægningen af generelle tilskud forventes indbyggertallet for 2023 at udgøre 60.472 (statsgaranterede folketal).

INDTÆGTER

BLOKTILSKUD

I de udmeldte bloktilskud til kommunerne indgår et betinget bloktilskud på 4,000 mia. kr., hvor – som nævnt indledningsvis – Guldborgsund Kommunes andel svarer til 40,800 mio. kr.

Dette tilskud er betinget af, at kommunerne under ét overholder de aftalte rammer for service og anlæg i 2023.

Guldborgsund Kommunes vedtagne budget for 2023 matcher de vejledende rammer for service og anlæg, der specifikt er udmeldt fra KL til den enkelte kommune.

SKATTER

Budgetteringen af skatteindtægterne tager afsæt i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i år 2023, hvilket udgør 10.463,900 mio. kr.

Udskrivningsprocenten for 2023 er fastsat til 25,8 %, hvilket svarer til den procent Guldborgsund Kommune opkræver i 2022.

De afgiftspligtige grundværdier er budgetteret til 11.605,500 mio. kr.

Grundskyldspromillerne er fastsat til 32,34 og 7,2 (for produktionsjord) svarende til de promiller Guldborgsund Kommune opkræver i 2022.

Provenuet er budgetteret til 278,100 mio. kr.

DÆKNINGSAFGIFT, OFFENTLIGE EJENDOMME.

Dækningsafgiften for offentlige ejendomme er uændret således, at dækningsafgiften af grundskylden er fastsat til 15 promille, samt at dækningsafgiften af forskelsværdien er fastsat til 8,75 promille.

Provenuet er budgetteret til 5,800 mio. kr.

KOMMUNENS KASSEBEHOLDNING

(LIKVIDE AKTIVER)

Gennem årsserierne har der i de årlige økonomiforhandlinger med KL om kommunernes økonomi været et ekstraordinært finansieringstilskud på 3,500 mia. kr. (til styrkelse af kommunernes likviditet). Med udligningsreformen i 2021 blev finansieringstilskuddet gjort permanent. Guldborgsund Kommunes andel udgør i budgettet for 2023 55,200 mio. kr.

Der er i henhold til budgetstrategien for 2023-2026 ikke budgetteret med yderligere henlæggelser til kassen, idet kriteriet i den vedtagne økonomiske politik (4.000 kr. pr. indbygger) blev indfriet i 2019.

Der skal samtidig gøres opmærksom på, at en væsentlig del af likviditetsforbedringen de seneste år skyldes, at udgifter til planlagte anlægsinvesteringer i 2022 herunder overførsler fra tidligere år indtil videre kun i meget begrænset omfang er afholdt.

Vedrørende Guldborgsund Kommunes sale og lease back engagementer er der med udgangen af 2021 frigivet cirka 432,000 mio. kr. fra deponerede midler til likvide aktiver og er således en del af kommunens likvide aktiver. Overførslen er en konsekvens af en afgørelse fra det daværende Social- og Indenrigsministerium.

PRIS- OG LØNFREMSKRIVNING

Pris- og lønfremskrivningen af budgettet for 2023 tager udgangspunkt i KL's anbefalinger.

DEN KIRKELIGE LIGNING

Vedrørende den kirkelige ligning er der i september 2022 fremsendt budgetforslag fra Provstiudvalget. Byrådet har med udgangspunkt i budgetforslaget besluttet at fastsætte udskrivningsprocenten til 1,16 i 2023 – svarende til niveauet for 2022.

LÅNOPTAGELSE

Der er i budgettet for 2023 ikke budgetteret med lånoptagelse.

BUDGETAFTALE

BUDGETAFTALE 2023-2026

Siden kommunalvalget i november 2021 er verden forandret. Der er krig i Europa, der er forsyningskrise, inflation samt fastholdelses- og rekrutteringsudfordringer. Det betyder også, at der er brug for en skarp prioritering af, hvad byrådet skal bruge ressourcer på - både hvad angår medarbejdere og penge.

Med denne budgetaftale har forligsparterne med en meget bred politisk forankring besluttet prioriteringen af en række indsatser, der knytter sig til virkeliggørelsen af de 7 strategiske temaer i planstrategien, der er den politiske retning for Guldborgsund Kommune. Det er i overensstemmelse med det afsæt, der blev lagt i konstitueringsaftalen, på vores fælles kerneopgave:

Vi skal styrke borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse og, i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber

Planstrategien og udvalgsstrategierne, der forelægges til endelig politisk godkendelse i oktober 2022, udgør det politisk-strategiske grundlag for denne byrådsperiode. Forligsparterne har derfor aftalt, at dette og øvrige budgetforlig i denne byrådsperiode skal bidrage til at virkeliggøre Guldborgsund kommunes politiske retning. Det bygger videre på de gode resultater, der er skabt i den forgangne byrådsperiode, og anerkender samtidig den nye virkelighed Danmark og dermed også Guldborgsund Kommune står i. Der etableres derfor en driftspulje på 15 mio. kr. i 2023 til imødegåelse af mulige driftsudfordringer i budgetåret.

Der udarbejdes en kommunikationsstrategi, som bliver den overordnede strategiske ramme for hvilke kommunikationskanaler, vi anvender til borgerkommunikation. Det sker i forlængelse af det fokus, der indgår i den politiske samarbejdsaftale 2022-25 på, at der skal arbejdes med kommunens kommunikation med borgerne. Kommunikationsstrategien skal sikre effektiv, nem, enkel, tilgængelig og imødekomende kommunikation med borgerne.

Budgetaftale 2023-26, der er det første budgetforlig i denne byrådsperiode, beskriver de indsatser, som er økonomisk prioriteret til at virkeliggøre de 7 strategiske temaer, og det langsigtede perspektiv forpligter endvidere byrådet til at igangsætte initiativer, der adresserer den økonomiske udfordring i overslagsårene og særligt 2026, hvor de økonomiske udfordringer på nuværende tidspunkt andrager ca. 138 mio. kr.

1. Det gode børneliv

Det er vigtigt at sikre de bedst mulige betingelser for, at vores børn kan komme godt fra start i livet. Derfor er forligsparterne enige om at sikre rammerne for skoler og daginstitutioner også i svære økonomiske tider. Derfor færdiggøres den nye sundskole med den kvalitet og det indhold, der tidligere er aftalt, og der træffes principbeslutning om at afsætte 20 mio. kr. i 2024 og 20 mio. kr. i 2025 til en potentiel udbygning af Sundskolen.

For at skabe gode rammer for det gode børneliv etableres der ligeledes et midlertidigt dagtilbud i Sundby. Det bidrager til, at der skabes den fornødne tid til at sikre en hensigtsmæssig og fremtidssikret permanent kapacitet i den kommende permanente daginstitution i Sundby.

Forligsparterne er enige om at fastholde den planlagte høje kvalitet i Stadion-hallen (hal 4), således at Guldborgsund kommune får en optimal løsning til gavn og glæde for borgerne, brugerne og de mange aktører, der fremover vil anvende de topmoderne faciliteter i landsdelens kommende arena, hvorfor der er tilført 22,775 mio. kr. og desuden tilføres afledt drift på 0,5 mio. kr. i 2023 og 1,1 mio. kr. i overslagsårene.

Det aftales endvidere at §17.4 udvalget om det gode børneliv, fortsætter arbejdet frem til 1.7.2023, for at sikre gode løsningsorienterede resultater, hvorefter et nyt § 17.4 udvalg nedsættes med politisk fokus på koordinerede indsatser over for udsatte unge. Byrådsperioden afsluttes med et § 17.4 udvalg, der får fokus på ældre.

Der er ligeledes enighed om fortsættelse af dannelsesrygsækken, så alle børn oplever kultur og dannelse som en integreret del af deres gang i daginstitution og skole. Dannelsesrygsækken udvikles kontinuerligt, og der vil blive indarbejdet et særligt tema om madkultur.

2. Uddannelsesbyen Nykøbing Falster

Borgernes adgang til lokale uddannelses tilbud er af afgørende betydning for, at de kan klare sig godt i livet, og at virksomhederne har adgang til kvalificeret arbejdskraft. Der igangsættes en tværgående indsats med fokus på at udvikle Uddannelsesbyen på alle relevante parametre såsom bosætningsmuligheder, kultur og fritidstilbud og mobilitet. Der gennemføres desuden en generel analyse af den kollektive trafikbetjening med fokus på de nye trafikmønstre i lyset af corona-epidemien.

Der afsættes en ramme på 1,5 mio. kr. til i samarbejde med Lolland Kommune og Region Sjælland at reetablere togbus fra Rødbyhavn til Nykøbing F. station. Rammen afsættes under forudsætningen af Transportministeriets medfinansiering. Rammen skal desuden specifikt kunne rumme en forsøgsordning med natbusser mod Stubbekøbing og Nysted i overensstemmelse med lokaltogets køreplan og at igangsætte forsøg med gratis bustransport til større events/begivenheder inden for kommunegrænsen.

3. Et godt erhvervsklima

Kommunens erhvervsvenlighed skal forbedres yderligere. Den skal være med til at skabe de bedst mulige forudsætninger for at kunne drive virksomhed i kommunen, hvilket er afgørende for borgernes jobmuligheder og for det skattegrundlag, der skal finansiere og sikre kernevelfærden.

Gennem dialog og åbenhed skal kommunen medvirke til, at Lolland-Falster er et godt sted at starte og drive virksomhed med effektiv erhvervsservice med kortere sagsbehandlingstider, en løsningsorienteret tilgang og adgang til kvalificeret arbejdskraft.

Vi vil lave partnerskaber med virksomhederne om rekruttering af arbejdskraft og opkvalificering af ledige, så de får et job. Vi vil også have et fokuseret samarbejde med virksomheder, uddannelsesinstitutioner og faglige organisationer om at sikre praktik- og lærepladser til unge.

I samspil med vores erhvervsorganisation Business Lolland-Falster intensiveres samarbejdet med handelsstands- og erhvervsforeninger ved, at de opfordres til at indgå partnerskabsaftaler. Partnerskaberne skal fremme levende bymidter i kommunens større detailhandelsbyer. Dette skal være med til at fremme rammevilkårene for handelslivet til gavn for kommunens samlede attraktionsværdi for borgere, potentielle tilflyttere og turister.

4. Grøn omstilling

Guldborgsund Kommune skal udvikle en grøn styrkeposition, og der skal sættes tværgående fokus på den grønne omstilling, så kommunen som geografisk område er CO₂-neutral og klimasikret senest i 2050. Samarbejde og partnerskaber med borgere og erhvervsliv er afgørende for, at vi lykkes med det mål.

I den sammenhæng noterer forligsparterne sig med tilfredshed, at vores affalds- og energiselskab REFA virkeliggør den nye affaldsordning senest pr. 1. januar 2023. Affaldsordningen er med til at fremme genanvendelsen af affald, begrænse ressourceanvendelsen og forebygge forurening. Guldborgsund Kommune finansierer implementeringen af den nye affaldsordning i kommunale ejendomme med 10 mio. kr. i både 2023 og 2024.

Som landsdelens største virksomhed har Guldborgsund Kommune en vigtig rolle i at gå forrest med det gode eksempel i den grønne omstilling. Forligsparterne har derfor aftalt, at udarbejde en grøn indkøbspolitik,

der skal bidrage til bæredygtige indkøb og fremme af cirkulær produkttænkning, så kommunens klimaaftryk nedbringes.

Den kommunale brug af pesticider udfases – bortset fra ved anvendelsen mod invasive arter, hvor andre bekæmpelsesmetoder ikke virker.

Der etableres et klimabudget med 1,5 mio. kr. i 2023. Fra 2024 og frem finansieres klimatilpasningsanlæg af eventuelt mindreforbrug i vintertjenesten. Overførte mindreforbrug reserveres dermed til klimatilpasnings tiltag.

Der etableres elbilladestander i overensstemmelse med de nye regler på lokationer der har mere end 20 p-pladser. Det estimeres til 58 pladser – hvortil der omprioriteres inden for Teknik-, Klima- og Miljøudvalgets samlede anlægsramme. Derudover indledes en dialog med elladestander-firmaer om yderligere udbygning af ellader-infrastruktur.

5. Kommunen som attraktiv arbejdsplads

Forligsparterne ønsker at fremme Guldborgsund Kommune som attraktiv arbejdsplads for at fastholde og tiltrække arbejdskraft. Der bygges videre på den igangværende indsats for fleksible arbejdspladser og fortsættelse af dialogen om reduktion af sygefravær.

Der iværksættes en intensiveret indsats i samarbejde med Hoved MED-udvalget for at flere medarbejdere, der ønsker det, kan komme på fuld tid.

Et konkret tiltag er også Fremtidens Rådhus, som betyder, at rådhuset ombygges, så der med en aktivitetsbaseret indretning skabes bedre fysiske rammer for en stærk tværfaglig løsning af den fælles kerneopgave til gavn for borgeren. I den forbindelse flyttes de nuværende funktioner på jobcentret til rådhuset. Der afsættes i alt 35 mio. kr. i budget 2023-26 til virkeliggørelsen heraf.

6. Turisme og bosætning

Der prioriteres økonomiske midler i budgetaftalen til at fremme Guldborgsund som turistkommune. Det sker ud fra et politisk ønske om at udvikle vores turistprodukt for at fremme indtjening og jobskabelse. Derigennem styrkes beskatningsgrundlaget, som er en altafgørende forudsætning for finansiering af kernevelfærden til kommunens egne borgere.

Parterne er enige om at gentænke turismen ift. udstyknings af såvel store som små sommerhusgrunde, øvrige turistovernatningsmuligheder og samtidig udbredt bevarelse af eksisterende sommerhusmiljøer.

Guldborgsund Kommune har bidraget med 9,3 mio. kr. til etablering af partnerselskab for Marielyst Resort. Med partnerskabet om Marielyst Resort forventer forligsparterne at få etableret et sammenhængende feriecenter på Marielyst, der bliver et stort aktiv for turismen med 650.000 årlige overnatninger og skabelse af 3-500 direkte og afledte jobs.

Krokodille Zoo er det første sted i verden, hvor alle krokodillearter er samlet ét sted. Det bevilgede anlægstilskud på 12,5 mio. kr. til Krokodille Zoo er udtryk for en betydelig politisk prioritering. Det skal være med til, at Krokodille Zoo kan udfolde sit fulde potentiale til gavn for turisme og jobskabelse.

Der reserveres 500.000 kr. i 2023 og årene frem til Krokodille Zoo. Beløbet skal være med til at sikre, at Krokodille Zoo, i lighed med andre af Guldborgsund Kommunes fyrtårne, kan oppebære driftsmidler fra Slots- og Kulturstyrelsen og forventes "matchet" minimum en til en.

I forbindelse med realiseringen af helhedsplanen for Nykøbing Havn, hvor bosætning og udvikling af bylivsdrivere er i hovedsædet, er der enighed om at samlokalisere bibliotek, borgerservice, musikskole og billedskole samt tilknyttede fællesfaciliteter i et samlet projekt, som ligeledes inkluderer Museum-Lolland Falster.

Det prioriterede anlægstilskud på i alt 2,690 mio. kr. til Art Barns Lolland bidrager til at give nyt liv og synliggøre kvaliteterne af Lolland-Falsters kulturhistoriske bygningsarv. Det sker ved at benytte historiske bygningsværker i landsdelen til at vise storslåede kunstværker. På den måde bidrager initiativet til at styrke vores attraktionsværdi for nuværende borgere, potentielle tilflyttere og turister.

For at styrke den stigende bosætning skal der sættes turbo på udviklingen af byggegrunde og markedsføring af de eksisterende udstykninger. Byggesagsbehandlingen skal fortsat prioriteres inden for eksisterende ressourcer med yderligere aktiv vejledning af ansøgerne for at opnå hurtigere sagsbehandling i tæt samarbejde med Business Lolland-Falster.

For at styrke salget af kommunale byggegrunde, både i landdistrikter og omkring vores hovedby, lægges der op til et offentlig privat samarbejde med vores lokale ejendomsmæglere, hvor grundene markedsføres i fællesskab.

Specielt i kommunens landdistrikter ligger et stort uudnyttet potentiale med 108 kommunale byggegrunde, som ligger ubenyttet hen.

Lovgivningen for byggesager er blevet kompleks og uoverskuelig for mange, både for private og erhvervslivet. Byggesagsbehandlingen skal derfor fortsat prioriteres højt. Sagsbehandlingstiden skal reduceres og vejledningsfunktionen skal styrkes med en synlig og lettilgængelig rådgivning.

Udstykningen af den eksisterende Sundskole skal ske hurtigst muligt efter ibrugtagning af den nye Sundskole og i tæt samarbejde med aktørerne i lokalområdet – herunder særligt boligselskaberne.

Der afsættes et samlet tilskud på 350.000 kr. til Madens Folkemøde, der tiltrækker mange af kommunens nuværende borgere og gæster og er med til at

synliggøre landsdelens kvaliteter inden for fødevarer. Tilskuddet afsættes ligeledes i 2024 og 2025 og finansieres af Økonomiudvalgets udviklingspulje.

Der afsættes desuden yderligere 1 million kr. til landdistrikterne med henblik på fortsat udvikling af bosætningsmulighederne.

Der prioriteres endvidere en anlægspulje på 200.000 kr. i 2023 for at styrke tilgængeligheden til vand- og kyststrækninger.

Der skal være fokus på cyklisme – såvel hverdagscyklisme som cykelturisme. Derfor afsættes 4 mio. kr. til at forbedre forholdene for cyklisterne i Guldborgsund kommune, herunder til kantmarkeringer og kantudvidelser.

Evigheden har udviklet sig til et vigtigt rekreativt aktivitetsområde, som mange borgere har glæde af. Der afsættes derfor 250.000 kr. til en forundersøgelse af fase 4 af Evigheden, som kan indebære et større udvalg af motionsredskaber og et større legeområde for de mindre børn.

7. Omsorg og sundhedsfremme

Forligsparterne anerkender vigtigheden af at hjælpe vores mest udfordrede borgere særligt på social- og ældreområderne. Kommunens sundhedsprofil viser, at mange oplever ensomhed. Der er politisk fokus på de igangværende analyser af området, og hvorledes disse kan styrke det politiske beslutningsgrundlag for at tilvejebringe de bedst mulige faglige løsninger for og med borgerne inden for de forhåndenværende økonomiske rammer.

Derfor styrker vi med dette budgetforlig kommunens tværgående indsats for at fastholde og skabe relevante fællesskaber, som vores udfordrede borgere på socialområdet kan indgå i. Sammen er vi stærkere.

Parterne er enige om vigtigheden af, at botilbud til vores udfordrede borgere har en størrelse, hvor ressourcerne i højere grad anvendes til gavn for borgerne og i mindre grad til mursten og geografisk spredning af tilbud, og hvor ydelsesstrukturen tilrettelægges fleksibelt.

Der forhandles en ny psykiatrilov i Folketinget i disse måneder. Budgetforligsparterne er enige om at forhandle implementeringen – bl.a. med fokus på arbejdsmiljøet - af denne lov inkl. en ressourcetilførsel på 2 mio. kr. til socialområdet i 2023 og frem. Heraf reserveres 300.000 kr. i 2023 til fortsættelsen af

Dagbehandlingstilbuddet, som er et gruppeforløb på 12 uger mellem ordinær ambulans behandling og behandling i døgnregi i Center For Afhængighed.

Der afsættes en ramme på 600.000 kr. i hvert af årene 2023 og 2024 til partnerskab med Projekt Headspace til gavn for udsatte unge. Projektet evalueres i løbet af 2024 og en eventuel videreførelse af projektet drøftes i forbindelse med budget 2025-2028.

Desuden afsættes der 100.000 kr. til Broen, som har fokus på at børn i resourcesvage familier gives mulighed for at være aktive i foreningsbaserede sports- og fritidstilbud i kommunen.

Der skal endvidere afdækkes muligheder for at etablere frivillige fællesskaber omkring udsatte borgere i Stubbekøbing – gerne i eksisterende kommunalt ejede ejendomme. Der afsættes en anlægsramme på 0,5 mio. kr. i 2023.

Forligsparterne ønsker også at styrke indsatsen over for de ældre medborgere i Guldborgsund Kommune. Vi tilstræber at give frihed og medbestemmelse til de enkelte teams og plejehjem, således at de kan arbejde med og tilrettelægge den arbejdsform, der giver mest mulig værdi for borgerne og for teamet. Herunder tænkes fx fleksibel arbejdstilrettelæggelse, helhedspleje og afbureaukratisering. Der skal i arbejdet tages størst muligt hensyn til lokale løsningsmuligheder, således at både borgerne og medarbejderne oplever et værdiskabende forløb og i sidste ende det bedste mulige resultat. Forligsparterne er enige om at plejecenterstrukturen skal overvejes for at skabe fagligt og økonomisk bæredygtige miljøer til gavn for borgerne og for at styrke rekrutteringsmulighederne.

Der afsættes endvidere en pulje på 4 mio. kr. i 2023 til personalerevet udvikling af fx velfærdsteknologi på ældreområdet og socialområdet.

Der øremærkes 1,5 mio. kr. årligt i perioden 2023-25, der forankres under Socialudvalget, til en fælles indsats på social- og arbejdsmarkedsområderne målrettet socialt udsatte under 25 år. Udmøntningen skal ske i samarbejde mellem de to udvalg.

For at sikre, at borgerne får glæde af klippekortsordningen, afsættes 5 mio. kr. til bedre bemanning på plejecentre og i udkørende funktioner, som skal hjælpe nogle af de svageste ældre med at leve et mere aktivt og socialt liv, samt mindske ensomhed og øge livskvaliteten.

Den strategiske anlægspulje deles ligeligt mellem Socialudvalget og Ældre & Omsorgsudvalget.

8. Finansiering

Se bilag på næste side.

BUDGETAFTALE 2023-2026
BILAG TIL PKT. 8

(Beløb i 1.000 kr.)	2023	2024	2025	2026
Resultat jf. administrativt budgetoplæg inkl. særtilskud (- = forbrug af likvide aktiver)	18.106	-25.299	-22.259	-129.936
Driftsprioriteringer	-12.500	-9.100	-8.400	-6.550
Omprioriteringsbidrag - serviceudgifter	13.550	13.550	13.550	13.550
Driftsreserve - serviceudgifter	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Afledt drift - Nykøbing Falster Stadionhal	-500	-1.100	-1.100	-1.100
Offentlig transport	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Innovationspulje - velfærdsteknologi	-4.000			
Projekt Headspace	-600	-600		
Madens Folkemøde	-350	-350	-350	
Projekt Broen	-100	-100		
Psykiatri	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Krokodille Zoo - driftstilskud	-500	-500	-500	-500
Særskilt omprioritering	5.000	5.000	5.000	5.000
Øget bemanning - ældreområdet	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Ungeindsats for udsatte unge	-1.500	-1.500	-1.500	
Anlæbsprioriteringer	-4.350	350	350	-1.000
Anlægsreserve		21.000	21.000	
Udvidelse af Sundskolen		-20.000	-20.000	
Trafiksikkerhed - cyklisme	-1.500			
Klimatilpasningstiltag	-1.500			
Strategisk anlægspulje	2.535			
Strategisk anlægspulje	-2.535			
Landdistriktspulje	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Anlægstilskud - nyt værested, Stubbekøbing	-500			
Tilgængelighed til vand og kyst	-200			
Udviklingspulje	350	350	350	
Resultat jf. budgetaftale 2023-2026 (- = forbrug af likvide aktiver)	1.256	-34.049	-30.309	-137.486

RESULTATOVERSIGT 2023-2026

	Mio. kr.	2023	2024	2025	2026
	Indtægter	4.900,1	4.997,3	5.154,3	5.274,8
	Skatteindtægter	3.005,0	3.045,2	3.109,0	3.199,1
	Tilskud og udligning	1.895,1	1.952,1	2.045,3	2.075,7
	Driftsudgifter	-4.652,2	-4.675,6	-4.686,8	-4.696,1
Faste priser (2023-niveau)	Økonomiudvalg	-325,5	-323,8	-324,1	-321,0
	Socialudvalg	-616,9	-610,7	-611,9	-610,7
	Ældre og Omsorgsudvalg	-1.046,7	-1.056,6	-1.062,9	-1.072,7
	Børn og Skoleudvalg	-764,0	-783,9	-787,8	-792,2
	Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalg	-147,3	-148,6	-148,6	-148,6
	Teknik, Klima og Miljøudvalg	-335,7	-335,6	-335,6	-335,0
	Beskæftigelses og Erhvervsudvalg	-1.416,1	-1.416,4	-1.415,9	-1.415,9
	Pris- og lønfremskrivning (inkl. anlæg)		-139,9	-284,7	-435,9
	Renter (nettorenteindtægter)	16,6	16,3	17,5	17,1
	Resultat af ordinær drift	264,5	198,1	200,3	159,9
	Anlægsinvesteringer	-147,3	-159,0	-161,5	-196,1
Faste priser (2023-niveau)	Økonomiudvalg	-26,4	-32,6	-58,3	-94,4
	Socialudvalg	-3,0	-2,5		
	Ældre og Omsorgsudvalg	-11,7	-11,7		
	Børn og skoleudvalg	-5,1	-25,1	-25,0	-10,0
	Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalg	-28,6	-12,1	-22,0	-34,4
	Teknik, Klima og Miljøudvalg	-72,5	-75,0	-56,2	-57,3
	RESULTAT I ALT	117,2	39,1	38,8	-36,2

(+) = indtægter / (-) = udgifter

FINANSIERINGSOVERSIGT

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026
Kapitalfremskaffelse				
Årets resultat i alt (overskud)	117,2	39,1	38,8	
Guldborgsund Forsyning A/S	8,4	8,4	8,4	8,4
Låneoptagelse				
Øvrige finansforskydninger	23,0	23,0	23,0	
Kapitalanvendelse				
Årets resultat i alt (underskud)				-36,2
Afdrag på lån	-136,0	-111,4	-108,3	-108,2
Deponering (SUNDskolen)	-11,4	6,0	6,0	6,0
Øvrige finansforskydninger				-10,0
Ændring af likvide aktiver	1,2	-34,9	-32,1	-140,0

(+) = henlæggelse til kassen / (-) = forbrug af kassen

BEVILLINGSOVERSIGT

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026
Driftsudgifter i alt	-4.652,2	-4.675,6	-4.686,8	-4.696,1
Økonomiudvalg	-325,5	-323,8	-324,1	-321,0
• Finans	-16,7	-17,1	-17,0	-17,0
• Politik og Erhverv	-88,1	-87,3	-87,8	-84,6
• Administration	-220,7	-219,4	-219,3	-219,4
Socialudvalg	-616,9	-610,7	-611,9	-610,7
• Familierådgivning	-227,8	-227,4	-228,6	-229,3
• Socialområdet	-345,2	-339,3	-339,3	-337,4
• SU – administration	-43,9	-44,0	-44,0	-44,0
Ældre og Omsorgsudvalg	-1.046,7	-1.056,6	-1.062,9	-1.072,7
• Ældre og Omsorg	-710,4	-720,3	-726,6	-736,5
• Folkesundhed	-315,2	-315,2	-315,2	-315,2
• ÆOU – administration	-21,1	-21,1	-21,1	-21,0
Børn og Skoleudvalg	-764,0	-783,9	-787,8	-792,2
• Børn og Læring	-761,3	-781,2	-785,1	-789,5
• BSU – administration	-2,7	-2,7	-2,7	-2,7
Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalg	-147,3	-148,6	-148,6	-148,6
• Kultur og Turisme	-65,4	-65,4	-65,4	-65,4
• Fritid	-51,5	-53,0	-53,0	-53,0
• LKFU – administration	-30,4	-30,2	-30,2	-30,2
Teknik, Klima og Miljøudvalg	-335,7	-335,6	-335,6	-335,0
• Drift	-244,4	-244,3	-244,3	-243,7
• Myndighed	-46,0	-46,0	-46,0	-46,0
• TKMU – administration	-45,3	-45,3	-45,3	-45,3
Beskæftigelses og Erhvervsudvalg	-1.416,1	-1.416,4	-1.415,9	-1.415,9
• Arbejdsmarkedscenter	-1.335,0	-1.344,5	-1.344,5	-1.344,5
• AM-projekt	0,3	0,3	0,3	0,3
• BEU – administration	-81,4	-72,2	-71,7	-71,7
Anlægsbevillinger i alt	-147,3	-159,1	-161,5	-196,1

OVERSIGT OVER ANLÆGSINVESTINGER 2023- 2026

	2023	2024	2025	2026
Guldborgsund Kommune	147,3	159,1	161,5	196,1
Økonomiudvalg	26,4	32,7	58,4	94,4
• Anlægsreserve		14,0	4,0	
• Havneudvikling Nyk. F	15,0	5,0	30,7	30,4
• Rådhusprojekt på Parkvej 37	5,0	10,0	10,0	10,0
• Salg - Dronningensgade 24-30 Adm.bygning			-10,0	
• Marielyst Ressort			20,0	50,0
• Udviklingspulje	6,4	3,7	3,7	4,0
Socialudvalg	3,0	2,5		
• Strategisk anlægspulje	2,5	2,5		
• Anlægstilskud - Stubbekøbing nyt værested	0,5			
Ældre og Omsorgsudvalg	11,7	11,7		
• Yderligere demensafsnit - Etablering	5,1	5,1		
• Plejecentre - Optimering brandsikkerhed	4,1	4,1		
• Strategisk anlægspulje	2,5	2,5		
Børn og Skoleudvalg	5,1	25,1	25,0	10,0
• Ny daginstitution i Sundby			5,0	10,0
• Daginstitutioner og Skoler - Indvendig vedligeh.	5,1	5,1		
• SUNDskolen - Udvidelse		20,0	20,0	
Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalg	28,6	12,1	22,0	34,4
• Museum Loll.Falster, nyt - Anlægstilskud	10,1	10,1		
• Krokodille Zoo, nyt - Anlægstilskud	12,5			
• Nyk.F.Idrætspark - Helhedsplan			20,0	20,0
• Evigheden fase 4 - Forundersøgelse	0,3			
• Pulje - Landdistriktsudvikling	2,0	2,0	2,0	2,0
• Pulje - GBS Hallerne + energioptimering	1,2			3,0
• Pulje - Nyk.F.Teater, opgradering	2,0			9,4
• Selvejende Haller - Analyse genopretningsbehov	0,3			
• Toreby Hallen - Nyt tag o. omklædningsrum	0,2			

	2023	2024	2025	2026
Teknik, Klima og Miljøudvalg	72,5	75,0	56,1	57,3
• Strategisk pulje til klimaindsatser	2,5		2,5	2,5
• Biodiversitet	2,0	2,0	2,0	2,0
• Anlægsbidrag - Kystbeskyttelse i Sakskøbing	1,0	4,0		
• Klimatilpasningstiltag	1,5			
• Tilgængelighed til vand og kyst	0,2			
• Områdefornyelse udenfor Nykøbing F.	4,1	4,1	4,1	4,1
• Pulje til Landsbyfornyelse	8,5	8,5	8,5	8,5
• Styrkelse af landsdel som turismedestination			3,0	
• Byudvikling - Sakskøbing Byrum		5,1		
• Fasholdelse af restlevetid på asfaltveje	13,9	10,9	13,0	13,0
• Nyanlæg af gadelys	1,1	1,5	0,4	0,2
• Øget trafiksikkerhed, ink.cykelprojekter	4,0	2,5	2,5	2,5
• Vejafvanding - Brønde og ledninger	2,5	2,5	2,5	2,5
• Pulje - Øget trafiksikkerhed øvr.sti/vej				4,4
• Cykelpulje (medfinansiering)	3,0	3,0	3,0	3,0
• Slotsbryggen - Mole, bolværk m.m.	1,0			
• Kommunale Ejendomme - Affaldssortering	10,0	10,0		
• Svømmecenter Falster - Tagrenovering	2,9	6,3		
• Udvendig klimaskærm og indvendig vedligehold	7,5	7,5	7,5	7,5
• Intelligente-og digit. løsninger i drift	1,0	1,0	1,0	1,0
• Pulje - Kvalificering af anlægsprojekter	1,7	2,0	2,0	2,0
• Indsatsområder bæredygtig - Energioptimering	4,1	4,1	4,1	4,1

NYKØBING F - STRANDBOULEVARDEN
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

POLITIK OMRÅDER

ØKONOMIUDVALG

- FINANS
- POLITIK OG ERHVERV
- ADMINISTRATION

SOCIALUDVALG

- FAMILIERÅDGIVNING
- SOCIALOMRÅDET
- SU - ADMINISTRATION

ÆLDRE OG OMSORGSUDVALG

- ÆLDRE OG OMSORG
- FOLKESUNDHED
- ÆOU - ADMINISTRATION

BØRN OG SKOLEUDVALG

- BØRN OG LÆRING
- BSU - ADMINISTRATION

LANDDISTRIKTER, KULTUR OG FRITIDSUDVALG

- KULTUR OG TURISME
- FRITID
- LKF - ADMINISTRATION

TEKNIK, KLIMA OG MILJØUDVALG

- DRIFT
- MYNDIGHED
- TKM - ADMINISTRATION

BESKÆFTIGELSE- OG ERHVERVSUDVALG

- ARBEJDSMARKEDSCENTER
- AM-PROJEKT
- BEU - ADMINISTRATION

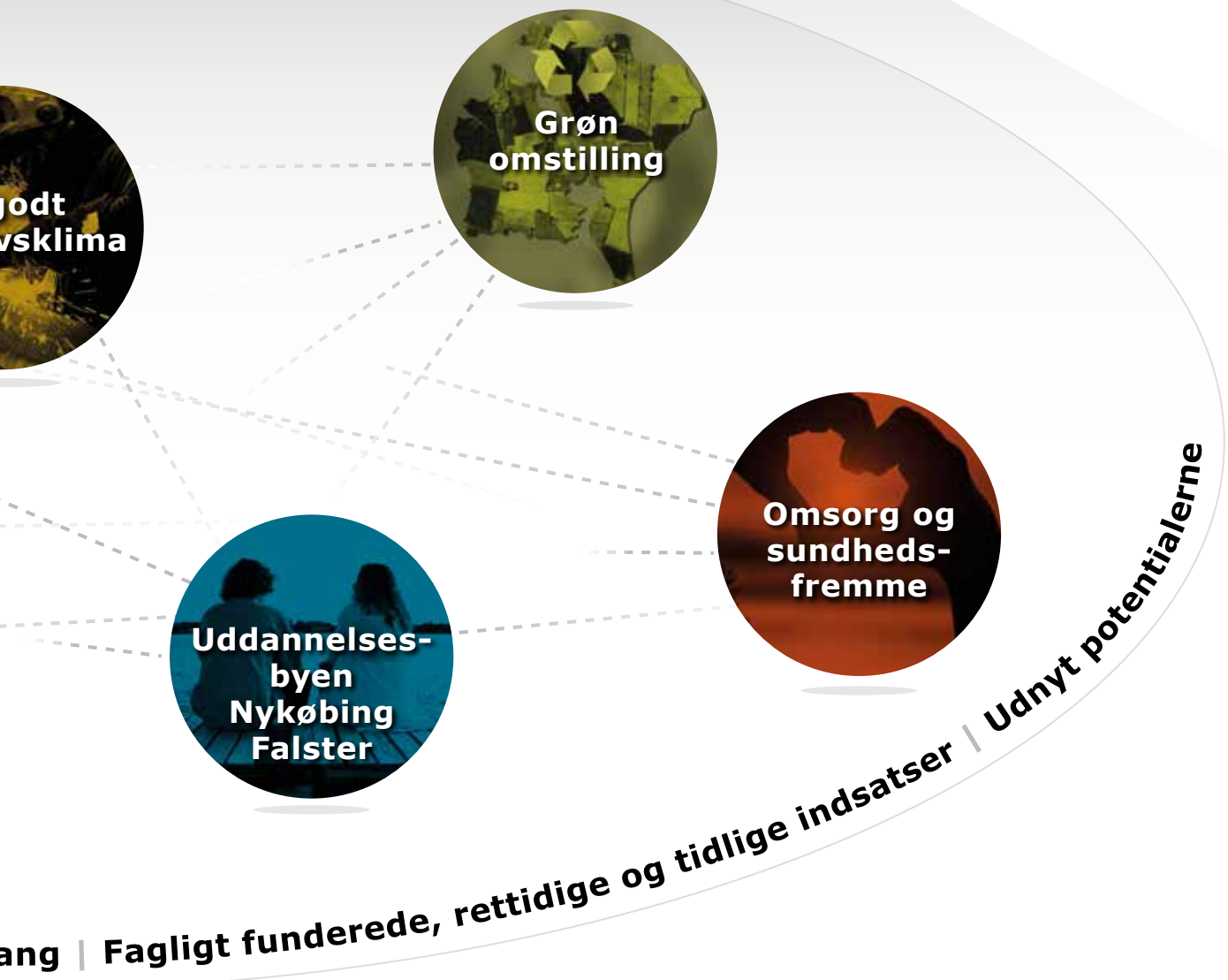
KERNEO

Vi skal styrke borgernes muligheder og i samarbejde med borgerne sikre, at

OPGAVEN

...der for at mestre egen tilværelse
...at alle kan indgå i relevante fællesskaber

ØKONOMIUDVALGET (ØK)

1 INDLEDNING; SAMMENHÆNG TIL KERNEOPGAVEN

V. udvalgsformand og borgmester Simon Hansen

I Økonomiudvalget ser vi frem til at løfte en række opgaver, så vi, i samarbejde med de øvrige politiske udvalg, kan realisere de overordnede målsætninger i planstrategien. Vi byder ind på alle de 7 strategiske temaer, som - hver for sig og tilsammen - rummer spændende og vigtige pejlemærker. Vi ser også, at alle 4 tilgange i "Det Guldborgsundske Mindset" er relevante og anvendelige, når vi skal løse den fælles kerneopgave.

Hvis vi skal udpege et par af de centrale opgaver, hvor vi i Økonomiudvalget særligt ser, at vi har en rolle, vil vi fremhæve erhvervs- og uddannelsesområdet, klimainsatsen og kommunen som attraktiv arbejdsplads.

På erhvervs- og uddannelsesområdet vil vi sætte fokus på at forbedre kommunens erhvervsvenlighed, så vi sikrer, at erhvervslivet har de bedste forudsætninger for at udvikle og drive virksomhed i området. En af de centrale udfordringer er adgang til kvalificeret arbejdskraft; Vi vil gøre vores bedste for at bidrage, hvor vi kan og sammen med erhvervslivets organisationer og uddannelsesinstitutionerne sikre, at der er adgang til relevante uddannelsesmuligheder.

Klimainsatsen fylder mere og mere - både internationalt, nationalt og lokalt. Vi har i Økonomiudvalget sat os i spidsen for DK2020 indsatsen, hvor vi skal udvikle og gennemføre en klimaplan, der sikrer, at vi bliver en

klimaneutral landsdel senest i 2050. Det er et meget ambitiøst mål, som vi ikke kan løse alene. Det kræver fælles indsats, så vi i partnerskaber med alle relevante aktører kan sikre, at alle trækker i samme retning.

Økonomiudvalget ser det som én af sine vigtige opgaver at fremme Guldborgsund Kommune som attraktiv arbejdsplads. Vi vil sikre, at ledere og medarbejdere oplever fleksible arbejdsvilkår på en professionel arbejdsplads, der er kendetegnet ved tryghed, arbejdsglæde og plads til faglig stolthed og anerkendelse. Et godt arbejdsmiljø vil betyde, at medarbejderne bedre kan yde en effektiv, nærværende og kvalificeret service over for borgerne samtidig med, at det er et vigtigt fundament, hvis vi skal lykkes med indsatsen om at fastholde og rekruttere arbejdskraft.

Som ansvarligt udvalg for planstrategi og for en samordnet løsning af kommunens planlægningsområde, holder vi et særligt blik for de tværgående snitflader og samarbejder mellem udvalgene.

Vi ser frem til at løse vores opgaver i et stærkt politisk samarbejde på tværs af alle udvalg og i byrådet som helhed.

På vegne af Økonomiudvalget,
Simon Hansen, formand

2	UDVALGETS PEJLEMÆRKER OG TILGANGEN TIL OPGAVELØSNINGEN. SAMARBEJDER MED - OG AFHÆNGIGHEDER AF ANDRE UDVALG.	
	Udvalgets pejlemærker og tilgange	Snitflader, samarbejder med, og afhængigheder af andre udvalg
	<p>Det gode børneliv</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil sikre de bedste betingelser for børns trivsel og læring ved at fritage børn-, familie- og skoleområdet for unødvendige rammer, regler og procedurer således, at personalet kan gennemføre fagligt funderede tidlige og rettidige indsatser 	<p>ØK samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialudvalget og Børn og Skoleudvalget om gode rammer for, at personalet får beslutningskraft til at sikre børns og unges trivsel, læring og dannelse
	<p>Uddannelsesbyen Nykøbing Falster</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via åbenhed, dialog og partnerskaber vil vi styrke og videreudvikle Nykøbing Falster som landsdelens uddannelsesby med relevante uddannelsesmuligheder, der svarer til de kompetencer, som offentlige og private arbejdspladser efterspørger • Via åbenhed, dialog og partnerskaber med uddannelsesinstitutionerne vil vi arbejde for at sikre de bedst mulige vilkår for tiltrækning og fastholdelse af studerende i Nykøbing Falster 	<p>ØK samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Børn og Skoleudvalget om rekrutteringsgrundlag ved at sikre, at elever i grundskolen opnår de rette forudsætninger og en god brobygning, så de kan gennemføre ungdoms- og erhvervsuddannelse samt eventuelt en videregående uddannelse • Teknik, Klima og Miljøudvalget samt Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget om at sikre attraktive rammer for studerende i Nykøbing Falster, herunder boliger, aktivt by- og handelsliv, forenings- og kulturtilbud mv.
	<p>Et godt erhvervsklima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via åbenhed, dialog og partnerskaber vil vi tiltrække investeringer samt sikre, at Lolland-Falster er et godt sted at starte og drive virksomhed; med gode rammebetingelser, effektiv og professionel erhvervsservice og adgang til kvalificeret arbejdskraft • Vi skal skabe partnerskaber med virksomhederne, Business LF og DI m.fl. med fokus på styrkelse af beskæftigelsesindsatsen og rekruttering af arbejdskraft 	<p>ØK samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknik, Klima og Miljøudvalget og Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget om gode rammer i form af attraktive erhvervsarealer, effektiv og professionel service over for erhvervsliv, løsningsorienteret dialog med og sagsbehandling af virksomheder, udlæg af boligområder for tiltrækning af arbejdskraft mv. • Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget og Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget om adgang til kvalificeret arbejdskraft
	<p>Grøn omstilling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvalgets rolle som styregruppe for DK2020 partnerskabet betyder, at vi går i spidsen for grøn omstilling; Vi vil understøtte videreudvikling af grøn jobskabelse og CO2 reduktion via helhedsorienteret og tværgående blik for mulighederne samt via åbenhed, dialog og partnerskaber med relevante interessenter 	<p>ØK samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknik, Klima og Miljøudvalget om DK2020 indsatsen og samarbejdet med relevante interessenter og civilsamfund • Børn og Skoleudvalget om dannelsesrygsækken • HovedMEDudvalget med fokus på medarbejdernes egen indsats på arbejdspladsen
	<p>Kommunen som attraktiv arbejdsplads</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil sikre attraktive og fleksible arbejdsvilkår således, at vi kan fastholde og rekruttere arbejdskraft og sikre, at de ansatte har de bedste forudsætninger og de rette kompetencer for at trives og løse deres del af kerneopgaven på en god måde • Vi vil sikre, at kommunen er en professionel arbejdsplads med borgerne og opgaveløsningen i fokus 	<p>ØK samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle fagudvalg om at sikre attraktive og fleksible arbejdsvilkår i alle dele af organisationen • Alle fagudvalg om at sikre udbredelse og synliggørelse af de gode fortællinger om arbejdspladsen • Alle fagudvalg om at sikre kommunen som professionel arbejdsplads

Udvalgets pejlemærker og tilgange	Snitflader, samarbejder med, og afhængigheder af andre udvalg
<p>Turisme og bosætning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via åbenhed, dialog og partnerskaber vil vi arbejde for at videreudvikle turismedestinationen og fortælle de gode historier. Via et <i>helhedsorienteret og tværgående</i> blik for trends og fremtids-tendenser vil vi udnytte potentialerne, som gør sig gældende i landsdelen, eksempelvis inden for erhvervs-, fødevarer- og naturturisme, grøn turisme mv. • Vi vil sikre udlæg af nye, attraktive boligområder for at sikre grundlag for tiltrækning og fastholdelse af borgere 	<p>For at videreudvikle turisme og bosætning samarbejder ØK med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget om at videreudvikle turismedestinationen, den gode dialog med turismeaktørerne samt sikre markedsføring og synliggørelse af de gode historier • Teknik, Klima og Miljøudvalget om at udvikle attraktive boligområder og Landdistrikter
<p>Omsorg og sundhedsfremme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via et fokus på rekruttering og fastholdelse af medarbejdere på social- og sundhedsområdet vil vi sikre gode rammer for omsorg og folkesundhed • Via åbenhed, dialog og partnerskaber vil vi videreudvikle viden- og innovations-samarbejde, der kan understøtte udvikling af relevant velfærdsteknologi samt kvalificere sundhedsfremme-indsatsen i Guldborgsund 	<p>ØK samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialudvalget og Ældre og Omsorgsudvalget om at sikre gode arbejdsvilkår samt udvikle og gennemføre kvalificerede rekrutteringstiltag • Ældre og Omsorgsudvalget om at understøtte velfærdsteknologiske prøvehandling samt indgå i viden- og klyngesamarbejde med relevante aktører

3	UDVALGETS SUCCESKRITERIER
	<p>Det gode børneliv</p> <ul style="list-style-type: none"> • at personalet oplever, at der er tillid til deres faglighed • at antallet af regler og procedurer reduceres <p>Uddannelsesbyen Nykøbing Falster</p> <ul style="list-style-type: none"> • at flere gennemfører en kompetencegivende uddannelse i Nykøbing Falster og • at der er efterspørgsel efter dimittenderne <p>Et godt erhvervsklima</p> <ul style="list-style-type: none"> • at der sker en positiv udvikling i antal private arbejdspladser samt • at overlevelseshraten er positiv <p>Grøn omstilling</p> <ul style="list-style-type: none"> • at antallet af grønne jobs stiger • at geografiens CO2 udledning reduceres <p>Kommunen som attraktiv arbejdsplads</p> <ul style="list-style-type: none"> • at vi kan fastholde og rekruttere arbejdskraft og • at medarbejderne trives • at den professionelle arbejdsplads understøtter en effektiv løsning af kerneopgaven til gavn for borgerne <p>Turisme og Bosætning</p> <ul style="list-style-type: none"> • at antallet af besøgende og overnatninger udvikler sig i positiv retning • tiltrække og fastholde borgere <p>Omsorg og sundhedsfremme</p> <ul style="list-style-type: none"> • at vi kan fastholde og rekruttere personale på social- og sundhedsområdet • at vi gennem ny viden og ny teknologi kan kvalificere sundhedsfremme indsatsen

NYKØBING F - SLOTSBRYGGEN SET FRA SUNDBY
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

POLITIKOMRÅDE: FINANS

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	11.861	16.335	17.031	17.502	17.466	17.430
Indtægter	-406	-397	-402	-402	-402	-402
Nettodriftsbevilling	11.455	15.938	16.629	17.100	17.064	17.028
Heraf lønsum	0	0	0	0	0	0

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

Af nedenstående tabel fremgår det, hvorledes driftsbudgettet i overskriftsform under Politikområde Finans er sammensat, idet bemærkes, at de budgetmæssige forudsætninger ikke afviger væsentligt i forhold til rammerne de seneste år.

BESKRIVELSE AF OMRÅDET

Politikområde Finans omfatter primært udgifter til sale og lease back engagementer samt udgifter vedrørende byfornyelsesstøtte, driftssikring af boligbyggeri og ældreboliger.

AKTIVITETER	1.000 KR	2023	2024	2025	2026
Byfornyelsesstøtte, driftssikring af boligbyggeri og ældreboliger		4.236	4.236	4.236	4.236
Sale og lease back		12.393	12.864	12.828	12.792
Politikområde Finans		16.629	17.100	17.064	17.028

POLITIKOMRÅDE: POLITIK OG ERHVERV

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	82.456	75.435	97.339	96.514	96.995	93.844
Indtægter	-9.181	-8.902	-9.217	-9.217	-9.217	-9.217
Nettodriftsbevilling	73.275	66.533	88.122	87.297	87.778	84.627
Heraf lønsum	24.336	22.202	24.378	24.176	24.354	24.176

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

BESKRIVELSE AF OMRÅDET

Politikområdet Politikere omfatter primært udgifterne til byrådsmedlemmerne i form af blandt andet vederlag til borgmester og byråds-/udvalgsmedlemmer, møder, rejser, kurser, telefon, abonnementer m.v.

Politikområdet omfatter også kommunens internationale samarbejde herunder deltagelse ved internationale konferencer, deltagelse i internationale projekter og internationalt venskabsbysamarbejde.

Byrådet besluttede i november 2019, at Guldborgsund Havne omdannedes fra selvstyrehavn til kommunal havn fra den 1. januar 2020. Driftsbudgettet for Guldborgsund Havne i 2023-2026 er indarbejdet i det samlede budget under Økonomiudvalget. I nedenstående tabel er der oplyst et nettobudget på 0 kr., hvilket er en konsekvens af, at udgifter og indtægter er lige store – omsætningen balancerer med 9,170 mio. kr.

Af nedenstående tabel fremgår det, hvorledes driftsbudgettet i overskriftsform under Politikområde Politik og Erhverv er sammensat.

AKTIVITETER	1.000 KR	2023	2024	2025	2026
Redningsberedskab		21.511	21.511	21.511	21.511
Guldborgsund Havne		0	0	0	0
Kulturelle opgaver		1.158	1.158	1.158	1.158
Politikere, valg m.m.		19.649	19.435	20.083	17.282
Administration		13.295	13.093	13.093	13.093
Erhvervsudvikling og innovation		17.509	17.100	16.933	16.583
Driftsreserve		15.000	15.000	15.000	15.000
Politikområde Politik og Erhverv		88.122	87.297	87.778	84.627

ADMINISTRATION OG ERHVERVSUDVIKLING

- Administration og erhvervsudvikling omfatter drifts- og udviklingsopgaver vedrørende erhverv, Bioøkonomisk Vækstcenter, uddannelse, Vidensplatform Guldborgsund, internationale aktiviteter, planstrategi, kommuneplan, indsatsen med én borger – én plan samt administration af større tiltag og tværpolitiske initiativer.
- Erhvervsservice og iværksætteri omfatter ydelser som samarbejdsaftale med Business Lolland-Falster og Visit Lolland-Falster, konkrete udviklingsinitiativer under Business Lolland-Falster. Finansiering af Erhvervshus Sjælland. Medlemskab af Femern Bælt Development samt bidrag til det fælles EU-kontor og de fire regionale klyngekontorer. Yderligere omfatter området større udviklingsprojekter og EU-projekter samt projektansættelse.

Der er udarbejdet målaftale for perioden 2019-2022 for 5 udvalgte mål under Økonomiudvalget, hvor følgende er i fokus:

At skabe et bredere uddannelsesudbud lokalt

- **Afdække behovet** for uddannelse og opkvalificering, ved helt konkret dialog med virksomheder.
- **Udbyde** målrettet uddannelser/kompetencegivende kurser. Udvikle skræddersyet tilbud på baggrund af det aktuelle behov – et eksempel herpå er plastma-geruddannelsen.
- **Interessevaretagelse** med det formål at styrke eksisterende uddannelser og tiltrækning af nye.
- **Kommunikation** både over for beslutningstagere og studerende

Nykøbing som uddannelses by

- **Årligt arrangement** med velkomst og modtagelse af studerende, hvor der i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne bliver arrangeret flere arrangementer i september, dog ikke under COVID-19 perioden.
- Etablering af flere **praktikpladser**, hvor der i et samarbejde med uddannelsesinstitutionerne laves en målrettet indsats over for virksomheder og større organisationer.
- Formidling af mulige **studiejobs** – en formidling under "STUDY IN NYK"
- **Ungdomsboliger** – hvor der bl.a. er lavet aftaler om "Tag over hovedet" garanti.
- Formidling af **fritidsaktiviteter** – formidling under "STUDY IN NYK" og et samarbejde med lokale foreninger
- Strategisk **kommunikation** – Nykøbing som uddannelses by indarbejdes i den overordnede kommunikation om strategiske prioriteringer i Guldborgsund Kommune.
- **Fastholdelse og tiltrækning** af uddannelser – indsatsen tilrettelægges i Strategisk Uddannelsesforum og i tæt samarbejde med uddannelsesinstitutionerne. Eksempel på tiltrækning er fx den nye fængselsbetjent uddannelse.

Lolland-Falster skal være det bedste sted at drive virksomhed

- Fremme anvendelse af **ny teknologi** – målrettet indsats overfor konkrete indsatser for at afdække

behov og udbyde relevante forløb som fx robotteknologi.

- Fremme etablering af **nye virksomheder** samt øget vækst – Målrettet indsats for tiltrækning af nye virksomheder primært med fokus på afkørsel 43 og konkret indsats for fremme af iværksætteri bl.a. med fokus på etablering af optimale rammer for udvikling af fødevarer virksomheder og en særlig indsats rettet mod unge.
- Styrke **konkurrenceevnen** – målrettet indsats med nye måder at tænke forretningsudvikling og vækst på primært med fokus på brug af ny teknologi
- **Tiltrække produktion/investeringer** herunder også generationsskifte – indsats med særlig fokus på de store anlægsprojekter og brug af lokale underleverandører samt konkret indsats med fokus på generationsskifte.
- Attraktive **erhvervsområder** – fokus på udvikling af Business Park Falster og nye erhvervsområder/grunde hvor vi oplever en konkret efterspørgsel som fx med etablering af Haveje på Marielyst. Kommende fokus på de eksisterende erhvervsområder i Nykøbing ved Nordensvej.

Bæredygtig vækst gennem Bioøkonomisk Videnscenter

- **Netværk og partnerskaber** – der er indgået en række konkrete partnerskaber bl.a. med Århus Universitet, Hedeselskabet, DTU og RUC, yderligere er der indgået aftale om etablering af Agri-Aqua innovation Denmark.
- Grundlag for nye værdikæder med **lokal biomasse** og ny viden – Guldborgsund Kommune er med i en række større projekter om afvendelse af lokal biomasse fx tang, halm, Hamp, roetoppe, træ, dyrkning af laver, produktion af fisk på land og andre med mulighed for tilskud til virksomheder om grøn forretningsudvikling og omstilling. Der er et tæt samarbejde med en række lokale virksomheder.
- **Kommunikation/branding og Vidensdeling** – Indsats der skal brande Guldborgsund Kommunes fokus på grøn omstilling og bioøkonomi, primært via hjemmeside, Sociale medier, folder og artikler i fagblade og lokale medier. Yderligere gennem deltagelse i arrangementer og events som fx Madens Folkemøde, Vegvisir og workshops i EU.
- **Årlig event** – Dansk Bioøkonomisk konference som holdes 2. november 2022. Konferencen i 2020 blev pga. COVID-19 holdt som flere digitale webinarer.
- **Forretningsudvikling** – konkrete aktiviteter med udnyttelse af lokal biomasse fx ny produktion af fiskefrikadeller af Kutling, produktion af fisk i tomme landbrugsbygninger, dyrkning af alger til protein, produktion af bæredygtige pensler, produktion af gødning, ren forbrænding af slam. Produktion af fisk på land. Beskæftigelseseffekt pt. 13-25 arbejdspladser
- Skaffe ekstern **finansiering** – der er modtaget direkte finansiering på 1,500 mio. kr. fra EU og yderligere finansiering via partnerskaber til gavn for lokale virksomheder.
- REACT-EU projekt med forundersøgelse om etablering af et fuldskala bioraffinaderi – "Baltic Plant Solution"

Styrket detailhandel og byudvikling – med særlig fokus på hovedbyen

- Erhvervsservice overfor eksisterende **detailhandel** – Der ydes 1:1 vejledning om optimering, forretningsudvikling med særlig fokus på digitalisering og online markedsføring. Guldborgsund deltager i et partnerskab med 27 andre kommuner om en fælles indsats, som udføres af BLF.
- Det etablerede partnerskab internt i Guldborgsund Kommune og med Vores Nykøbing og Business Lolland-Falster om udvikling af detailhandel og byudvikling – er nedlagt og erstattet med en forankring i Teknik og Miljø.
- Tiltrækning af **nye butikker** – Målrettet opsøgende indsats for tiltrækning af konkrete butikker med primær fokus på Nykøbing. Status medio 2022 er, at stort set alle lejemål i hovedstrøg er aktive.
- Attraktive **erhvervsområder** – Fokus på udviklingstendens og hvordan disse matcher de eksisterende etableringsmuligheder. Der er i kommuneplanen udlagt et nyt område ved Guldborgsundcenteret, således at der fortsat er udviklingsmuligheder. Realisering af næste fase af erhvervsområdet ved Nordensvej. Yderligere er der fokus på at øge attraktiviteten i bymidten og på længere sigt en udvikling af havneområdet.
- Dialog med **ejendomsejer** om "trappemodel" – Der er løbende opsøgende dialog med ejendomsejere om udvikling og prissætning, hvor der er gode erfaringer med en trappemodel, hvor lejen starter på et lavere niveau, stigende til "normal" leje over en 5-årig periode.
- **Fortætning** af butikker i hovedstrøg – I forbindelse med udskiftning af lejer er der fokus på "interne rokader", hvor eksisterende butikker fortsætter i andet lejemål, således at der opnås en bedre udnyttelse af bygningsmassen og en fortætning med fokus på at fastholde butikker i midtbyen.

UDVIKLINGSTENDENSER

Beskæftigelse

De seneste tal fra Danmarks statistik viser en fremgang i antal af arbejdspladser i Guldborgsund Kommune. Udviklingen i private arbejdspladser har i en periode vist en lille fremgang, men blev desværre bremset som konsekvens af COVID-19, hvor vi i 2020 oplevede en større nedgang. Vi kan se, at vi efter perioder med nedlukninger nu er kommet relativt hurtigt tilbage og på et højere niveau end før COVID-19.

Nye virksomheder

Antallet af nye virksomheder er faldet under COVID-19, men forventes igen at stabilisere sig på et relativt **højere niveau** med ca. 150 årligt. Udviklingsmiljøet på Slotsbryggen er fortsat meget attraktivt, og der er ingen ledige lokaler. Udviklingsmiljøet i Saksøbing med fokus på fødevarer virksomheder er fortsat under udvikling.

POLITIKOMRÅDE: ADMINISTRATION

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	181.468	224.183	228.796	227.513	226.583	226.710
Indtægter	-6.939	-7.117	-8.077	-8.089	-7.290	-7.290
Nettodriftsbevilling	174.529	217.066	220.719	219.424	219.293	219.420
Heraf lønsum	89.923	104.960	107.681	107.693	107.677	107.677

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

Af disse udgør udgifterne til kommunens administrative personale hovedparten af det samlede budget.

BESKRIVELSE AF OMRÅDET

Administration består af en række budgetmæssige underområder, hvor følgende aktiviteter er underlagt Økonomiudvalgets ressortområde:

Af nedenstående tabel fremgår det, hvordan budgetterne under Politikområde Administration fordeler sig blandt centrene.

- Seniorjob til personer over 55 år (Arbejdsmarkedsforanstaltninger)
- Administrationsbygninger (Fællesudgifter og administration mv.)
- Sekretariat og forvaltninger (Fællesudgifter og administration mv.)
- Løn- og barselspuljer (Lønpuljer mv.)
- Tjenestemandspension (Lønpuljer mv.)
- Forsikringer (interne forsikringspuljer)
- Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark
- Drift af centrale og tværgående IT-systemer

AKTIVITETER	1.000 KR	2023	2024	2025	2026
Direktion		16.646	16.646	16.646	16.646
Politik & Personale		196.876	196.445	196.314	196.441
Borger & Branding		864			
Teknik & Miljø		6.333	6.333	6.333	6.333
Politikområde Administration		220.719	219.424	219.293	219.420

CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

Den centrale udfordring på politikområdet er at sikre en stadig mere effektiv opgavevaretagelse i organisationen, så de administrative funktioners opgavevaretagelse er så optimal som mulig og leverer bedst mulig service inden for den til rådighed værende økonomi.

STRATEGI, BUDGET OG RESULTATER

Som led i en stram økonomisk styring har Guldborgsund Kommune i de seneste år gennemført en række besparelser, hvilket har medvirket til øget stabilisering af økonomien. Dette ændrer imidlertid ikke på, at Guldborgsund Kommunes økonomi fortsat er under pres, og at presset i de kommende år antageligt øges.

Løbende effektivisering af den kommunale forvaltning og de kommunale serviceydelser udgør derfor et væsentligt element i arbejdet med at sikre en stabil økonomi og opretholde det ønskede serviceniveau for kommunens borgere.

På denne baggrund arbejdes der fortsat med resultatorienterede strategier, som har til formål:

- at skabe det formelle grundlag for prioritering af konkrete resultatorienterede tiltag og fastlæggelse af økonomiske resultatmål,
- at skabe grundlaget for en ensartet måde at tænke og arbejde med strategi, budget og resultater i organisationen,
- at skabe grundlaget for tværgående samordning af organisatoriske og metodiske tiltag, som har en resultatorienteret tilgang som mål.

UDLÆGNING AF DELE AF KONTO 06

ADMINISTRATION

Det besluttedes i forbindelse med budgetprocessen for 2015, at dele af administrationskontoen skulle "decentraliseres" og budgetmæssigt indgå i de stående udvalgs budgetrammer. Hensigten med ændringen var at skabe en budgetmæssig sammenhæng og prioriteringsmulighed mellem de administrative ressourcer og ressourcerne under udvalgenes politikområder (drift).

Administrationsdelen under de stående udvalgs ressortområder vedrører primært udgifter til sekretariatsbetjening og administrativt personale inden for følgende hovedaktiviteter:

- Servicejob
- Jobcentre
- Natur- og miljøbeskyttelse
- Park, Vej og Ejendomme
- Byggesagsbehandling
- Voksen-, ældre- og handicapområdet
- Det specialiserede børneområde
- Kultur og Fritid
- Borgerservice
- Børn og Læring

For at give et samlet billede af, hvad der er afsat til administration, er der nedenstående vist, hvordan budgettet til administration i de respektive stående udvalg ser ud, hvilket svarer til den udskilte administrationsdel fra Økonomiudvalgets område:

DE STÅENDE UDVALGS ADMINISTRATIONSANDELE	1.000 KR	2023	2024	2025	2026
Socialudvalg		43.940	43.985	43.996	44.005
Ældre og Omsorgsudvalg		21.113	21.075	21.060	21.029
Børn og Skoleudvalg		2.691	2.697	2.692	2.685
Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalg		30.443	30.171	30.173	30.175
Teknik. Klima og Miljøudvalg		45.364	45.287	45.292	45.300
Beskæftigelses og Erhvervsudvalg		81.285	72.174	71.580	71.583
I alt		224.836	215.389	214.793	214.777

SAKSKØBING KIRKE
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

SOCIALUDVALGET (SU)

1 INDLEDNING; SAMMENHÆNG TIL KERNEOPGAVEN

V. udvalgsformand Britta Lange

Socialudvalget sætter med denne udvalgsstrategi retning for, hvordan vi i byrådsperioden vil arbejde med vores fælles kerneopgave:

“Vi skal styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber.”

For Socialudvalget er det vigtigt, at udvalgsstrategien bærer byrådets vision, strategiske temaer og tværgående tilgange videre. Socialudvalget bidrager særligt i løsningen af kerneopgaven ved at have fokus på det hele menneske og sætte dette i centrum, når løsninger skal findes. Socialudvalgets område spænder vidt og omfatter alle aldersgrupper.

Vi har et særligt fokus på de borgere og familier, som i en kortere eller længere periode har brug for ekstra støtte og hjælp for at trives og opnå de bedste forudsætninger for at mestre egen tilværelse samt de bedste muligheder for at deltage i relevante fællesskaber. Det er derfor vigtigt for Socialudvalget at formulere en socialpolitik, der tilgodeser de mange forskellige målgrupper, som er omfattet af udvalgets område; dette med det formål og ønske, at værdierne i Socialpolitikken afspejler sig i praksis og fungerer som en ramme for samarbejdet med borgerne på socialområdet.

Den rettidige og rette indsats er afgørende for trivsel og udvikling hos det enkelte menneske. Vi skal sikre, at vi i samarbejde med borgerne har de rette indsatser, og at de iværksættes på det rette tidspunkt. Vi betragter borgerne som eksperter i eget liv og vægter, at vejen tilbage i trivsel er styret af borgernes egen motivation, medbestemmelse og viden, samt at borgerne oplever sig understøttet og mødt af kommunen.

Vi har et særligt fokus på tidlig opsporing af mistrivsel, da den tidlige opsporing i forhold til områdets problematikker bredt sikrer, at vi kan arbejde forebyggende

og med sundhedsfremme for på den måde at forebygge fysisk, psykisk og social mistrivsel.

Faglig frisættelse og regelforenklning er også et bidrag til at løse kerneopgaven bedst muligt. Sammen med borgerne selv, er medarbejderne, som til dagligt er sammen med borgerne, dem, som bedst kender den enkeltes livssituation. Vi skal derfor turde at lade borgerne og de tætteste medarbejdere omkring borgerne være eksperter sammen. Vi er optaget af mødet mellem mennesker, og vi skal tænke helhedsorienteret og bredt rundt omkring borgerne således, at det er opgaven, der sætter holdet. Borgerne skal opleve den bedst mulige indsats, uanset hvor deres specifikke sag er forankret.

Vi mener det derfor alvorligt, når vi siger dialog, og for Socialudvalget er særligt tilgangen omkring: “Åbenhed, dialog og partnerskaber” vigtig i måden at løse opgaven på. Vi vil være med til at skabe et tillidsfuldt møde med borgerne, men også med de frivillige og organisationer, som det sociale område er en del af, da vi tror på, at vi sammen kan udvikle de bedste tilbud til gavn for borgerne.

Vi vil derfor blandt andet have dialogmøder med forskellige målgrupper og frivillige aktører på det sociale område, og vi vil afholde vores politiske møder ude på socialområdets mange forskellige matrikler, ligesom det tværpolitiske arbejde mellem udvalgene skal prioriteres.

Det er Socialudvalgets ambition, at udvalgsstrategien er et dynamisk værktøj, som skal udvikle sig og tilrettes, således at al ny og brugbar viden også får plads i Socialudvalgets arbejde.

Vi glæder os til at komme i gang med arbejdet.

På vegne af Socialudvalget,
Britta Lange, formand

2	UDVALGETS PEJLEMÆRKER OG TILGANGEN TIL OPGAVELØSNINGEN. SAMARBEJDER MED - OG AFHÆNGIGHEDER AF ANDRE UDVALG.	
	Udvalgets pejlemærker og tilgange	Snitflader, samarbejder med, og afhængigheder af andre udvalg
	<p>Det gode børneliv</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil sikre, at barnet får rette indsats på det rette tidspunkt • Vi vil sikre at familien oplever rettidig og kvalificeret sagsbehandling • Vi vil forenkle bureaukratiet (afbureaukratisering) • Vi vil indtænke Sundhedsplejen og Tandplejen som centrale aktører i forhold til tidlig opsporing 	<p>SU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Børn og Skoleudvalget • Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget
	<p>Uddannelsesbyen Nykøbing Falster</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil sikre borgere tilknyttet socialområdet de bedste muligheder for uddannelse • Vi vil understøtte fællesskaber og det rige hverdagsliv gennem forskellige muligheder for uddannelse 	<p>SU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Børn og Skoleudvalget • Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget
	<p>Et godt erhvervsklima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil etablere samarbejdsrelationer med erhvervsorganisationer og erhvervsudvalg for at skabe fokus på etablering af fleksible arbejdsopgaver og arbejdsforhold for borgere med begrænsninger i arbejdsevne, så de får mulighed for at indgå i beskæftigelsesrettede fællesskaber 	<p>SU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget • Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget
	<p>Grøn omstilling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil understøtte og investere i grøn omstilling på socialområdet 	<p>SU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknik, Klima og Miljøudvalget • Økonomiudvalget
	<p>Kommunen som attraktiv arbejdsplads</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil understøtte den attraktive arbejdsplads ved at sikre gode fysiske rammer for borgere og medarbejdere • Vi vil sikre mulighed for faglig frisættelse og for afprøvning af faglige initiativer til gavn for borgere på Socialområdet 	<p>SU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle fagudvalg i forhold til at sikre gode arbejdsvilkår uanset hvor i organisationen, man er ansat
	<p>Turisme og bosætning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil sikre hensigtsmæssig overgang til 'housing first' for den enkelte borger 	<p>SU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget • Økonomiudvalget
	<p>Omsorg og sundhedsfremme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vil vi med afsæt i Sundhedsprofilen arbejde sundhedsfremmende og forbygge fysisk, psykisk og social mistrivsel • Vi vil styrke tidlig opsporing af mistrivsel • Vi vil sikre, at borgeren får den rette indsats på det rette tidspunkt • Vi vil forenkle bureaukratiet (afbureaukratisering) 	<p>SU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ældre og Omsorgsudvalget • Børn og Skoleudvalget

Det gode børneliv

- Socialudvalget vil samarbejde med Børn og Skoleudvalget samt Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget i forhold til udarbejdelse af en sammenhængende børne- og ungepolitik
- Socialudvalget vil understøtte, at familier og børn med komplekse sagsforløb sikres en helhedsorienteret sagsbehandling gennem koordinerende funktioner og indsatser
- Socialudvalget vil sikre, at familier og børn oplever empatisk og professionel sagsbehandling
- Socialudvalget har en ambition om, at andelen af omgjorte og hjemviste afgørelser fra Ankestyrelsen skal være mindre end landsgennemsnittet
- Socialudvalget vil arbejde for at synliggøre Børnetandplejen og Sundhedsplejens væsentlige betydning for tidlig opsporing og forebyggelse

Uddannelsesbyen Nykøbing Falster

- Socialudvalget vil indgå i samarbejder for at understøtte, at flere unge og voksne gennemfører en uddannelse
- Socialudvalget vil indgå i partnerskaber og etablere fællesskaber til udsatte og ensomme personer under uddannelse, med henblik på fastholdelse i uddannelse

Et godt erhvervsklima

- Socialudvalget vil etablere samarbejdsrelationer med erhvervsorganisationer og erhvervsudvalg for at skabe fokus på etablering af fleksible arbejdsopgaver og arbejdsforhold for borgere med begrænsninger i arbejdsevne, så de får mulighed for at indgå i beskæftigelsesrettede fællesskaber

Grøn omstilling

- Socialudvalget vil understøtte og etablere bedre og mere affaldssortering i tilbuddene på socialområdet
- Socialudvalget vil understøtte den grønne omstilling på socialområdet gennem et fokus på at;
 - bekæmpe madspild og sikre bæredygtige måltider på socialområdets tilbud
 - indgå i partnerskaber omkring mindre madspild med køkkener, butikker, lokalsamfund mv.
 - omstille til ældre køretøjer
 - reducere forbrug af strøm og energi
 - sikre bæredygtige bygninger ved istandsættelser og nybyggeri

Kommunen som attraktiv arbejdsplads

- Socialudvalget vil følge kvaliteten inden for socialudvalgets område gennem tilsynsbesøg og understøtte en fortsat udvikling af området
- Socialudvalget vil prioritere etablering af tidssvarende fysiske rammer med rette udstyr og indretning, der sikrer trivsel og et godt arbejdsmiljø

Turisme og Bosætning

- Socialudvalget har som ambition, at alle udsatte borgere og borgere med funktionsnedsættelser får tilbudt en bolig, der matcher deres behov og samtidig tildeles den nødvendige støtte til boligformen

Omsorg og sundhedsfremme

- Socialudvalget vil formulere en ny socialpolitik
- Socialudvalget vil forenkle visitationsprocessen for kronikere
- Socialudvalget vil sikre, at borgere på socialområdet oplever en endnu højere grad af inddragelse og ret til selvbestemmelse
- Socialudvalget vil arbejde for, at antallet af borgere i mistrivsel falder

GEDSER ODDE
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

POLITIKOMRÅDE: FAMILIERÅDGIVNING

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	217.050	247.510	249.979	249.739	250.930	251.526
Indtægter	-28.709	-22.328	-22.198	-22.294	-22.294	-22.294
Nettodriftsbevilling	188.341	225.182	227.781	227.445	228.636	229.232
Heraf lønsum	113.590	137.287	141.503	140.971	141.345	139.900

BEMÆRKNING TIL OVENSTÅENDE TABEL

Kolonnen med Regnskab 2021 afspejler den politiske udvalgsstruktur, der var gældende i forrige byrådsperiode. Kolonnerne 2022 og frem afspejler den nye udvalgsstruktur for den nuværende byrådsperiode jf. Styrelsesvedtægten, hvor Sundhedsplejen og Tandplejen indgår i politikområdet Familierådgivning under Socialudvalget.

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

STATUS PÅ TIDLIGERE DEMOGRAFI- OG BESPARELSESKRAV

Myndigheden Børn & Familie blev i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. juli 2021 tilført 19,797 mio. kr.

I budgetaftalen for 2022-2025, som blev godkendt til 2. behandlingen af budgettet i Byrådet d. 14. oktober 2021, blev det besluttet at tilføre 20,000 mio. kr. i 2022 og frem til dækning af de økonomiske udfordringer ud fra budgetopfølgningen pr. 31. juli 2021.

1.000 KR.	2023	2024	2025	2026
Myndighedens mer-/mindre-forbrug pr. 31.7.22*	-13.381	-12.342	-10.217	-8.610

*Forventet merforbrug med "-", og mindreforbrug fremgår med "+". Tager udgangspunkt i budgetopfølgning ultimo juli 2022.

UDGIFTSDRIVERE

Følgende områder har størst betydning for Familierådgivningens ressourceforbrug:

- Anbringelser (særligt sager hvor børnene har behov for behandling og 1:1 personale)
- Børn/unge i aflastning og døgnophold
- Børn/unge i Socialpædagogisk dagbehandling
- Børn/unge i familiebehandling (brug af kontaktperson, familiekonsulenter og familiesupplering)
- Sociale formål (tabt arbejdsfortjeneste, hjemmetræning m.v.)

- Antallet af Børn/unge i skole- og dagbehandlingstilbuddet Polaris
- Antallet af Børn/unge i psykologisk terapiforløb, børnepsykologiske undersøgelser, forældreressourceundersøgelser samt telefoniske rådgivningsforløb
- Antallet af gravide/nyfødte/børn/unge med særlige behov
- Antallet af borgere i Tandpleje 0-19 år inkl. tandregulering, Omsorgstandpleje, Specialtandpleje og Socialtandpleje

BESKRIVELSE AF OMRÅDET

Center for Familie & Forebyggelse (CFF) består af en myndighedsdel i forhold til særlig indsats for børn (0-14 år) og deres familie (Børn & Familie), samt fire udfører enheder på børne- og ungeområdet. Psykologisk Pædagogisk Center (PPC), Pædagogisk Forebyggende Indsats (PFI), Center for Tandpleje og Sundhedsplejen. Enhederne inden for centeret arbejder tæt sammen om opgaveløsningen, som f.eks. at hjemtage overvåget samvær, der er under implementering, da centeret har kompetencerne internt og i mange tilfælde kan levere samme indsats som de private udbydere, blot til en lavere takst. Derudover har PFI fysiske faciliteter i Nykøbingområdet til langt flere samvær end de 32, som PFI afvikler i dag.

Der er endvidere et vedvarende fokus på den løbende driftstilpasning, således at ledige stillinger besættes efter en konkret vurdering af "absolut nødvendighed".

Fordelingen af det samlede budget for politikområdet Familierådgivningen er vist i nedenstående tabel:

(1.000 KR.)	2023	2024	2025	2026
Politikområdet Familierådgivningen	227.781	227.445	228.636	229.232
Familie, Centerledelse	666	666	566	566
Fælles udg./indt. Børn & Familie (Reg.pulje og Broen)*	295	295	195	195
Børn/unge fælles udg. og indt. (Sygdomspulje og Howdy)	371	371	371	371
Myndigheden Børn & Familie (0-14 år)	167.086	165.481	165.486	165.534
Myndigheden Børn & Familie (0-14 år)	164.788	163.183	163.188	163.236
Tilsynsenheden	2.298	2.298	2.298	2.298
Udførende enheder	60.029	61.298	62.584	63.132
Psykologisk Pædagogisk Center (PPC)	21.770	21.779	21.837	21.837
Pædagogisk Forebyggelse og Indsats (PFI) inkl. Polaris**	3.737	3.737	3.737	3.737
Center for Tandpleje	22.619	23.861	25.109	25.657
Sundhedsplejen	11.903	11.901	11.901	11.901

*I budgetaftalen 2023-2026 er der afsat yderligere 100.000 kr. i 2023 og 2024 til Broen, som har fokus på, at børn i ressourcensvage familier giver mulighed for at være aktive i foreningsbaserede sports- og fritidstilbud i kommunen.

**Polaris er et skole- og dagbehandlingstilbud.

Myndighedsdelen har de afdækkende kompetencer i forhold til undersøgelse af sårbare børns udfordringer. Myndigheden har også den bevillende kompetence i forhold til, hvilken indsats der er nødvendig for at sikre det enkelte barns trivsel og udvikling i familien. Den kommunale tilsynsopgave med plejefamilier er forankret i Børn & Familie.

Der arbejdes, i de fire udfører-enheder, i henhold til Lov om Social Service. I alle fire enheder arbejdes der ligeledes generelt med afsæt i Det Guldborgsundske Mindset og udvalgsstrategien for Socialudvalget med følgende pejlemærker:

- At alle børn får et godt fundament for viden og udvikling
- At sikre et sammenhængende børne- og ungdomsliv
- At alle børn og unge udfordres, så de bliver så dygtige, som de kan

Der tages afsæt i forskning og solide kommunale erfaringer på området vedrørende effektfulde indsatser i forhold til barnets alder.

BØRN & FAMILIE

Myndighedsafdelingens bemanning på 52,49 personaleenheder (PE) indgår ikke på politikområde Familierådgivning, idet de indgår på politikområdet SU Administration. På dette politikområde Familierådgivning indgår udelukkende udgifter relateret til de faktiske foranstaltninger målrettet børn, unge samt deres familier.

Organisering af Børn & Familie

Center for Familie & Forebyggelses Myndighed (Børn & Familie) er generelt kendetegnet ved en stor grad af kompleksitet både i forhold til økonomi, opgavekoordinering og tidlige indsatser. I opgaveløsningen arbejdes

forsat med en balance mellem den sociale faglighed, lovgivning og økonomisk ansvarlighed.

Der blev i 2021 vedtaget en ny organisationsplan, som blandt andet indebar etablering af 2 niveau 4-lederstillinger, en ændret teamstruktur, en styrkelse af MED-systemet og en opnormering med 7 medarbejdere, så sagstallet pr. familierådgiver svarede til det højest anbefalede af Dansk Socialrådgiverforening. Der blev anbefalet 25-30 sager pr. medarbejder, og nu har medarbejderne ca. 28 sager.

I efteråret 2021 blev der påbegyndt en forandringsproces, hvor praksis og principper fra frikommuneforsøget blev centrale. Afklaringsnotater og meget tidlig forebyggelse, i form af konsulentfunktionen, er implementeret.

GUSA (**G**uldborgsund **S**amarbejdsmodel for udsatte børn og unge), der lægger et stærkt fundament for tidlig forebyggelse og løsningsfokuseret tankegang er genbesøgt, som redskab. Barnets liv og trivsel sættes altid først, og en central præmis bliver, at en styrket inddragelse af familie og netværk anses som den bedste vej til forandring.

Dette passer godt ind i den kommende nye lovgivning 'Barnets Lov', som forventes at blive implementeret 1. april 2023.

Denne fremtidige organisering af myndigheden er koblet med øget økonomistyring på alle niveauer i centeret, hvilket vil få en positiv effekt på centerets samlede økonomistyring og forventes på sigt at kunne nedbringe ressourcetrækket i Børn & Familie. Effekten heraf afhænger af familierådgivernes mulighed for at bruge ressourcer på den helt tidlige forebyggelse og have løbende, hyppig opfølgning med familie, barn samt andre fagpersoner og dermed sikre bedst muligt tilpassede indsatser.

FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER

PPC, PFI og Polaris, Center for Tandpleje og Sundhedsplejen (udførelsdelen) er bemanded med 4 niveau 3-ledere, 7 niveau 4-ledere og 178 faste medarbejdere, som er fordelt på:

- Psykologisk Pædagogisk Center (PPC) – 1 niveau 3-leder, 2 niveau 4-ledere og 38 fastansatte medarbejdere.
- Pædagogisk Forebyggelse og Indsats (PFI) og Polaris – 1 niveau 3-leder, 3 niveau 4-ledere og 89 fastansatte medarbejdere. Antallet af ansatte er varierende pga. begivenhedsansatte (årsværk), som løser specifikke opgaver omkring familier, unge og vikariatet på Polaris.
- Tandplejen – 1 niveau 3-leder, 2 niveau 4-ledere og 32 fastansatte.
- Sundhedsplejen – 1 niveau 3-leder, 18 fastansatte og 1 sundhedsplejeske studerende.

Samarbejdsrum

Med fokus på kerneopgaven er der på tværs af CFF etableret forskellige samarbejdsrum på ledelses- og medarbejderniveau. Samarbejdet tager altid afsæt i barnets behov holdt op imod forældrenes kompetencer, og der arbejdes ud fra et fælles plan for familien, så der skabes en sammenhængende socialfaglig indsats.

På sags niveau foregår samarbejdet med deltagelse af flere aktører og familierne i mange sager via en GUSA dialog og GUSA netværksmøder (**GU**ldborgsund **SA**m-arbejdsmodel for udsatte børn og unge).

UDFORDRINGER OG TILTAG

Myndighedsdelen – Børn & Familie

Mange forskellige forhold påvirker aktivitets- og udgiftsniveauet i foranstaltningerne på børneområdet. Det gælder antallet af anbringelser, antallet af underretninger, omlægning til tidlig indsats, effekten af den meget tidlige forebyggende indsats etc.

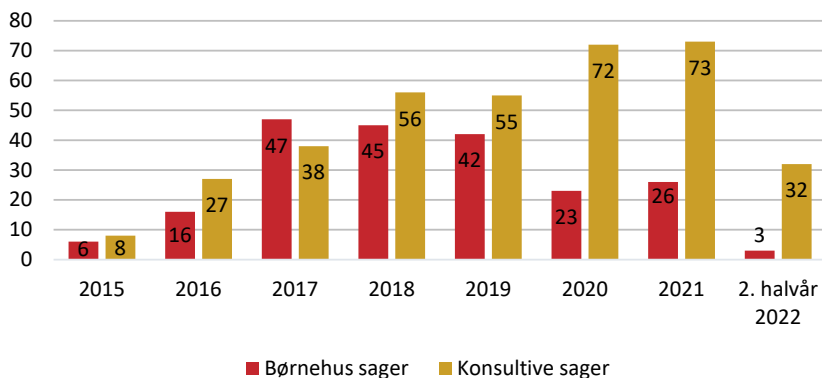
Familierådgiverne (socialrådgiverne) har oplevet stor udskiftning i personalegruppen de seneste år. 1/3 er derfor nye i afdelingen og heraf er mange nyuddannede. Det kræver en særlig indsats af lederne og de 'gamle' familierådgivere, da de nye skal læres op og have tid til at sætte sig ind i området. Det forventes, at der er en stabil medarbejdergruppe pr. 01.01.2023.

I slutningen af 2015 og i begyndelsen af 2016 blev der på hele børne- og ungeområdet gennemført en større satsning ift. håndtering af mistanke om overgreb i Guldborgsund Kommune. Flere sager med mistanke om overgreb er blevet taget op i regi af Børnehus Sjælland, hvor kommunen i samarbejde med politi, sygehus og Børnehusets personale udreder sagen, og der tages stilling til, om der skal rejses sigtelse.

Tabellen nedenfor skitserer udviklingen i antal sager med mistanke om overgreb, som Guldborgsund Kommune har haft i Børnehus Sjælland. Ikke alle underretninger om overgreb ender med at blive til sager i

Børnehus Sjælland. Der er underretninger om overgreb, der viser sig at være åbenlyst grundløse, og der kan være sager, hvor Myndigheden Børn & Familie i samarbejde med familien, netværket og øvrige fagpersoner omkring barnet kan lave en lokal sikkerhedsplan. Antallet af underretninger kan afspejle den rettidige reaktion fra omgivelserne, som sikrer en tidlig indsats til børn, der har et behov herfor.

ANTAL AF OVERGREBSSAGER 2015 - 2. HALVÅR 2022

I efteråret 2018 havde Børn & Familie et unormalt højt antal anbringelser, hvor der blev anbragt 30 børn. Til sammenligning blev der i 2016 og 2017 anbragt henholdsvis 12 og 14 børn i sidste halvår. Denne stigning i antallet af nye anbringelser påvirker tallene i årene fremover, og indtil børnene hjemgives eller fylder 15 år og overgår til Ungeenheden. Anbringelser med tvang er mere ressourcekrævende – både tidsmæssigt, følelsesmæssigt og økonomisk.

Tidligere var kommunens antal af tvangsmæssige anbringelser højere end landsgennemsnittet. Pr. 31.12.2020 var der i alt anbragt 159 børn og unge i alderen 0-14 år, som Guldborgsund Kommune var betalingskommune for. Ud af disse var 59 tvangsanbragt. I 2021 var der 151 anbragte børn i alderen 0-14 år heraf var 36 tvangsanbragt. Større inddragelse og gennemsigtighed giver formentlig færre tvangssager og anbringelser, som er mere skånsomme for barnet.

	2017	2018	2019	2020	2021	30/9-22
Anbragte	142	161	163	159	151	150
Tvangssager	49	67	63	59	36	40
Adoptioner	-	-	1	3	6	1

I juni 2019 kom den sidste lovændring vedrørende adoption uden samtykke, hvor det forventes, at kommunerne i deres sagsbehandling vurderer, om adoption vil være hensigtsmæssigt for barnets sundhed og trivsel. I den kommende lov (Barnets Lov) får kommunen pligt til at screene alle børn med anbragte søskende for grundlag for adoption, ligesom det bliver muligt at adoptere uden samtykke lige fra fødslen af, uden forudgående ophold på mor-barn hjem eller lignende. Det kræver dog stadig omfattende undersøgelse af de

vordende forældres kompetencer. Screening af eksisterende og kommende børnesager er en kompleks og tidskrævende proces.

Implementeringen af den igangsatte forandringsproces i Børn & Familie, hvor en ny socialfaglig praksis i myndighedsarbejdet er en tidlig forebyggende indsats og en mere målrettet inddragelse af familien og barnet, er det ambitionen, at dette vil kunne mindske de udslagsgivende årsager til en anbringelse. Når der skal ske

en anbringelse, så vil anbringelsen ske, inden barnet bliver meget behandlingskrævende.

Børn & Familie vil have fokus på, at der skal ske inddragelse af forældrene, så mistillid ikke opstår og skaber grobund for misforståelser og konflikter i anbringelsessagerne. Forældrene skal have mulighed for at indgå konstruktiv og løsningsfokuseret i dialogen med sagsbehandleren med fokus på barnets trivsel for herigennem at skabe mere vellykkede anbringelser.

Anbringelsestype	Antal årspersoner			
	Samlet antal 2021	Budgetforudsætninger 2022	Estimeret sager for 2022*	Budgetforudsætninger 2023**
Netværksplejefamilier	15,5	12,6	13,3	12,8
Plejefamilier	97,5	97,5	95,7	99,4
Opholdssteder	24,7	18,4	25,0	27,1
Kost- og efterskoler	3,2	5,2	2,7	5,1
Døgninstitutioner	12,9	18,7	8,8	11,3
Sikret døgninstitution	0,0	0,0	0,2	0,0
Ungdomskriminalitets nævn	1,8	0,0	1,0	1,3
I alt anbragte 0-14 årige	155,6	152,4	146,7	157,0

Udviklingen i antallet af anbragte årspersoner fordelt efter anbringelsestype:

*Antal årspersoner i denne kolonne er udtryk for, hvor meget de allerede estimeret og kendte sager forventes at ville udgøre i 2022 pr. ultimo juli 2022 plus et skøn over tilgangen af sager i perioden august til og med december 2022.

**Udgangspunktet for budgetforudsætningerne i 2023 er budgetopfølgningen pr. ultimo juli 2022.

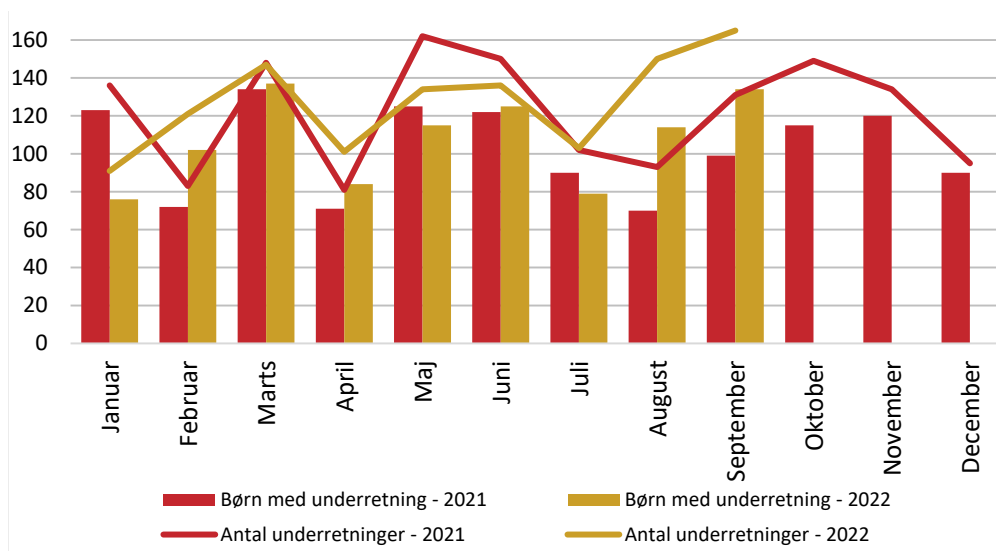
Børn & Familie oplever, at kompleksiteten i underretninger er stigende, og derfor skal der fortsat være et øget fokus på den tidlige forebyggende og helhedsorienteret indsats omkring børnefamilierne.

Et tættere tværfagligt samarbejde omkring barnet, hvor den nødvendige støtte ydes tidlige, vil kunne

medføre færre situationer i børnenes liv, som udvikler sig negativt og derved kræver en underretning.

Som det fremgår af nedenstående tabel har der været sammenhæng mellem nedlukning på grund af Covid-19 og de efterfølgende genåbninger.

UNDERRETNINGER OG ANTAL BØRN MED UNDERRETNING 2021 OG 2022

Børn & Familie har i samarbejde med Center for Børn & Læring haft et fokus på den tidligste forebyggelse i almenområdet. Det vil sige, før en situation måske udvikler sig og bliver så alvorlig, at der skal oprettes en 'sag' på barnet. Konsulentfunktionen betyder, at alle skoler og daginstitutioner har en familierådgiver (socialrådgiver) tilknyttet, som skolen/institutionen kan kontakte ved tvivl om underretninger eller behov for deltagelse på et netværksmøde med forældrene. Der kan efterfølgende henvises til en række tilbud i Center for Familie & Forebyggelses udførende enheder. Der er afsat 2 timer pr. rådgiver pr. uge til denne forebyggende indsats. Der findes to typer af § 11 'sager': Støtte i forhold til almenområdet, hvor der ikke oprettes en børnesag og kortvarig støtte i forbindelse med en afgrænset problemstilling, hvor der er en børnesag. På sigt vil konsulentfunktionen føre til færre underretninger, med flere sårbare børn der får den rette støtte i tide.

Der vil blive færre 'tunge' sager, idet problemer gribes, inden de udvikler sig. Det forventes derfor, at der vil ses en større og større udgift på de forebyggende § 11-sager og mindre udgifter på de intensive, længelevende og dyrere foranstaltninger – herunder de særligt vanskelige og ressourcekrævende anbringelser.

Børn & Familie har i forbindelse med organisationsændringerne og forberedelse til den kommende nye lov (Barnets Lov) bedt om hjælp fra Task Force. Task Force består af en sammenslutning mellem VISO (Videns- og specialrådgivningsorganisation), Ankestyrelsen og Socialstyrelsen, som tilbyder omfattende undersøgelse af afdelingens udfordringer og kompetencer samt undervisning, opkvalificering og eventuel genoprettelseshjælp. Børn & Familie har primo 2022 afsluttet et 4 dages systematik-kursus, hvor fokus har været modtagelse af underretninger, udarbejdelse af børnefaglige undersøgelser og handleplaner samt præcisering af målgruppen for servicelovens kapitel 11 om støtte til sårbare børn. Task Force fremlagde den samlede rapport i oktober 2022.

Psykologisk Pædagogisk Center (PPC)

PPC er særligt udfordret af, at Folkeskolereformen og udviklingen af inkluderende miljøer i folkeskolen og på daginstitutionsområdet har medført øget pres på PPR konsulentfunktion (Psykologisk Pædagogisk Rådgivning). Der er yderligere fokus på ressourcefordelingen i forbindelse med etableringen af behandlings- og udviklingsklasser samt placering af 10. klasser på CELF. Samarbejdet med Center for Børn & Læring omkring de nyetablerede tværfaglige møder, er et vigtigt led i det forebyggende arbejde, men medfører et yderligere ressourcepres på PPR funktionen.

En betydelig del af PPC's aktiviteter bliver iværksat på indstillinger fra myndigheden i forhold til et specifikt barn eller familie. På dette område er PPC udfordret af en fortsat stigning i henvendelser direkte fra borgerne samt i indstillinger til behandlings- og undersøgelsesforløb, hvilket øges yderligere af kommende lovkrav om afdækning af søskende ved anbringelse i børn og ungeudvalget, og skærpselsen af retningslinjerne om-

kring børnepsykologiske undersøgelser med krav om deltagelse af en autoriseret psykolog i undersøgelsesprocessen

Der er et fortsat pres og venteliste på udførelse af psykologiske undersøgelser blandt andet på grund af den øget aktivitet relateret til overgreb og adoption uden samtykke samt manglende besættelse af vakante psykologstillinger med autoriserede psykologer. Siden indførelsen af GUSA dialog den 1. januar 2017 er efterspørgslen på råd og vejledning fra PPC's psykologer ligeledes steget.

Pædagogisk Forebyggelse og Indsats (PFI) og Polaris (skole- og dagbehandlingstilbud)

PFI og Polaris løser opgaver for Børn & Familie og Ungeenheden. PFI finansieres gennem en timetakstberegning, og Polaris finansieres gennem det visiterede barn – begge dele gennem salg af ydelser. For at danne et korrekt takstgrundlag er udmeldinger om forventet køb af ydelser i PFI og Polaris fra Børn & Familie og Ungeenheden et afgørende element. PFI har i 2023 et nettobudget på 3,737 mio. kr. til Tidlig Forebyggende Indsats (indsatser før underretning), flygtningeintegration (familier) og To-sprogstimulering 3-6 år.

Omstruktureringerne i Børn & Familie igennem 2021 har medført, at der i ultimo 3. kvartal 2021 blev iværksat konkrete drøftelser af ændringer af de nuværende og eventuelle nye tiltag og ydelser samt tilpasning af et eventuelt ændret serviceniveau. Overvejelserne har medført, at der i samarbejde med Børn & Familie har været drøftelser af de tilgange og indsatser PFI kan levere. Der har været særlig fokus på tidlig indsats (§ 11 området), således at der uden bevilling, i nogle tilfælde kan visiteres direkte til børnegrupper og forældregrupper. Der fokuseres fortsat på, at den tidlige indsats i højere grad sker i samarbejde med skoler og dagtilbud, hvor der eksempelvis kan tilbydes forældre- og børnegrupper med afsæt i drøftelsen direkte på de lokale møder, eller via skoler hvor en sagsbehandler kan visitere til børnegrupper med fokus på skolefravær eller sorgprocesser.

Tilbud til Unge Mødre i samarbejde med Sundhedsplejen og anonym rådgivning er styrket, da der er aftalt faste snitflader, hvor PFI's personale er fast deltagende. Der ses en stigning i hjemtagning af antallet af opgaverne omkring støttet og overvåget samvær. Antallet af opgaver ultimo 2021 var på 17, mens antallet ultimo 2022 er på 30. Processen med hjemtagning i samarbejde med Børn & Familie fortsætter, og stigningen forventes at fortsætte.

Visitationen til Polaris har været drøftet ultimo 2022, og drøftelserne fortsætter omkring visitationskriterierne, målgruppe og tilbuddets konstruktion. Afsættet om opgaver er fortsat, at PFI og Polaris fremadrettet skal udvikle, understøtte og imødekomme de løsninger på opgaverne, som Børn & Familie og Ungeenheden har behov for at få udført i forhold til et eventuelt ændret serviceniveau og målgruppe. Samarbejdet og dialogen om ydelser vil også fremadrettet være et centralt omdrejningspunkt mellem PFI, Ungeenheden og Polaris.

PFI og Polaris har i løbet af 2021 og 2022 gennemført væsentlige ombygninger af lokaliteter til borgerrettede aktiviteter og mødelokaler. Ombygningsprocessen er stort set færdiggjort, idet der kun mangler udenomsarealer på Stovbyvej, hvilket er udskudt til 2023. Lokaliteterne er velfungerende og tilpasset de opgaver, som PFI og Polaris pt. løser. PFI og Polaris' borgerrettede aktiviteter foregår på følgende 3 matrikler: Kongensgade 37 i Nykøbing F., Poul Martin Møllersvej 1B og 1C i Nykøbing F. og Stovbyvej 3 i Væggerløse.

Center for Tandpleje

Den kommunale tandpleje er delt op i 5 områder: Tandpleje 0-19 år, Omsorgstændpleje, Specialtandpleje, Socialtandpleje samt det eksterne entreprenør område i Storstrøm Fængsel iht. Kriminalforsorgens bekendtgørelser vedrørende tandbehandling. Tandplejen for de 0-19 årige udgør den største økonomiske tyngde.

Tandplejens fokusområde er tidlig forebyggende indsats på børneområdet. Her er lagt en strategi med tilbud om forebyggende hjemmebesøg, når barnet er ½ år samt gruppevise tilvænningsbesøg på tandklinikken med mulighed for tidlig opsporing, forældredialog og rettidig forebyggende behandling af børn i risiko for caries (huller i tænderne). Tandplejen udvider i disse år det tværfaglige samarbejde, der specielt kommer udsatte børn til gavn, jf. beslutning i Social, Sundhed og Omsorgsudvalget i februar 2019. Ligeledes med fremme af tandsundheden for øje er tandplejen i gang med implementering af Sundhedsstyrelsens retningslinje for fastlæggelse af indkaldeintervaller og kategorisering af patienter i grønne, gule og røde individuelle forløb.

Tandplejen har i strategien valgt at supplere den centrale klinik i Nykøbing Falster med en proaktiv forebyggende behandling decentralt. Der er bl.a. investeret i en tandlægebus, som tager ud til skoler og andre lokalområder og foretager undersøgelser og forebyggende behandling af børn og unge samt ældre i forbindelse med omsorgstændpleje.

Et andet element i fokus er en rationel og effektiv tandpleje bl.a. med kompetenceudvikling af personale med delegerede opgaver fra tandlæger til hjælpepersonalet.

Pr. 1. juli 2022 trådte den nye ordning i kraft om, at de 18-21-årige skal tilbydes vederlagsfri tandpleje samt udvidelse af fritvalgsordningen for 16-21-årige. Hertil er Tandplejen tildelt midler fra Lov og Cirkulæreprogrammet, hvor det på nuværende tidspunkt kan være vanskeligt at vurdere, om de tilførte midler er i overensstemmelse med de kommende udgifter.

1.000 KR.	2023	2024	2025	2026
Lov og Cirkulæreprogrammet	1.780	3.022	4.270	4.818

Tilbuddet omfatter alle børn og unge under 22 år, der er født efter den 31. december 2003 og har bopæl i Guldborgsund Kommune.

Der udvides med én årgang om året, til ordningen er fuldt ud implementeret i 2025. Det vil sige, at i 2022 blev unge født i 2004 tilbudt vederlagsfri tandpleje, årgang 2005 bliver tilbudt i 2023 og årgang 2006 i 2024. Tandplejen omfatter dermed 0-19 årige i 2023 og vil først fra 2025 omfatte 0-21 årige.

Center for Tandplejens budget:

1.000 KR.	2023	2024	2025	2026
Center for Tandplejen	22.619	23.861	25.109	25.657

Sundhedsplejen

Sundhedsplejen består af 17 sundhedsplejersker, 1 pædagogisk vejleder, 1 sundhedsplejerske-studerende, 1 administrativ medarbejder og 1 leder. Sundhedsplejerskerne er fordelt i 3 distrikter – Nord/Nørre Alslev, Vest/Sakskøbing og Syd/Nykøbing F. En stor del af Sundhedsplejens aktiviteter er samlet i Syd/Nykøbing F.:

- Præmatur Cafe
- Aftalte konsultationer med borgerne
- Mødre grupper
- Unge mødre grupper tilbud til mødre under 21 år
- Fars legestue i samarbejde med Frivillig Centeret. Tilbud til fædre med børn i alderen 0-3 år
- Småbørnsklubber, som er et projekt i samarbejde med Red Barnet, og som afsluttes pr. 31.12.23. Projektet er netværksskabende for de sårbare familier med børn i alderen fra 0- 6år.
- Møder

Ud over standardtilbuddene understøttes den tidlige forebyggelse og sundhedsfremmende indsats med et tværfagligt samarbejde med fokus på at forebygge social ulighed i sundhed.

Der tilbydes graviditetsbesøg til alle niveau 3 og 4 gravide (kategoriseret ud fra svangre omsorgen af jordemoder). Her er der mulighed for deltagelse af Småbørnsteamet eller familierådgiver for at finde frem til det rigtige tilbud til familien. Der ses en stigende tendens for disse besøg, hvor der i 2018 var 37 graviditetsbesøg samt 4 supplerende og i 2021 72 graviditetsbesøg samt 2 supplerende.

Sundhedsplejen har tværfaglige tilbud til familier med præmature børn (børn født før uge 35+6), hvor sundhedsplejersken har besøg sammen med kommunens ergoterapeut og til de unge mødre (under 21 år), hvor familien får besøg af sundhedsplejerske og pædagog.

Sundhedsplejens arbejde understøttes af forskellige screeningsværktøjer.

For at identificere efterfødselsreaktioner tilbydes begge forældre screening med skemaerne Gotland og Edinburgh. Alle børn screenes med ADBB (Alarm Distress baby Scale). Det anvendes til at identificere tidlig psykisk mistrivsel og vedvarende social tilbagetrækning hos spædbørn. Alle sundhedsplejersker samt den pædagogiske vejleder er certificeret i at kunne anvende ADBB metoden.

Fem sundhedsplejersker har fået efteruddannelse til småbørnskonsulenter og to er i gang med uddannelsen. Efteruddannelsen har fokus på tidlig indsats i forhold til at observere forældre/barn samspil og vurdere barnets sociale kontakt og forældrenes styrker og udfordringer. Sundhedsplejerskerne bliver uddannet i at score forældre/barn samspil ud fra et redskab, som hedder Care index. Redskabet kan bruges til at vurdere forældrenes kompetencer og udfordringer i samspillet med deres barn, hvilket er særlig vigtigt i forhold til en tidlig indsats. Dette giver mulighed for en hurtigere indsats i samarbejde med Børn & Familie afdelingen, og hermed støttes familien tidligt i barnets liv. Uddannelsen er et godt supplement til vores ADBB-uddannelse hvor vi vurderer barnets sociale kontakt til fremmede.

De familier der har behov for ekstra støtte og vejledning tilknyttes småbørnsteamet til sårbare familier. Teamet er tværfagligt og består af 3 sundhedsplejersker, 1 pædagogisk vejleder, 1 psykolog og 1 sagsbehandler.

Det opleves, at der fortsat er en stigning i antallet af ydelser til børn, unge og gravide med særlige behov. I Guldborgsund Kommune ses et stigende antal psykisk syge og misbrugende forældre, hvor den forebyggende indsats til disse familier er ressourcekrævende. Familieafdelingen kan bevillige udvidet sundhedspleje til familier der har behov for en ekstra støtte.

Sundhedsplejen yder tilflytterbesøg til nye familier i Guldborgsund Kommune. Tilflyttede familier med børn under 4 år tilbydes et besøg, hvor sundhedsplejersken byder dem velkommen, introducerer dem til kommunens tilbud og får en generel samtale om barnets udvikling og trivsel. I 2022 var der henvisning til samarbejdspartnere i 19% af besøgene, hvilket betød en tidlig indsats i forhold til, hvis besøgene ikke blev aflagt.

Derudover har sundhedsplejerskerne sundhedssamtaler på skolerne og de elever der er tilknyttet ungdomsskolens 8-10 kl. tilbud.

Sundhedsplejen har i oktober 2022 opstartet et projekt i samarbejde med Enheden for Børn og Unge med overvægt på Holbæk sygehus med fokus på at vurdere 2 forskellige behandlinger af overvægt hos børn mellem 6-12 år.

Sundhedsplejen laver institutionshygiejne i alle kommunens institutioner i samarbejde med kommunens hygiejnesygeplejerske.

I 2023 skal alle sundhedsplejersker samt den pædagogiske vejleder opkvalificeres med en motorikassistent uddannelse. Seneste undersøgelse fra SIF (Statens Institut for Folkesundhed) viser, at 29% af børnene ved indskolingsundersøgelsen får bemærkninger til motoriktesten. Motoriske færdigheder er af stor betydning for børns sundhed samt fysiske og psykiske trivsel, hvorfor det er vigtigt, at sundhedsplejersken opkvalificeres til endnu bedre at kunne vurdere børnenes motoriske udvikling samt kunne vejlede forældrene til sansemotorisk stimulering i hverdagen.

Sundhedsplejens budget:

1.000 KR.	2023	2024	2025	2026
Sundhedsplejen	11.903	11.901	11.901	11.901

FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER

FRIKOMMUNE PROJEKT

Frikommuneforsøget med en ny standard for myndighedsbehandling i sociale sager på børneområdet er afsluttet i 2020. Der blev udarbejdet slutevaluering, og der blev arbejdet med at få de gode erfaringer fra frikommuneforsøgene i de tre frikommuner ind i den kommende nye lovgivning – Barnets Lov.

Frikommuneforsøget arbejdede med at omprioritere ressourcer fra dokumentation i sagsarbejdet til relation med børnefamilierne og deres netværk, og hvor samtaler, inddragelse og opfølgning er i højsæde. Frikommuneforsøget indeholdt en fritagelse for at lave § 50 undersøgelser (børnefaglig undersøgelse) og handleplaner i traditionel form. I stedet blev GUSA platformen anvendt til at sikre inddragelse af børn og forældre, relationel koordinering, løbende dokumentation af indsats og progression hos barnet, samt genomsigtighed for alle involverede parter.

Indtil foråret 2020 havde projektet været begrænset til 4 medarbejdere. I 2020 påbegyndtes en implementering af dele af frikommune-tilgangen i hele Børn & Familie, hvor implementeringen fortsat er i gang i 2022 og 2023.

FORSTÆRKET INDSATS FOR DE MEST UDSATTE BØRNEFAMILIER (SPOR 4)

Budgetforliget 2017-2020 indeholdt en budgetramme på 5,000 mio. kr. årligt til nye indsatser på det tidligt forebyggende område. Primært før børnenes eller børnefamiliernes udfordringer har givet anledning til en underretning, samt en forstærket indsats for de mest udsatte børnefamilier (Spor 4). Denne indsats er blevet nedjusteret af flere omgange bl.a. pga. en besparelse på det samlede familieområde, medfinansiering af Familie & Alkohol og finansiering af nyt lejemål i Sundhedsplejen. Fra 2023 og frem er budgettet på Spor 4 blevet omfordelt til de respektive indsatser og aktiviteter.

STYRKET FOKUS PÅ DIALOG MED SAMARBEJDS- PARTNERE, BORGERE OG PLEJEFAMILIER

I 2023 vil der være fokus på det tværfaglige samarbejde for at udbrede kendskabet til hinandens fagområder og sikre en sammenhængende indsats for borgerne. Der vil således blive afholdt tværfaglige dage på tværs af Børn & Familie og PFI samt Børn & Familie og Center for Børn & Læring. Der er desuden flere arbejdsgrupper på tværs af centre.

Plejefamilierne er nogle af områdetets tætteste samarbejdspartnere, og de bliver inviteret til dialogdag i løbet af 2023.

I juni 2022 blev forældre til børn med handicap inviteret til dialogdag. Det var en succes, og Socialudvalget drøftede sagen i august og besluttede at anmode forvaltningen om forslag til fremtidige dialogmøder med borgere inden for udvalgets ressort.

BANSEBROSKOVEN
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

POLITIKOMRÅDE: SOCIALOMRÅDET

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	517.928	531.166	550.919	537.702	537.746	536.214
Indtægter	-181.925	-198.829	-205.703	-198.455	-198.455	-198.801
Nettodriftsbevilling	336.003	332.337	345.216	339.247	339.291	337.413
Heraf lønsum	262.185	265.515	281.595	282.354	282.354	282.354

BEMÆRKNING TIL OVENSTÅENDE TABEL

Kolonnen med Regnskab 2021 afspejler den politiske udvalgsstruktur, der var gældende i forrige byrådsperiode. Kolonnerne 2022 og frem afspejler den nye udvalgsstruktur for den nuværende byrådsperiode jf. Styrelsesvedtægten, hvor sundhedsfremme og forebyggelse indgår i politikområdet Socialområdet.

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

DEMOGRAFIREGULERING 2020-2023

Socialområdet er ikke blevet demografireguleret i budget 2023 og frem i henhold til den vedtagne budgetstrategi for 2023-26. Demografimodeller har til formål at sikre, at der ikke sker ændringer af serviceniveauet på de respektive politikområder trods ændringer i befolkningens sammensætning.

Der ses en stigning i målgruppen for handicappede borgere i botilbud, hvor borgerne bliver ældre og dermed får aldersbetingende sygdomme end tidligere set hos borgergruppen.

Derudover ses en stigning i antallet af borgere, som rammes af angst, depression og psykisk sygdom samt en stigning i antal borgere med flere samtidige problemer - udover psykisk sygdom - så som misbrug, store sociale problematikker samt en udadreagerende adfærd, som gør at der er behov for et individuelt højt skærmet tilbud. Antallet i denne borgergruppe varierer meget, da der bl.a. er et stort flow henover kommunegrænserne, som ikke kan forudsiges, da det er borgerne selv, der flytter rundt.

UDGIFTSDRIVERE / BESKRIVELSE AF POLITIKOMRÅDET

Socialområdet dækker tilbud til udviklingshæmmede, sindslidende, handicappede, misbrugere og udsatte borgere, og er i høj grad styret af loven om social service. Området benævnes det specialiserede socialområde. Området giver tilbud til borgere, der ikke kan dækkes af eller kan rummes i de øvrige kommunale kerneydelser.

Området er i høj grad præget af kommunens stramme økonomistyring da flere paragraf-områder under politikområdet er vanskeligt styrbare - dette gælder især nedenstående områder/udgiftsdrivere, som er beskrevet nærmere i nærværende redegørelse.

- Det specialiserede socialområde, køb og salg af pladser
- § 85, Socialpædagogisk bistand - omsorg, hjælp, støtte og genoptræning
- Mellemkommunale refusioner
- Statsrefusioner, herunder særlig dyre enkeltsager
- Sundhedsfremme og forebyggelse

ØKONOMIAFTALEN 2023

I forhandlingerne om Økonomiaftalen for 2023 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening (KL) blev den markante stigning i de seneste år på udgifter til det specialiserede socialområde drøftet. Regeringen anerkender, at kommunerne oplever udgiftspres på det specialiserede socialområde, men det begrænsede råderum i dansk økonomi medfører et øget behov for økonomiske prioriteringer. De økonomiske rammer nødvendiggør øget fokus på at styre den faglige og økonomiske udvikling.

EGNE TILBUD I GULDBORGSUND KOMMUNE

I nedenstående tabel ses antal årsværk, kapacitet samt budgetrammer for udførerne af Socialområdets egne tilbud.

EGNE TILBUD I GULDBORGSUND KOMMUNE	Medarbejdere: Antal årsværk Opgjort pr. 28.10.2022		Døgn / dagpladser 2022 (kapacitet) (% GBS borgere - estimeret)	Døgn / dagpladser 2023 (kapacitet) (% GBS borgere - estimeret)	Budget 2023 udførerne i 1.000 kr.
	Pr. 31.12.2021	Pr. 31.12.2022 (estimeret)			
Handicap Guldborgsund	236	238	300 (74,0% fra Guldborgsund)	293 (75,4% fra Guldborgsund)	78.225
Socialpsykiatrien	88	88	88 (67,4% fra Guldborgsund)	78 (66,7% fra Guldborgsund)	39.437
Kløverbo *	2	17	4 (100,0% fra Guldborgsund)	10 (100,0% fra Guldborgsund)	14.032
Center for afhængighed	21	22	430 (94,2% fra Guldborgsund)	430 (94,2% fra Guldborgsund)	11.275
Fjordvang	20	21	21 (28,6% fra Guldborgsund)	21 (28,6% fra Guldborgsund)	10.047
Forsorghjemmet Saxenhøj	54	57	73 (34,2% fra Guldborgsund)	73 (34,2% fra Guldborgsund)	33.013
Marie Grubbe Skolen, Marie Grubbe STU samt GBS Autismecenter	49	48	45 (51,1% fra Guldborgsund)	43 (50,0% fra Guldborgsund)	21.834
STU Guldborgsund	9	11	31 (19,4 % fra Guldborgsund)	45 (22,2 % fra Guldborgsund)	8.193
§ 85 foranstaltninger - antal timer (% GBS borgere - estimeret)	107	107	213.790 timer (77,1 % fra Guld- borgsund)	206.523 timer (71,0 % fra Guld- borgsund)	63.158
Øvrige områder: CFA ungerådgivning, Guldborgsundlinjen, Støtte og kontaktpersonordning §99, Perronen, Solstrålen, Pavillon, Værestederne og Projekter	18	20	Områderne er uvisiterede	Områderne er uvisiterede	10.060
I alt	604	628	992	993	289.274

* Kløverbo er et nyoprettet tilbud som startede op pr. 1. november 2021.

KØB AF PLADSER HOS ANDRE OFFENTLIGE MYN- DIGHEDER OG PRIVATE SAMT SALG TIL ANDRE KOMMUNER

I nedenstående tabel ses budgettet til køb af pladser i andre kommuner og hos private fordelt på paragraf-områderne. Til sammenligning er tilknyttet en kolonne med de budgetterede indtægter for salg af pladser til andre kommuner, Center for Arbejdsmarked og Center for Familie & Forebyggelse.

Det specialiserede socialområde – Køb hos andre offentlige og private institutioner samt salg til andre kommuner, Center for Arbejdsmarked og Center for Familie & Forebyggelse (ekskl. § 85) i 1.000 kr.	Køb af pladser			Salg af pladser		
	Regnskab 2021	Korr. budget 2022	Budget 2023	Regnskab 2021	Korr. budget 2022	Budget 2023
Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	2.257	2.375	2.473	-6.456	-10.037	-9.688
Døgninstitution for børn og unge	0	0	0	-2.219	-2.286	-665
§ 103 Beskyttet beskæftigelse	5.333	5.093	5.305	-1.897	-2.918	-2.239
§ 104 Aktivitets og samværstilbud	11.181	11.352	11.729	-5.820	-4.007	-4.865
§ 107 Botilbud til midlertidigt ophold	58.109	63.991	54.073	-10.606	-12.496	-12.574
§ 108 Botilbud til længerevarende ophold	47.652	45.084	45.926	-19.088	-23.026	-27.255
§ 85 /ABL § 105 Botilbudslignende tilbud	23.283	23.551	24.396	-24.539	-21.324	-24.163
§ 238a Særlige psykiatriske pladser	0	534	549	0	0	0
§ 109 Krisecenter	6.349	6.428	6.701	0	0	0
§ 110 Forsorgshjem	18.357	14.829	17.004	-23.556	-24.194	-29.867
Stof- og Alkoholbehandling	1.804	1.409	1.465	-720	-740	-767
I alt	174.325	174.646	169.621	-94.901	-101.028	-112.083

Beløbsangivelsen er i årets pris- og lønniveau

Der opleves for tiden større tilgang af komplekse borgersager på botilbuddene med stort støttebehov, som forventes at fortsætte i årene fremover. Denne tilgang

vil alt andet lige presse økonomien på området i de kommende år.

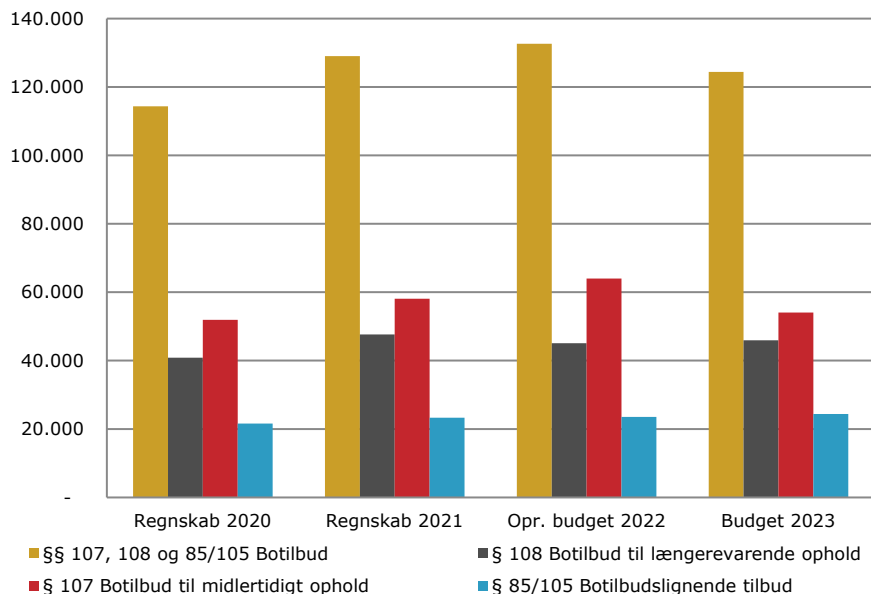
I nedenstående tabel ses budgettet til øvrige udgifter på Myndighed.

Specialiserede Socialområde – Øvrigt (ekskl. § 85) i 1.000 kr.	Regnskab 2021	Korrigeret budget 2022	Budget 2023
§§ 95 - 96 Tilskud til ansættelse af hjælpere	16.559	16.825	17.173
§§ 97 - 98 Kontakt- og ledsagerordning	2.251	2.125	2.193
Enkeltmands foranstaltning, aflastning	199	206	212
I alt	19.009	19.156	19.578

Beløbsangivelsen er i årets pris- og lønniveau

I nedenstående graf ses udviklingen i økonomien på udvalgte paragraf-områder med stor økonomi.

UDVIKLINGEN I ØKONOMIEN PÅ § 107, § 108 OG §85/§105, KØB AF PLADSER HOS ANDRE OFFENTLIGE OG PRIVATE INSTITUTIONER

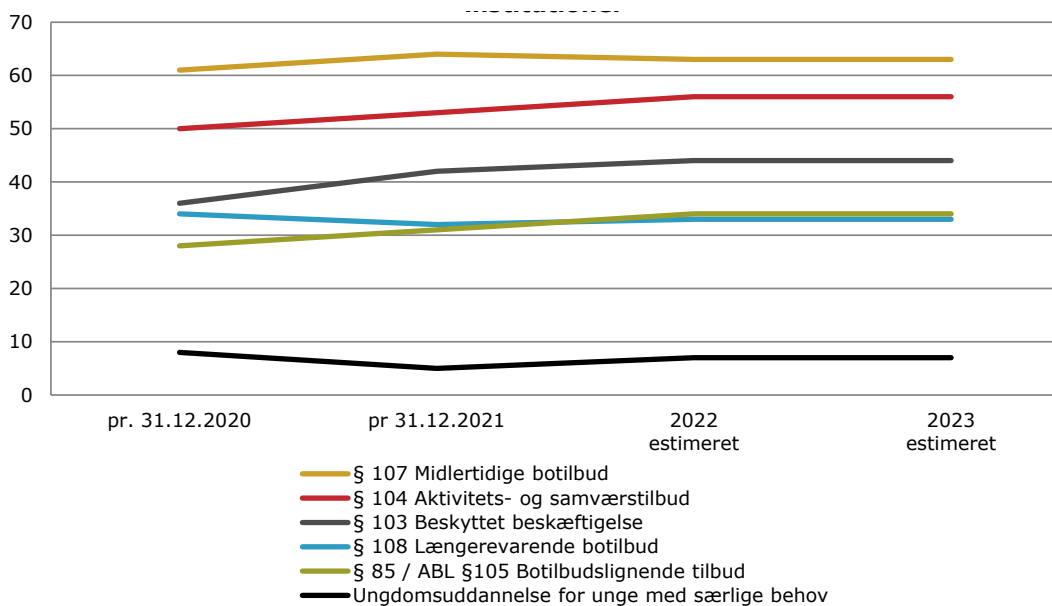

Beløbsangivelsen er i årets løn- og prisniveau og angivet i 1.000 kr.

Udviklingen i økonomien på §§ 107, 108 og 85/105 skal ses samlet, da der oftest ses sammenhæng mellem disse 3 paragrafområder.

Nedenstående graf viser udviklingen i antallet af Guldborgsundborgere, der er i tilbud i andre kommuner eller i private institutioner.

ANTAL GULDBORGSUNDBORGERE I ANDRE OFFENTLIGE OG PRIVATE INSTITUTIONER

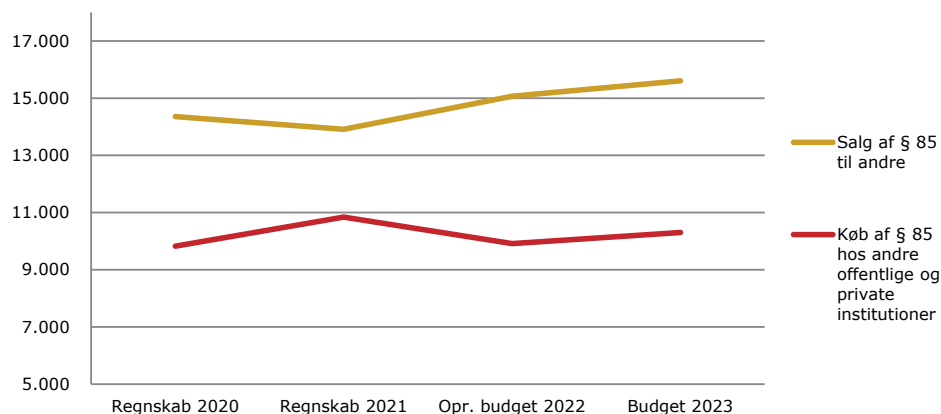

§85 OMSORG, STØTTE OG OPTRÆNING

Området omfatter primært de afsatte beløb i henhold til rammeaftalerne mellem forvaltningen og institutionerne. Herudover budgetteres med køb fra og salg til andre kommuner/private.

Udviklingen i køb og salg af § 85 timer for årene 2020-2023 ses i nedenstående graf. §85 området er præget af, at enkelte dyre borgere kan påvirke både køb og salg af pladser, og forventningerne ændres derfor i løbet af året.

UDVIKLING I SALG/KØB AF § 85

Beløbsangivelsen er i årets løn- og prisniveau og angivet i 1.000 kr.

MELLEMKOMMUNALE BETALINGER

Dette område omhandler indtægter samt udgifter i forbindelse med sager, hvor der er/har været uklarheder, om hvilken kommune der er betalingskommune for en borger.

Har en borger betalings-/refusionstilsagn jf. Retssikkerhedslovens § 9 C fra borgerens hjemkommune til at modtage ydelser af Guldborgsund Kommune, opkræver Guldborgsund Kommune betalingen herfor fra hjemkommunen. Der kan nogle gange være tvister kommunerne imellem om, hvilken kommune, der er rette betalingskommune for en borger. Disse tvister kræver

særlig dokumentation og argumentation, og ender for en dels vedkommende i Ankestyrelsen og enkelte sager afgøres af domstolene. Det er det økonomiske resultat af disse sager som registreres under dette område.

Kommunen er part i flere sager, hvor domstole, Ankestyrelsen m.fl. er i gang med at afgøre sager, hvor kommunerne ikke har kunnet blive enige om, hvem der er retslig betalingskommune. Afgørelsen af, hvilken kommune der er retslig betalingskommune kan således påvirke økonomien både positivt og negativt.

Mellemkommunale refusioner i 1.000 kr.	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Korrigeret Budget 2022	Budget 2023
Nettoindtægter	-16.707	-635	1.830	0	0

Beløbsangivelsen er i årets løn- og prisniveau

I ovenstående tabel ses regnskabstallene for 2019-2021 samt budget for 2022 og 2023. Resultatet for 2019 viser indtægter i alt på 16,707 mio. kr., som primært kan henledes til en enkelt sag vundet i Højesteret.

Området er forbundet med stor budgetusikkerhed, idet landets øvrige kommuner gør en tilsvarende ihærdig

indsats for at optimere deres mellemkommunale indtægter, i lighed med Guldborgsund Kommunes indsats. Derfor budgetteres der normalt ikke med forventede indtægter/udgifter på dette område.

STATSREFUSION - DYRE ENKELTSAGER

I lov om Social Service refunderer staten på en lang række paragrafområder.

Fra budget 2021 skete der en række ændringer i statsrefusionen for særligt dyre enkeltsager jf. udligningsreformen 2020. Der er kommet nye grænser for refusion samt en ny refusionsgrænse på 75%.

Refusionsgrænserne for 2022 vil være således:

Særligt dyre enkeltsager GBS-borgere	Regnskab 2021	Budget 2022 (estimeret)	Budget 2023 (estimeret)
• antal personer - 25% refusion	109,3 sager	105,3 sager	105,3 sager
• heraf antal personer - 50% refusion	23,5 sager	23,7 sager	23,7 sager
• heraf antal personer - 75% refusion	15,0 sager	14,9 sager	14,9 sager
• samlet statsrefusion (i 1.000 kr.)	-26.500	-24.782	-25.646

(-beløb = indtægter)

Beløbsangivelsen er i årets pris- og lønniveau

- 25 % refusion for udgifter mellem 860.000 kr. – 1,680 mio. kr.
- 50 % refusion for udgifter mellem 1,680 mio. kr. – 2,120 mio. kr.
- 75 % refusion for udgifter over 2,120 mio. kr.

Nedenfor vises en oversigt over antal aktive sager og samlet statsrefusion.

ØVRIG STATSREFUSION

Ud over refusion af særligt dyre enkeltsager modtager kommunen 50 % i statsrefusion af udgifterne til merudgifter som følge af §100 funktionsnedsættelse, §110 Forsorgshjem og §109 Krisecentre. Kommunen modtager 100% i statsrefusion af udgifter til flygtninge.

Nedenstående tabel viser refusionen heraf i årene fra 2019-2021, samt de budgetterede forventede refusioner i 2022 og 2023.

Statsrefusion på §§ 100, 109 og 110 Sociale formål, Krisecenter og Forsorgshjem i 1.000 kr.	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Korrigeret budget 2022	Budget 2023
§ 109 Krisecenter	-2.196	-3.682	-3.163	-3.072	-3.351
§ 110 Forsorgshjem	-11.706	-13.841	-15.110	-12.472	-15.782
§ 100 Merudgifter som følge af funktionsned- sættelse	-324	-339	-234	-692	-259
Flygtninge	0	0	-3.067	-3.262	-3.292

(-beløb = indtægter)

Beløbsangivelsen er i årets pris- og lønniveau

SUNDHEDSFREMME OG FOREBYGGELSE

Området omfatter sundhedsfremme og forebyggelse målrettet børn, unge og voksne og indeholder mental, fysisk og social sundhedsfremme samt forebyggelse af rygning, usunde kostvaner og alkohol.

Efter Social, Sundhed og Omsorgsudvalgets beslutning i oktober 2020, er Projekt Familie og Alkohol implementeret i driften fra 2021 under Folkesundhed. I den forbindelse blev det besluttet at finansiere

indsatsen med 400.000 kr. fra Center for Familie & Forebyggelse og 700.000 kr. fra Center for Sundhed & Omsorg (2021-niveau). Området er derfor tilført i alt 1,122 mio. kr. i 2022 og frem.

Budgettet for 2023 udgør 4,270 mio. kr.

UDFORDRINGER / TILTAG

Udsattereform

Fra 1. januar 2023 træder der en ny udsattereform i kraft, som betyder en omfattende omlægning af indsatsen på hjemløseområdet, hvor blandt andet reglerne om statsrefusion ændres radikalt og Housing First-metoden bliver det bærende princip. Omlægningen af indsatsen overfor hjemløse indføres i flere tempi, startende 1. august 2023 og vil være fuldt udrullet pr. 1. januar 2026.

Den nuværende refusionsordning for ophold på for-sorghjem jf. Servicelovens §110 ændres, så der fra 1. august 2023 er en begrænsning på refusion af dags-taksten på 50% for i alt 120 dage pr. løbende år, og fra 2026 og frem på i alt 90 dage pr. løbende år. I dag modtages der 50% refusion af dagstaksten, men der ingen begrænsning på antal dage.

Rationale jf. budgetaftale 2021-24

Socialområdet fik i budgetaftalen 2021-2024 bevilget 20,000 mio. kr. årligt mod at området sikrer initiativer, der sigter mod at realisere rationale stigende med 4,000 mio. kr. pr. år, således der i budgetårene 2021-2024 skal realiseres rationale for henholdsvis 4 – 8 – 12 – 16 mio. kr. Der skal således realiseres for i alt 12,000 mio. kr. i budgetåret 2023.

Fagcentret fik tilført 1,000 mio. kr. årligt til at udarbejde business cases inden for Socialområdet.

Økonomisk råderum:

Der er et vedvarende fokus på den løbende driftstilpasning, således at ledige stillinger besættes efter en konkret vurdering af "absolut nødvendighed".

Tiltag

Indsats over for vores borgere i kommunale botilbud i andre kommuner:

Fagcentret har ansat sagsbehandlere, som udelukkende har til opgave at følge tæt op på indsatsen over for vores borgere i de kommunale botilbud i andre kommuner. Opfølgningen har i 2021 blandt andet betydet, at borgere er flyttet ud af midlertidige botilbud jf. Servicelovens §107 til billigere tilbud enten længerevarende botilbud jf. Servicelovens §108 eller i egen bolig med §85 støtte jf. Serviceloven. Indsatsen har i 2021 betydet, at udgifterne til de omkostningstunge sager er nedbragt med 3,000 mio. kr. Indsatsen er fortsat i 2022 og vil fortsætte i 2023.

Fleksibel bostøtte:

- Ovenstående indsats suppleres fra medio 2023 med et nyt tiltag – Flexibel bostøtte (=døgnbostøtte), som et tilbud til borgere med psykiske og sociale problemer, der visiteres til et døgntilbud, selvom borger vil kunne bo i egen bolig, såfremt der bliver etableret døgnbostøtte. Flexibel Bostøtte tilbydes som et alternativ til traditionelle døgntilbud som § 107 og § 105/85.

- Flexibel Bostøtte er tilgængelig, når der er brug for støtten. Det skal være muligt at komme i kontakt med en medarbejder i aften- og nattetimerne, og når det er påkrævet ved støtte i hjemmet. Der er således borgere, der kan visiteres til et mindre indgribende tilbud ved etablering af fleksibel bostøtte.

Økonomi:

- En typisk døgntilbudsplads koster mellem 80.000 kr. og 100.000 kr. pr måned, og der har fra november 2021 til oktober 2022 været 106 borgere, der har været visiteret til et enten midlertidigt eller varigt døgntilbud.
- Der vil være øgede udgifter til personale der skal varetage opgaven med Flexibel Bostøtte. Hvor meget afhænger af det antal medarbejdere, der skal bruges til opgaveløsningen. Et anslået beløb er 30.000 kr. pr. måned pr. borger.
- Rationale
Hvis 10 af de 106 borgere kan modtage fleksibel bostøtte i stedet for et døgntilbud vil der være en mindredrift på ca. 60.000 kr. pr. måned eller en årlig netto mindredrift på 7,200 mio. kr. for 10 borgere.

Indsats mod at reducere udgifterne til lejetab:

Der er vedvarende fokus på om den boligmasse, som kommunen har råderet over eller henvisningsret til benyttes mest hensigtsmæssigt og dermed få minimeret tomgangshuslejudgifterne. Socialrådets samlede boligmasse bliver systematisk gennemgået for at afdække om boligerne eksempelvis kan anvendes til andre formål eller boligmassen på anden vis kan tilpasses.

Omstilling til øget socialfaglighed:

Socialrådets strategiske omstilling fra markedsøkonomi til øget socialfaglighed, der er igangsat og forventes implementeret med udgangen af 2023 eller primo 2024, er et af de tiltag, som socialområdet udarbejder handleplaner på. Et andet tiltag er at kigge på sammensætningen af borgerne på de enkelte botilbud, så det bliver en mere homogen borgergruppe, hvorved erfaringerne er, at behovet for tillægstakster minimeres.

Omlægning af værestedet "Pavillonen" under Guldborgsund Handicap:

Pavillonen er et socialt tilbud til borgere i GBS Handicap, hvor borgere kan komme og få en kop kaffe eller en snak med andre borgere eller personale når de er til stede. Pavillonen blev sat op før 2010, og der har ikke været den store vedligeholdelse siden da. Dette kan også ses på bygningen, som er i dårlig forfatning. Bygningen opvarmes med elvarme og er dårlig isoleret. Der må forventes en større udgift til vedligeholdelse af bygningen i nær fremtid. Det foreslås, at pavillonen nedlægges og værestedet flyttes til Præstemarken 86 alternativt Præstemarken 88. Rationale ca. 100.000 kr.

POLITIKOMRÅDE: SU - ADMINISTRATION

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	0	61.656	43.940	43.985	43.996	44.005
Indtægter	0	0	0	0	0	0
Nettodriftsbevilling	0	61.656	43.940	43.985	43.996	44.005
Heraf lønsum	0	59.230	43.850	43.850	43.850	43.850

BEMÆRKNING TIL OVENSTÅENDE TABEL

Kolonnen med Regnskab 2021 afspejler den politiske udvalgsstruktur, der var gældende i forrige byrådsperiode. Kolonnerne 2022 og frem afspejler den nye udvalgsstruktur for den nuværende byrådsperiode jf. Styrelsesvedtægten, hvor Socialudvalget er nyt selvstændigt udvalg. Derudover er der, med baggrund i en organisatorisk ændring, i 2023 og efterfølgende år flyttet budget fra SU-administration vedr. Ældrevisitationen til Ældre og Omsorgsudvalget. Ydermere er organiseringen og sammenlægningen af Center for Socialområdet, Center for Familie & Forebyggelse og de tilhørende udførende enheder fortsat under udarbejdelse således, at det nye Center kan være på plads til januar 2023. Budgetterne hertil vil derfor først blive endeligt omfordelt i forbindelse hermed.

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

UDGIFTSDRIVERE

Følgende udgifter er mest betydende for ressourceforbruget på politikområdet:

- Lønninger samt afledte driftsudgifter til administrativt personale
- Øgede antal sager => behov for flere sagsbehandlere
- Lægeerklæringer til borgere
- Udgifter til eksterne konsulenter
- Forældrekompetenceundersøgelser

CENTER FOR SOCIALOMRÅDET – ADMINISTRATION

Administrationsområdet omfatter budget til lønninger og afledte driftsudgifter på det administrative personale. Administrationsdelen er fordelt ud på de relevante ledelsesområder.

Budgettet er fordelt på følgende poster:

- Centerledelse
- Myndighed
- Kvalitetssikring
- Udsatteråd

Politikområdet SU-administration fik i budgetaftalen 2021-2024 tilført 1,000 mio. kr. årligt til at udarbejde business cases inden for Socialområdet, mod at områ-

det sikrer initiativer, der sigter mod at realisere rationale stigende med 4,000 mio. kr. pr. år i 2021-2024, således der i budgetårene skal realiseres rationale for henholdsvis 4 – 8 – 12 – 16 mio. kr. på driftsdelen (politikområdet Socialområdet).

Center for Socialområdet – administrationens budget:

1.000 KR.	2023	2024	2025	2026
Center for Socialområdet	10.873	10.918	10.929	10.938

CENTER FOR FAMILIE & FOREBYGGELSE

– ADMINISTRATION

Beskrivelse af området

Center for Familie & Forebyggelse – administration består af en centerledelse, et centersekretariat og en myndighedsafdeling (Børn & Familie). I centerledelsen indgår en halv centerchef (0,5 PE) og i centersekretariatet, som er en stabsfunktion inkl. SSP, indgår 5 medarbejdere (4,81 PE).

Myndighedsafdelingen (Børn & Familie) har følgende bemanding: Tre ledere (3 PE): 1 niveau 3-leder og 2 niveau 4-ledere. Dertil socialfaglige medarbejdere inkl. familieplejekonsulenter (42,65 PE), heraf er 3 PE fra omfordelingen af Spor 4 til de respektive indsatser. Afdelingen understøttes fagligt i forhold til opfølgning, kvalitetssikring mv. af Familie og Forebyggelsessekretariatet (6,84 PE).

Børn & Familie (Myndighed) består af familierådgivere (socialrådgivere) og familieplejekonsulenter (pædagoger), som på nuværende tidspunkt er fordelt i team Nord, Syd, Øst, Vest, Handicap og familieplejekonsulenter.

Derudover er der et sekretariat for Børn og Familie (BFF Sekretariatet). BFF sekretariatet varetager økonomiske og administrative supportfunktioner i forhold til de enkelte teams og ledelsen og sikrer rettidig økonomisk opfølgning og bidrag til budgetprocessen. Familie og Forebyggelsessekretariatet varetager også udvikling, implementering og drift af IT-systemet DUBU (Digitalisering Udsatte Børn og Unge).

Udfordringer og tiltag

Børn & Familie arbejder processuelt på flere områder - vigtigst er:

- Der arbejdes overordnet kontinuerligt med tre søjler, som er indbyrdes afhængige: Organisation – Mindset – Arbejds miljø.
- Der arbejdes med implementering af frikommunelementer i hele afdelingen. Tidligere var der kun 4 medarbejdere, som arbejdede med området, men nu arbejdes der med implementering i hele afdelingen. Al forandring kræver tid og overskud.
- GUSA (**G**uldborgsund **S**amarbejdsmodel for udsatte børn og unge), som er et redskab til implementering af frikommunelementerne, der skal læres/genlæres af alle medarbejdere.
- 'Task Force' fra Socialstyrelsen, Ankestyrelsen og VISO (Videns- og specialrådgivningsorganisation) begyndte i januar 2022 deres analyse af Børn & Families sagspraksis. Analysen skal danne grundlag for den fortsatte udvikling af afdelingen. Der må forventes anvendt en del ressourcer i forbindelse med Task Force-forløbet, som vil lægge op til nye metoder og systematikker. Der er allerede afholdt 4 dages systematikkursus for alle socialrådgivere.
- Der arbejdes fortsat med helhedsindsatsen, som en tværfaglig metode til at undgå anbringelser i de mest sårbare familier, hvor der på trods af store udfordringer alligevel er kærlighed og trykthed til stede for børnene. Dette kræver tid til tæt opfølgning og kontakt.
- Der tilbydes oftere en massiv familiebehandling i hjemmet i stedet for døgnophold, hvorefter der udarbejdes en forældrekompetenceundersøgelse i samarbejde med eksterne udbydere.
- Der er fokus på at sætte et 'serviceniveau' således, at Børn & Familie sikrer tydelighed på indsatsernes formål, varighed og type. Sikre et ensartet serviceniveau for alle borgere og for at tydeliggøre Børn & Families ansvarsområder.
- Der er desuden fokus på procedurebeskrivelser og dygtiggørelse på flere styringsmæssige parametre, såsom handleplaner og børnefaglige undersøgelser. Ensartethed, tidligere indsats og en hyppigere opfølgning.
- I de kommende år vil et helt centralt fokusområde være inddragelsen af børnene, så børnene oplever sig hørt og set i forbindelse med deres egen sag. Den kommende nye 'Barnets Lov' vil kræve nye kompetencer hos familierådgiverne, da barnet får flere rettigheder og skal høres i langt højere grad end tidligere. Opkvalificering er således nødvendig.

- Der arbejdes tæt sammen med PPC, Pædagogisk Forebyggelse og Indsats (PFI), Børn og Læring, Ungeenheden samt Sundhedsplejen for at sikre et helhedsorienteret og mere dynamisk samarbejde omkring familierne. Men også for at tilpasse serviceniveauet løbende i forhold til aktuelle behov. Det arbejdes på også at invitere jobcenteret og socialområdet med i dette samarbejde. I 2022 er der afholdt samarbejdsdage med alle medarbejdere i Center for Børn & Læring og PFI.
- Flere borgergrupper og samarbejdspartnere har ønsket kontakt til Familie og Forebyggelsessekretariatet i forbindelse med et ønske om mere overblik og sammenhæng i deres sager/arbejde – ofte på tværs af sektorer. Derfor var der inviteret til dialogmøde for forældre til børn med handicap i juni måned. Der arbejdes på et lignende tiltag i forhold til plejefamilierne i 2023.

Det samlede mål er at have barnet i fokus og mere forebyggelse, samt tilpasning af serviceniveau på alle niveauer af indsatsstrappen gennem tættere tværfagligt samarbejde og inddragelse af familierne. Frikommunelementerne implementeres, så nærvær, inddragelse og tværfagligt samarbejde kommer til at fylde mere end administration på sigt. Endvidere skal den kommende 'Barnets Lov' implementeres i april 2023.

Center for Familie & Forebyggelse – administrationsbudget:

1.000 KR.	2023	2024	2025	2026
Center for Familie & Forebyggelse	33.067	33.067	33.067	33.067

ÆLDRE OG OMSORGSUDVALGET (ÆOU)

1 INDLEDNING; SAMMENHÆNG TIL KERNEOPGAVEN

V. udvalgsformand Bob Richard Nielsen

Med denne strategi ønsker Ældre og Omsorgsudvalget at bidrage til det gode og meningsfulde hverdagsliv.

Det er betydningsfuldt og væsentligt for Ældre og Omsorgsudvalget, at strategien vægter, at trivsel, læring og meningsfulde fællesskaber tilsammen udgør grundlaget for en værdifuld hverdag, hvor der på tværs af generationer bidrages med viden og hjælp til hinanden. Her skal byggesten som åbenhed, tillid og medinddragelse tilsammen udgøre det fundament, vi skal stå på.

Strategien præciserer, at Ældre og Omsorgsudvalget har sit fokus på den ældre borgergruppe og det ligger som en ramme ud over samtlige pejlemærker. Det er det blik, pejlemærkerne tager udgangspunkt i, og deri inkluderes såvel individer som grupper med udfordringer af såvel mental, fysisk som social karakter inden for ældre og omsorgsudvalgets politiske arena.

Vi har, som Ældre og Omsorgsudvalg, altid et centralt fokus og vægt på god omsorg og pleje. Det fordrer, at vi er åbne for både nye og andre muligheder. Vi står over for en tid, hvor vi ser flere ældre og færre unge. Det stiller krav til måderne, vi løser velfærdsopgaverne på. Der mangler faguddannede medarbejdere inden for sundheds- og omsorgsfagene, hvilket betyder, at vi må prioritere opgaver og ressourcer til de borgere, som har mest behov. Det indebærer, at vi må være nysgerrige samt turde at gå nye veje for at løse denne udfordring.

Vi ønsker, at understøtte en kultur, hvor vi stiller os til rådighed for velfærdsteknologiske prøvehandling og tillidsfuldt nytænker funktionerne i plejen.

Igennem relevante partnerskaber med for eksempel pårørende og frivillig foreninger vil vi afsøge løsninger og muligheder for at skabe værdi for borgerne og samtidig imødekomme behov for pleje og omsorg med fagligt funderede, rettidige og tidlige indsatser.

I en tid, hvor både den fysiske, mentale og sociale sundhed er udfordret, ønsker vi en helhedsorienteret og tværgående tilgang til borgeren. Det kræver åbenhed, dialog og partnerskaber, og et stærkt politisk samarbejde på tværs, så vi undgår silotænkning i opgaveløsningen. Igennem en større frisættelse af medarbejderne og mod til at gå på tværs, ønsker vi en højere grad af afbureaukratisering. Vi vil bestræbe os på, at gøre det nemmere at være både borger og medarbejder.

Ældre og Omsorgsudvalget ønsker derfor med denne strategi at turde prioritere og udnytte potentialerne i civilsamfundet, så medborgerskabet bliver motiveret til gensidig omsorg, ansvar for og deltagelse i fællesskabet.

Vi vil i Ældre og Omsorgsudvalget møde borgerne, frivillige aktører og andre samarbejdspartnere, hvor fællesskaberne skabes og således arbejde for, at borgerne i Guldborgsund Kommune får mulighed for at leve et menings- og værdifuldt liv med læring og trivsel og fællesskaber i højsædet.

På vegne af Ældre og Omsorgsudvalget,
Bob Richard Nielsen, formand

2	UDVALGETS PEJLEMÆRKER OG TILGANGEN TIL OPGAVELØSNINGEN. SAMARBEJDER MED - OG AFHÆNGIGHEDER AF ANDRE UDVALG.	
	Udvalgets pejlemærker og tilgange	Snitflader, samarbejder med, og afhængigheder af andre udvalg
	<p>Det gode børneliv</p> <ul style="list-style-type: none"> • Med fællesskabet som platform til læring og værdiskabelse, vil vi styrke relationer og venskaber mellem børn og ældre i kommunen, både overordnet, tværgående og lokalt 	<p>ÆOU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Børn og Skoleudvalget • Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget
	<p>Uddannelsesbyen Nykøbing Falster</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil videreudvikle partnerskaber med uddannelsesinstitutionerne, der kan understøtte rekruttering og fastholdelse af elever både lokalt og nationalt • Vi vil tiltrække relevante og længerevarende uddannelser til Guldborgsund Kommune inden for sundheds- og omsorgsfagene 	<p>ÆOU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget • Socialudvalget • Børn og Skoleudvalget
	<p>Et godt erhvervsklima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil sikre digitalisering, understøtte forskning og laboratorier og stille os til rådighed for velfærdsteknologiske prøvehandling 	<p>ÆOU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknik, Klima og Miljøudvalget • Økonomiudvalget
	<p>Grøn omstilling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil have fokus på at reducere kørsels- forbrug ved øget som fagligt funderet digitalisering herunder telemedicin og velfærdsteknologi • Vi vil have fokus på bæredygtighed i forhold til transport og infrastruktur 	<p>ÆOU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknik, Klima og Miljøudvalget
	<p>Kommunen som attraktiv arbejdsplads</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil have fokus på frisættelse af medarbejderne og øget afbureaukratisering • Vi vil have fokus på nærvær i stedet for fravær • Vi vil understøtte god ledelse og udvise tillid til både ledelse og den enkelte medarbejder • Vi vil understøtte forpligtende tværgående fællesskaber om løsning af opgaven og sikre et stærkt, tværgående politisk samarbejde 	<p>ÆOU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle fagudvalg
	<p>Turisme og bosætning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil videreudvikle og synliggøre aktiviteter i landdistrikter og byer med fokus på lokale mødesteder, oplevelser, tidspunkter og fællesskaber • Vi vil brande det gode ældrelev og meningsfulde hverdagsliv i Guldborgsund, med fokus på bosætning for hele livet, læring og værdiskabelse for den enkelte og for fællesskaber – såvel lokalt som for hele kommunen 	<p>ÆOU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle fagudvalg

Udvalgets pejlemærker og tilgange	Snitflader, samarbejder med, og afhængigheder af andre udvalg
<p>Omsorg og sundhedsfremme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil give alle borgere muligheder og gode betingelser for at indgå i meningsfulde, relevante fællesskaber og aktiviteter gennem hele livet • For at sikre trivsel og et godt og meningsfuldt hverdagsliv vil vi have fokus på det hele menneske – både fysisk, mentalt og socialt samt læring og værdiskabelse • Vi vil tillidsfuldt frisætte medarbejderne og turde gå på tværs for mere afbureaukratisering i både borgernes og medarbejdernes hverdag • Vi vil sikre fokus på og forebyggende sundhedstilbud gennem hele livet og herigennem skabe rum for, at sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende aktiviteter faciliteres i partnerskaber og frivillighed på både individ og gruppe niveau, - såvel internt og eksternt som lokalt og på tværs 	<p>ÆOU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle fagudvalg

3 UDVALGETS SUCCESKRITERIER
<p>Det gode børneliv</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er en succes når der er tydelige tegn i hverdagen på at generationsmøder er mangfoldiggjort gennem 4-6 gode presse/historier pr. år <p>Uddannelsesbyen Nykøbing Falster</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er en succes, når der ses stigning i antal søgninger til elev stillinger og faste stillinger • Det er en succes, når vi ser udbredelse af rekrutteringsambassadører blandt forskellige aktører på ældreområdet fx borgere, pårørende, patientforeninger og medarbejdere <p>Et godt erhvervsklima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er en succes, når de ældre borgere er trygge/tilfredse ved at modtage digitale ydelser • Det er en succes når ydelser altid er individuelt vurderet ift potentiel digitalløsning inden den leveres fysisk <p>Grøn omstilling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er en succes, når vi har flere el cykler • Det er en succes, når vi har flere elbiler • Det er en succes, når vi øger genbrugsraten • Det er en succes, når borger oplever positive effekter / større selvstændighed ift. digitalisering • Det er en succes, når vi kan måle færre besøg/smartere besøg og flere fleksible løsninger • Det er en succes, når vi på relevante potentielle digitale ydelser, oplever og kan måle at de digitaliseres <p>Kommunen som attraktiv arbejdsplads</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er en succes, at vi ser en øget trivsel i trivselsmålingerne i 2023 • Det er en succes, når vi kan måle og oplever en øget arbejdsglæde • Det er en succes, at personalet bliver i ansættelsen i kommunen • Det er en succes, at elever + medarbejdere fastholdes • Det er en succes med øget nærvær for alle ansatte <p>Turisme og Bosætning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er en succes, når vi har lavet en inddragende boligpolitik, som sikrer at der i samarbejde med boligforeningerne, bygges for "hele livet" – unge og gamle - i hele kommunen. • Det er en succes, når der er fællesskaber og aktiviteter geografisk bredt og lokalt i hele kommunen <p>Omsorg og sundhedsfremme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er en succes, når vi oplever tydelige tegn i hverdagen på, at borgere indgår i meningsfulde, relevante fællesskaber og aktiviteter og disse er mangfoldiggjort gennem 4-6 gode presse/historier pr år. • Det er en succes, når der kan måles på kvaliteten af tilbuddene på åbne aktiviteter og mødesteder og Plejecenter-aktiviteterne • Det er en succes, når vi oplever at borgerne trives i hverdagen på både det fysiske, sociale og mentale plan ved at måle på forebyggelige indlæggelser. • Det er en succes, når vi kan måle reduktion af unødige registreringer, procedurer, arbejdsgange eller regler

POLITIKOMRÅDE: ÆLDRE OG OMSORG

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	774.618	770.134	787.234	797.195	803.509	813.338
Indtægter	-81.537	-73.333	-76.877	-76.877	-76.877	-76.877
Nettodriftsbevilling	693.082	696.801	710.357	720.318	726.632	736.461
Heraf lønsum	512.606	526.856	557.623	557.623	557.623	557.623

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

DEMOGRAFIREGULERING 2023-2026

Budgettet for ældreområdet indeholder demografiregulering i henhold til budgetstrategien for 2023-2026. Budgettet er derved tilpasset i forhold til befolknings-sammensætningen for at tage højde for ændringer i antallet af borgere i forskellige aldersgrupper. Der er i budgetforslag 2023 indregnet i alt 5,039 mio. kr. i demografimidler, som er fordelt mellem sygepleje, hjemmepleje, private leverandører af hjemmepleje og hjælpemidler på baggrund af den overordnede demografiberegning.

UDGIFTSDRIVERE

Følgende 8 områder er mest betydende for ældreområdet ressourcforbrug:

- Personlig pleje og praktisk bistand (Hjemmepleje)
- Hjælpemidler
- Betaling til og fra andre kommuner (Plejeboliger og ældreboliger)
- Lejetab i forhold til ældre- og plejeboliger
- Uddannelse af social- og sundheds-elever og opkvalificering faste medarbejdere
- Plejecentrene
- Sygepleje, herunder uddelegeret sygepleje
- Genoptræningen, herunder vederlagsfri fysioterapi og Center for Hjerneskaderehabilitering (CHR)

Guldborgsund Kommune har en forpligtigelse til at ud-danne social- og sundhedselever og samtidig en stor interesse i at sikre kvalificeret sundhedspersonale i fremtiden.

OPGAVER FORDELT PÅ MYNDIGHEDSOMRÅDER

Organisatorisk har nedenstående to centre myndighedsopgaver i relation til sagsbehandling på det almene socialområde/ældreområde, hvor fordelingen pr. 1. september 2022 er således:

CENTER FOR SOCIALOMRÅDET

Myndighedsvaretagelse i forhold til:

- Ansøgninger om hjælpemidler:
 - o De store boligændringer
 - o Støtte til køb af handicapbil
 - o Børnehjælpemidler
 - o De større Special Hjælpemidler til borgere med handicapsag (er under nærmere præcisering)

CENTER FOR SUNDHED & OMSORG

Myndighedsvaretagelse i forhold til:

- Personlig pleje og praktisk bistand, herunder mad-service
- Pleje- og ældreboliger samt midlertidigt døgnophold
- Plejevederlag og pasning af nærtstående i eget hjem
- Sygepleje efter Sundhedsloven
- Genoptræning efter Sundhedsloven
- Genoptræning og vedligeholdende træning efter Serviceloven
- Ansøgninger om hjælpemidler:
 - o Forbrugsgoder
 - o Boligændringer
 - o Kropsbårne hjælpemidler (proteser, bleer, kateter og stomi mm.)

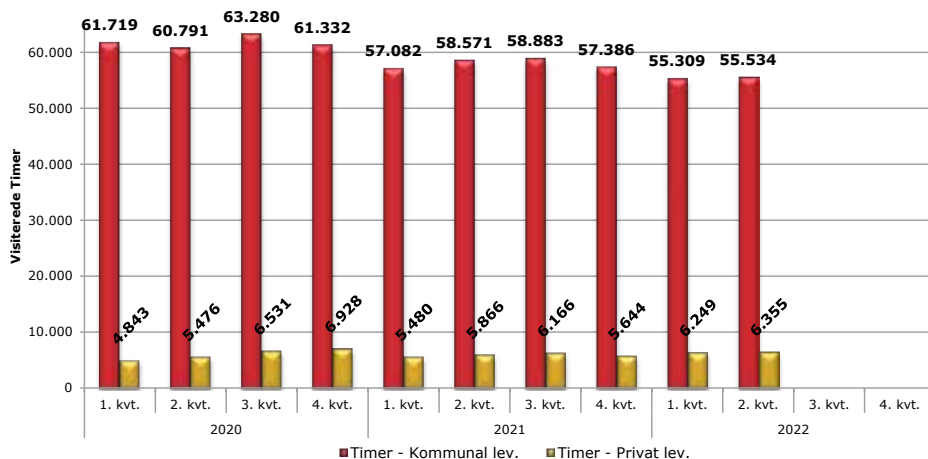
PERSONLIG PLEJE OG PRAKTISK BISTAND (HJEMMEPLEJE)

I Guldborgsund kommune benyttes en Bestiller/Udfører/Modtager-model (BUM- model), dvs. at både den kommunale og private leverandør af hjemmepleje afregner deres timer med Myndigheden til en fastsat takst. De enkelte leverandører bliver derved betalt for at levere de ydelser, Myndigheden har visiteret borgerne til. Det er således borgernes behov for hjælp set i relation til Serviceloven og kvalitetsstandarder/serviceniveauet, som er den udgiftsdrivende faktor.

Kommunen skal jf. Servicelovens § 91, skabe grundlag for, at modtagere af hjælp efter Servicelovens § 83 kan vælge mellem to eller flere leverandører af denne hjælp, hvoraf den ene leverandør kan være kommunal. For at tilvejebringe det valg – det frie valg, anvender Guldborgsund Kommune "Godkendelsesmodellen", til godkendelse af de leverandører, der lever op til de af kommunen vedtagne pris- og kvalitetskrav hertil.

Ud over den kommunale leverandør, er der aktuelt to godkendte private leverandører, hvor den ene private leverandør kun leverer praktisk bistand. Derudover afregner Myndigheden også med private plejehjem, som i Guldborgsund Kommune er et privat friplejehjem.

VISITEREDE TIMER, PERSONLIG PLEJE OG PRAKTISK BISTAND

På baggrund af de to første kvartaler i 2022, som er de senest tilgængelige data, ser udviklingen i antal timer ud til at være stagneret i 2022.

I december 2018 godkendtes en ny privat leverandør til personlig pleje og praktisk bistand. Indtil da var der kun én privat leverandør, der tilbød praktisk bistand. Det har betydet, at timerne til private leverandører har været støt stigende siden december 2018, dog med et fald i 2021 på grund af Covid-19. På nationalt plan ses en stigende tendens til at flere vælger privat leverandør.

Da fritvalgskosten er højere end den interne BUM afregning, betyder en stigning i antallet af borgere, som vælger privat leverandør, samlet set en stigning i udgifterne til personlig og praktisk hjælp, som afspejler sig i Myndighedens budget.

Forventningen til fremtiden er et stigende antal ældre borgere og derved også en stigning i aktivitet. For at dæmpe op for den øgede aktivitet, skal der være et vedvarende fokus på hverdagsrehabilitering, så flest mulige borgere forbliver uafhængig af hjælp længst muligt.

Der er i 2023 tilført i alt 1,682 mio. kr. i demografimidler til afregning af ydelser, samt 2,094 mio. kr. fra fordeling af Bedre Bemandings pulje, som fra 2022 er udmøntet som en del af generelle bloktilskud.

Budgettet til afregning af personlig og praktisk hjælp for 2023 udgør 141,277 mio. kr.

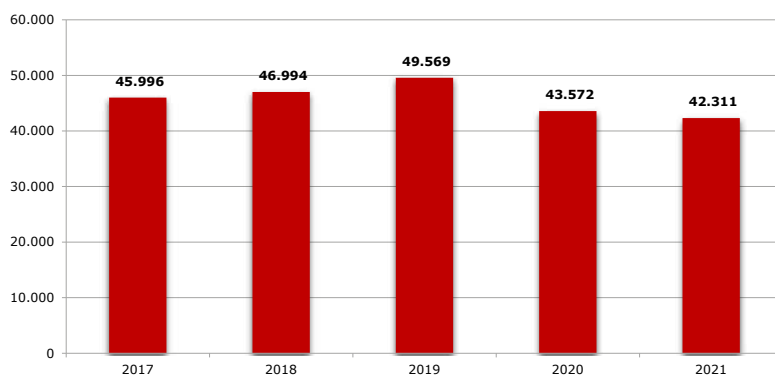
Budgettet er fordelt med 11,879 mio. kr. til private hjemmeplejeleverandører, 12,205 mio. kr. til private plejecentre samt 117,193 mio. kr. til den kommunale hjemmepleje og kommunale plejecentre.

HJÆLPEMIDLER

Myndigheden behandler ansøgninger om hjælpemidler, forbrugsgoder, boligændringer og støtte til køb af biler til borgere i kommunen. Hjælpemidler, støtte til boligændringer og støtte til køb af biler er dels lovbe-

stemte områder, hvor kommunen ikke selv kan fastsætte mængdedannelsen, dels kan det ikke forudsiges hvor mange nye borgere der tilkommer med behov for f.eks. bil eller store boligændringer. Der er mulighed for delvist at styre økonomien gennem udbud med fokus på bedst og billigst.

HJÆLPEMIDLER (1.000 KR)

Dette kan også ses i udviklingen i udgifterne, som varierer år for år, hvor tendensen har været stigende indtil 2019. Det kan blandt andet hænge sammen med, at der kommer flere ældre borgere; at borgere med visse typer af hjælpemidler lever længere med deres hjælpemidler end tidligere; at antallet af borgere med diabetes stiger og dermed stiger udgifterne til diabetes hjælpemidler; udvikling af flere af de dyre velfærdsteknologiske hjælpemidler osv. Årsagen til at udgifterne falder i 2020 og 2021, skyldes blandt andet tiltag som myndigheden indførte for 2 år siden, med sundhedsfagligt personale til visitation af blandt andet arm- og benproteser og ortopædiske hjælpemidler. At det nu er sundhedsfagligt personale, der står for visitationen, frem for administrativt personale, gør at det sikres, at borgerne får det rigtige hjælpemiddel som passer til deres funktionsniveau og ikke overkompenseres. Ligeledes er visitationen begyndt at købe skinner direkte fra leverandørerne, hvilket giver store besparelser frem for at købe gennem bandagister. Det er disse omlægninger, vi nu ser gevinsten af.

Udgifterne for 2021 har været påvirket af 2 faktorer:

1. Længere leveringstid på invalidebiler, da der generelt i samfundet har været længere leveringstid på biler, som bevirker, at biler bevilliget i 2021 ikke er blevet leveret og dermed heller ikke betalt.
2. Færre store boligændringer, hvilket er et område der er svært at forudsige. En stor boligsag kan hurtig udfordre budgettet. I 2021 har der kun været en stor, og et par mindre boligsager.

I forbindelse med ansøgning om hjælp i Myndigheden er der et fokus på, om borgeren kan rehabiliteres jf. servicelovens § 83a, hvor hjælpemidler indgår som en del af rehabiliteringen og dermed afhjælper behovet for hjemmepleje. Derved bliver borgerne mere selv-hjulpne og i stand til at mestre eget liv uden egentlig personalestøtte. Der forventes derfor stigende udgifter til hjælpemidler som erstatning for stigende udgifter til hjemmepleje.

I oktober 2020 hjemtog Guldborgsund Kommune driften af hjælpemiddeldepotet. Efter overtagelse er der blevet ansat medarbejdere med håndværksmæssig baggrund, med forventning om at brugen af ofte dyrere håndværkere fremover kan minimeres. Endvidere betyder hjemtagelsen en smidigere og hurtigere opgaveløsning, da vejen fra bestilling til udførsel hos borgeren er kortere, når kommunen råder over egne håndværksmæssige kompetencer.

Hjælpemiddelområdets budget for 2023 udgør 51,946 mio. kr. Budgettet er fordelt med 8,286 mio. kr. til hjælpemiddel depotet og 43,660 mio. kr. til hjælpemidler til Ældre og Handicap. Området er tilført 215.000 kr. i 2023 i forbindelse med demografireguleringer. Yderligere er der budgettoplaceret 331.000 kr. til finansiering af eksternt tilsyn på hjemmeplejen.

BETALING TIL OG FRA ANDRE KOMMUNER

Betaling til andre kommuner omhandler personlig pleje og praktisk hjælp til borgere, som opholder sig i andre kommuner, og hvor Guldborgsund Kommune har afgivet betalingstilsagn (visitation).

Området styres af fritvalgs lovgivningen og borgernes ret til fra- og tilflytning og er således meget vanskeligt at styre, hvilket nedenstående tabel også indikerer.

En af årsagerne til stigningen i udgifterne fra 2019 er dels et stigende antal borgere, der er flyttet til andre kommuner, samt en stigning i taksten i de pågældende kommuner. Hver enkelt kommune beregner sin egen takst, som varierer meget fra kommune til kommune. Det er derfor ikke kun et spørgsmål om, hvor mange borgere der søger ud til andre kommuner, men også hvilke kommuner de søger til. Det skal bemærkes, at såfremt borgerne fortsat var bosat i Guldborgsund Kommune, ville der også være en udgift til personlig pleje og praktisk hjælp.

I forbindelse med budgetaftalen 2021-2024 er området blevet tilført 6,150 mio. kr.

Budgettet for 2023 udgør 19,752 mio. kr.

LEJETAB, ÆLDRE- OG PLEJEBOLIGER

Plejeboliger

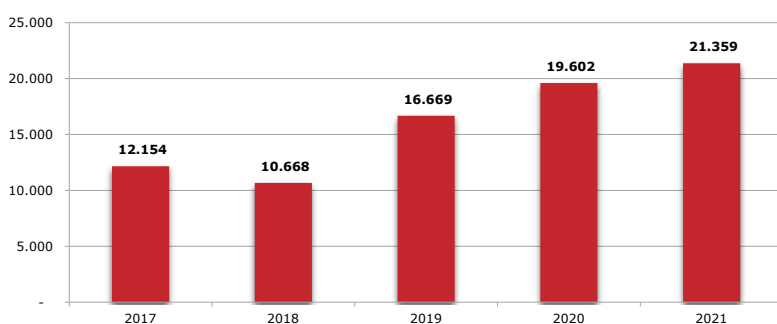
Guldborgsund Kommune har 13 plejecentre med i alt 565 plejeboliger, heraf er de 90 indrettet som demensboliger. Efter en periode inden Covid-19 uden ledige plejeboliger, var der ved udgangen af maj 2022 20 ledige plejeboliger og 3 ledige skærmede plejeboliger. Samtidig var der 3 borgere på venteliste til en plejebolig og 1 borgere til en skærmet plejebolig. At der er venteliste på trods af ledige boliger skyldes, at ansøgerne på ventelisten ønsker andre boliger end de, der er ledige. Området følges tæt af Myndigheden og ansøgningerne sagsbehandles hurtigt.

Ældreboliger

Guldborgsund Kommune råder nu over 435 ældreboliger, da 10 boliger på Engboulevarden er nedlagt, eftersom bygningen er besluttet nedrevet. Lejerne i disse ældreboliger serviceres af Hjemmeplejen på lige fod med borgere i egen bolig.

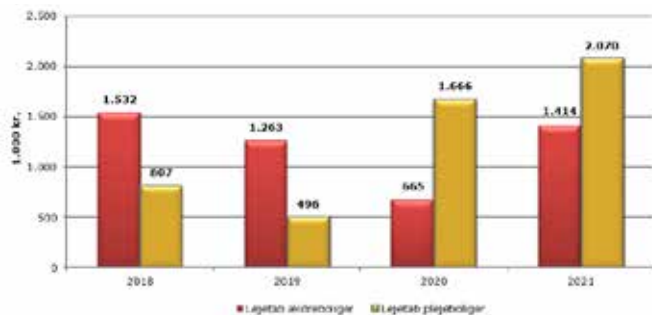
Ved udgangen af maj 2022, var der 16 ledige ældreboliger, mens 36 borgere var på venteliste til en ældrebolig. De mest ansøgte ældreboliger er kendetegnet ved at ligge i stueplan i de større byer, særligt Nykøbing, og ved at have terrasse eller have samt café og andre sociale aktiviteter i nærheden. Der efterspørges i højere grad end tidligere 3-værelses ældreboliger frem for de traditionelle 2-værelsesboliger. Derudover har boligindskuddet betydning for efterspørgslen. Nogle boliger i Guldborgsund Kommune har et indskud på langt over de 20.000 kr., som generelt er smertegrænsen for ældreboligansøgere. Dog har borgerne mulighed for at søge boligindskudslån via borgerservice (jf. Lov om aktiv socialpolitik).

MELLEMKOMMUNALE BETALINGER, NETTO (1.000 KR.)

For at undgå ledige boliger og deraf udgifter til tomgangsleje, udlejes boligerne indimellem på almene vilkår til borgere, som ikke opfylder kriterierne for ældrebolig. Der gøres derfor opmærksom på, at statistikker over ledige boliger, ikke kan tages som udtryk for ældreboligbehovet.

LEJETAB, ÆLDRE- OG PLEJEBOLIGER (1.000 KR.)

Udgifterne til lejetab for ældre- og plejeboliger i Guldborgsund Kommune er stigende i forhold til tidligere år, hvilket til dels kan tilskrives Covid-19, da det i en periode ikke var muligt at flytte nye borgere ind på plejecentre, når der kom ledige boliger. Endvidere ses der en stigende tendens til, at ansøgerne kun ønsker et bestemt geografisk område, hvilket betyder, at der er geografier, som oplever stigning i ledige boliger, selvom der er visiterede borgere på venteliste.

Budgettet for 2023 udgør 2,265 mio. kr.

COVID-19 SITUATIONEN PÅ PLEJEOMRÅDET

Der er en forventning om at Covid-19 fortsat vil påvirke driften og ressourceforbruget på sundheds- og plejeområdet. Dels er der fortsat særlige indsatser i relation til hygiejne, smitteopsporing, testning og værnemidler. Dels forventes der en ny indsats i forhold til genvaccinationer af de mest sårbare borgergrupper i efteråret 2022/foråret 2023.

ET VÆRDIGT ÆLDRELIV (PULJEMIDLER)

Guldborgsund Kommune modtog i perioden 2016 til 2019 årligt 14,892 mio. kr. (2019-niveau) til at understøtte udbredelsen og implementeringen af værdighedspolitikker inden for ældreplejen. Fra 2020 og fremover blev midlerne tildelt som en del af det kommunale bloktilskud.

I årene 2018 til 2021 modtog kommunen årligt 7,284 mio. kr. (2021-niveau) i projektmidler vedrørende Bedre Bemanding. Fra 2022 og frem overgik Bedre Bemanding til bloktilskud og fordeles via bloktilskudsnøglen, så Guldborgsund Kommune modtager 5,350 mio. kr. Konsekvensen af ændret tilskudsnøgle medfører derved en reduktion på ca. 2,000 mio. kr. i årligt tilskud.

SOCIAL- OG SUNDHEDSELEVER

Ældreområdet er uddannelsessted for social- og sundhedselever og for sygeplejestuderende. Funktionen er vigtig, hvis det også i fremtiden skal være muligt at få kvalificeret og tilstrækkeligt med plejepersonale.

Pr. 14. juni 2021 trådte en ny dimensioneringsaftale i kraft på SOSU-uddannelserne grundet landsdækkende rekrutteringsudfordringer på ældreområdet. Det nuværende dimensioneringsniveau på 82 SSA-elever om året samt 43 SSH-elever om året fastholdes til og med år 2026. Dog var der i 2021 og 2022 ikke noget loft på dimensioneringen på SSA-uddannelsen. Her blev der

gjort en ekstraordinær indsats for, at alle kvalificerede elever til SSA-uddannelsen blev tilbudt en læreplads, også selvom det betød et meroptag.

Ud over dimensioneringsaftalen, er kommunen pr. 1. juli 2021 forpligtet til at ansætte alle elever over 25 år som optages på SOSU-skolen på grundforløb 2 med retning mod SSA-uddannelsen, (jf. "Trepartsaftale om styrket rekruttering til det offentlige arbejdsmarked").

Der er gennem Lov- og Cirkulærepragrammet afsat 4,422 mio. kr. i 2022 og frem til dækning af den øgede normering.

Derudover er der puljemidler fra Socialstyrelsen til rådighed i årene 2022-2024 vedr. puljen "Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen".

Puljen skal anvendes til ansættelse af erstatningspersonale i forbindelse med at ufaglært personale i ældreplejen tager en uddannelse som social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistent. Det er besluttet at puljemidlerne (i alt ca. 6,423 mio. kr. årligt) anvendes 50% til at dække lønudgiften til ansættelse af erstatningspersonale i plejen og 50% til at dække lønudgiften til eleven.

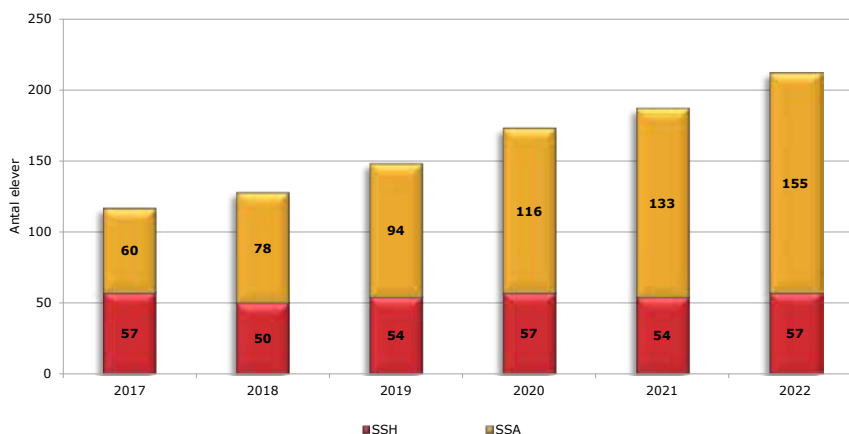
Det er estimeret, at der i 2023 vil være 210 elever ansat hver måned.

Guldborgsund Kommune deltager desuden i et samarbejdsinitiativ mellem Lolland og Vordingborg Kommuner og SOSU-skolen vedrørende "Vejen til SOSU"; et syv måneders kursusforløb for kandidater, der er tilflyttere til Danmark, der gerne vil blive bedre til dansk, og som har behov for en overordnet introduktion til SOSU-faget og kulturen på det danske arbejdsmarked, forud for opstart på SOSU-uddannelsen. Guldborgsund Kommune har ansat 16 kursister på "Vejen til SOSU" i 2022 og forventer at ansætte 20 elever på kurset i 2023. Disse kursister aflønnes alle med voksenelevløn og lønudgiften afholdes af det ordinære lønbudget til SOSU-elever.

Der er derudover iværksat flere andre rekrutteringsinitiativer, som fortsætter ind i 2023, herunder blandt andet:

- Guldmodellen
- Voksenelevløn til alle elever på +25 år
- Jobdating event i samarbejde med jobcentret
- Samarbejde med UU-vejledere
- Ansættelse af ungarbejdere på plejecentre

SSH- OG SSA-ELEVER

Grafen viser hvor mange elever der i gennemsnit har været pr. måned på social- og sundhedshjælper samt -assistent uddannelsen. For 2022 er gennemsnittet beregnet for 1. kvartal og 2. kvartal.

Det stigende optag er en konsekvens af de ændringer, der er sket på uddannelsen for at imødekomme den stigende efterspørgsel på social- og sundhedsassistenter.

Antal fuldtidsstillinger ultimo juni 2022: 53 SSH-elever og 152 SSA-elever.

I forbindelse med budgetaftalen 2022 – 2025, er området blevet tilført 5,000 mio. kr. årligt til dækning af det øget optag af SOSU-elever.

Budgettet til uddannelsesområdet i 2023 udgør 36,038 mio. kr.

HJEMMEPLEJEN

Hjemmeplejen yder personlig pleje og praktisk bistand til borgere i eget hjem. Disse opgaver er omfattet af Fritvalgs-ordningen, hvor borgerne kan vælge mellem

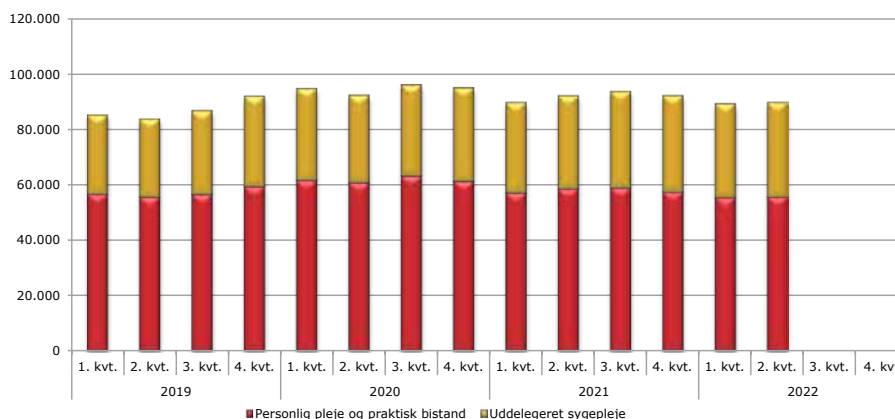
den kommunale hjemmepleje og en godkendt privat leverandør.

Området har aktivitetsstyret afregning (BUM-modellen) og afregnes månedsvis af Myndigheden på baggrund af de visiterede timer, hvilket kræver en stram styring af udgifterne til personalelønninger i Hjemmeplejen i forhold til udviklingen i aktiviteten.

Hjemmeplejen udfører også sygeplejeydelser, uddelegeret af Sygeplejen. Disse timer afregnes også efter BUM-modellen, men afregnes af Sygeplejen til Hjemmeplejen.

Med den nuværende demografiudvikling forventes en stigning i aktiviteten på området, hvilket vil øge behovet for personale. Det har allerede nu vist sig at være en udfordring at rekruttere personale, og der er derfor iværksat flere tiltag for at imødekomme dette problem via ledelse og indsatser igennem Udvikling & Uddannelse (se tillige foregående afsnit om Social- og Sundhedselever).

VISITEREDE TIMER TIL HJEMMEPLEJEN

Området er tilført 1,523 mio. kr. vedrørende udmøntning af Bedre Bemandings puljen. Området demografi-reguleres indirekte gennem demografireguleringen af Myndighedens og Sygeplejens budgetter.

I forbindelse med overdragelse af bygningsdrift fra Omsorg til Teknik og Miljø, er der overført 1,690 mio. kr. til Teknik og Miljø fra hjemmeplejens budget.

I forbindelse med budgetaftalen 2023-2026 er området blevet tilført 1,000 mio. kr. i 2023 og frem til bedre bemanding, for at sikre, at borgerne får glæde af klippekortsordningen. Budgettilførslen erstatter den afsatte budget til klippekortsydelse.

Budgettet for 2023 udgør 32,113 mio. kr. Hertil kommer det afsatte budget i Myndighed og Sygepleje vedrørende afregning af ydelser på i alt 178,957 mio. kr., så det samlede budget afsat til Hjemmeplejen i alt udgør 211,070 mio. kr.

PLEJECENTEROMRÅDET & MADSERVICE

Plejecenterområdet yder personlig pleje og praktisk bistand til borgere på kommunens plejecentre. Det er Myndigheden, der visiterer borgere til en plads på et plejecenter.

Guldborgsund Kommune råder over 565 pladser, fordelt på 13 plejecentre. Af de 565 pladser er 90 skærmede pladser til demente og 44 er midlertidige døgnophold pladser.

Plejecenterområdet står med de samme rekrutteringsudfordringer som Hjemmeplejen. Modsat Hjemmeplejen, har plejecenterområdet rammebudget til deres ansatte og er derfor ikke afhængig af afregning fra Myndigheden.

Madservice leverer mad til borgere, der visiteres til dette, og har på grund af lovgivningen svært ved at påvirke indtægter og udgifter. Fra 1. april 2020 er der indført døgnforplejning i kommunen. Døgnforplejning er et kommunalt tilbud for alle borgere, som flytter ind efter 1. april 2020. Borgere som allerede bor på plejecentrene har haft mulighed for at vælge enten at blive på deres gamle ordninger eller overgå til den nye ordning. I samme forbindelse er der renoveret køkkener, således at madkonceptet "det gode måltid", hvor duften af mad og madfællesskaber udfoldes, kan realiseres.

Der er set en betydelig stigning i forbruget på madservice siden overgangen til døgnforplejning. Som konsekvens heraf, er der i forbindelse med budgetaftalen 2022 – 2025 tildelt 8,500 mio. kr. til Madservice for fortsat at prioritere det gode måltid på plejecentrene.

I forbindelse med overdragelse af bygningsdrift fra Omsorg til Teknik og Miljø, er der overført 15,896 mio. kr. fra plejecenterområdet. Der er tilført 998.000 kr. fra Værdighedsmillionen vedrørende ansættelser på særlige vilkår og 1,912 mio. kr. fra Bedre Bemandings puljen. Derudover er der tilført 1,950 mio. kr. i demografireguleringer. Der er budgetomplaceret 133.000 kr. fra aktivitetsområdet jf. udvalgets beslutning til årligt driftstilskud til Ældre Sagen Nykøbing-Falster-Sydfalster.

I forbindelse med budgetaftalen 2022 – 2025, er der bevilget 5,000 mio. kr. til plejecentrene til øget bemanding.

I forbindelse med budgetaftalen 2023-2026 er området blevet tilført 4,000 mio. kr. til bedre bemanding, for at sikre, at borgerne får glæde af klippekortsordningen. Budgettilførslen erstatter den afsatte budget til klippekortsydelse.

Budgettet for 2023 udgør 242,740 mio. kr.

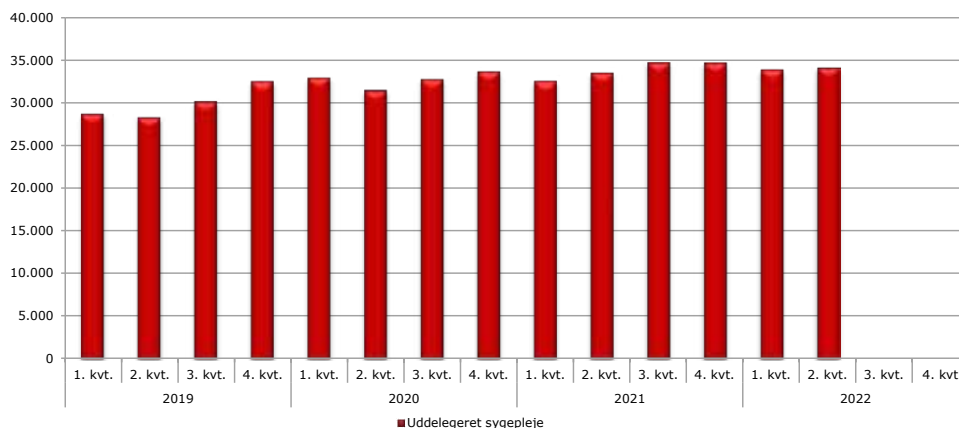
SYGEPLEJEN

Hjemmesygepleje hører under sundhedsloven og er lægeordineret. Sygeplejens opgaver udvikler sig løbende, idet mange behandlinger, der tidligere blev givet i sygehusregi, i dag kan varetages i eget hjem. Dette giver Guldborgsund Kommune udfordringer i forhold til både kompetenceudvikling og øget opgavemængde. Der kompenseres for opgavemængden ved uddelegering af sygeplejeopgaver til Hjemmeplejen, hvorfor der styringsmæssigt især har været fokus på de uddelegerede sygeplejeopgaver.

UDDELEGERET SYGEPLEJE

Udover at levere personlig pleje og praktisk bistand, bliver der også uddelegeret sygeplejeydelser til Hjemmeplejen som afregnes af Sygeplejen. Antallet af timer til uddelegeret sygepleje har de seneste år været stigende og med den forventede stigning i antal ældre, er forventningen at aktiviteten også i fremtiden vil være stigende.

VISITEREDE TIMER, UDDELEGEREDE SYGEPLEJE

I forbindelse med budgetaftalen 2021-2024 er området blevet tilført 5,400 mio. kr. til afregning af ydelser.

Budgettet til Sygeplejen for 2023 udgør 109,338 mio. kr. Heraf udgør 63,969 mio. kr. afregning af uddelegeret sygepleje til Hjemmeplejen og det private friplejehjem GuldBoSund.

Fra 1. maj 2022 er der indgået en samarbejdsaftale med friplejehjemmet GuldBoSund om levering af sygeplejeydelser efter sundhedslovens §138. Det betyder at den løbende afregning er erstattet med et fast beløb på 2,000 mio. kr. årligt.

Området er tilført 1,061 mio. kr. i demografireguleringer. I forbindelse med overdragelse af bygningsdrift fra Omsorg til Teknik og Miljø, er der overført 256.000 kr. fra Sygeplejens budget.

Der er gennem Lov- og Cirkulæreprogrammet afsat 1,125 mio. kr. i 2023 og frem til initiativer i sundhedsreformen, herunder kvalitetspakker målrettet kommunale akutfunktioner og patientrettet forebyggelse for borgere med kroniske sygdomme.

UDFORDRINGER MED REKRUTTERING PÅ HELE PLEJEOMRÅDET

Antallet af ældre borgere er generelt stigende og det gælder også antallet af ældre borgere med behov for pleje. Hertil kommer at de ældre borgere, der f.eks. har behov for en plejehjemsplads, stadig oftere har flere sygdomme og derfor har mere komplicerede forløb end tilfældet var tidligere. Tilsammen ses en udvikling, der presser både Sygeplejen, Hjemmeplejen og Plejecenterområdet.

Udviklingen bekymrer, idet der samtidig er udfordringer med rekruttering på hele plejeområdet. Konsekvenserne er et øget vikarforbrug, at der i noget omfang må ansættes ufaglært personale og det faste personale generelt presses i hverdagen. I mange tilfælde må det faste personale således tage ekstra vagter. Presset på det faste personale afspejler sig bl.a. i sygefraværet, idet arbejdet er psykisk og fysisk opslidende.

GENOPTRÆNINGEN - KOMMUNAL TRÆNING

Omfatter kommunal genoptræning af borgere efter udskrivning fra sygehus iht. Sundhedslovens §140,

genoptræning efter et sygdomsforløb uden sygehusindlæggelse og vedligeholdelsestræning til fysiske og psykiske færdigheder iht. Servicelovens §86 stk. 1 og stk. 2, samt lægehenvvisninger til forebyggende og sundhedsfremmende tilbud iht. sundhedslovens § 119.

Genoptræningen varetager også træning af børn iht. Servicelovens § 86 jf. §44. Genoptræningen tilbyder desuden vederlagsfri fysioterapi inden for primær lymfødemed (hævelse af lymfe).

Guldborgsund Genoptræning har igennem årene oplevet en generel stigning i antallet af henvisninger fra sygehusene. Efter et fald af henvisninger pga. af Covid-19 situationen, er antallet af henvisninger tilbage på niveau før Covid-19, og der forventes igen en udvikling med stigning i antal henvisninger.

For henvisninger fra sygehuset er der en behandlingsgaranti på 7 kalenderdage, hvilket betyder at Guldborgsund Genoptræning skal tilbyde borgerne en 1. behandlingstid inden 7 kalenderdage efter udskrivning fra sygehuset. Overholdes tidsgrænsen ikke har borgeren mulighed for frit valg af leverandør. For øvrige henvisninger gælder der en frist på 4 uger. Fristerne er i 2022 udfordrede med ekstra mange genoptræningsplaner, og genoptræningen sender derfor flere borgere ud til private fysioterapeuter.

Der er løbende ca. 1.500 aktive borgere ugentligt til genoptræning. Området styres efter en fast budgetramme. Det er en lægelig vurdering, om et genoptræningstilbud er nødvendigt, og om det skal foregå på sygehuset eller i kommunalt regi. Kommunen har ingen indflydelse på antallet af borgere, der henvises til genoptræning efter Sundhedslovens § 140.

I forbindelse med overdragelse af bygningsdrift fra Omsorg til Teknik og Miljø, er der overført 1,036 mio. kr. fra Genoptræningen til Teknik og Miljø. Området er tilført 201.000 kr. i demografireguleringer.

Budgettet for 2023 udgør 29,564 mio. kr. Der er gennem Lov- og Cirkulæreprogrammet afsat 1,000 mio. kr. i 2023 og frem til initiativer i sundhedsreformen, herunder kvalitetspakker målrettet kommunale akutfunktioner og patientrettet forebyggelse for borgere med kroniske sygdomme.

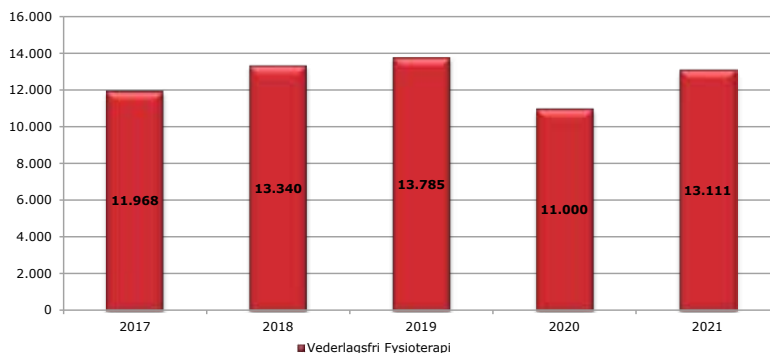
VEDERLAGSFRI FYSIOTERAPI

Omfatter udgifter til vederlagsfri fysioterapi og vederlagsfri ridefysioterapi hos fysioterapeuter i praksissektoren efter lægehenvi sning efter Sundhedsloven. Vederlagsfri fysioterapi bliver normalt afregnet via regionen, men i efteråret 2017 blev der lavet en aftale med LF Hestesportscenter om levering af ridefysioterapi uden om regionen.

Da det er de praktiserende læger der henviser til både fysioterapi og ridefysioterapi, har kommunen ikke mulighed for at påvirke udgifterne.

Guldborgsund Kommune tilbyder vederlagsfri fysioterapi inden for primær lymfødem. Målgruppen for den vederlagsfri fysioterapi er svært fysisk handicappede og personer med progressive sygdomme såsom parkinson, sklerose, svær gigt mv. Fysioterapien gives som led i en sygdomsbehandling med henblik på at hjælpe den enkelte til at fungere bedst muligt ved at mindske smerter, øge bevægelighed m.m.

VEDERLAGSFRI FYSIOTERAPI (1.000)

Efterspørgslen til vederlagsfri fysioterapi har været stigende de seneste år, hvilket har medført merforbrug på området. Det forsøges fortsat gennem dialog med de forskellige parter, at sænke udgiftsniveauet f.eks. gennem større brug af holdtræning m.m. Faldet i forbruget i 2020 skyldes nedlukning af de private fysioterapeuter på grund af Covid-19.

I forbindelse med budgetaftalen 2021-2024 er området blevet tilført 2,000 mio. kr. til afregning af ydelser.

Budgettet for 2023 udgør 15,335 mio. kr.

CENTER FOR HJERNESKADEREHABILITERING (CHR)

Center for Hjerneskaderehabilitering (CHR) er et tilbud under Guldborgsund Genoptræning. CHR samler forskellige rehabiliterende tilbud fra både Sundhed & Omsorg samt Socialområdet og er for alle over 18 år med følger efter erhvervet hjerneskade. Tilbuddet kan tilrettelægges som døgntilbud på CHRs døgnrehabiliteringsafsnit med 7 sengepladser eller som ambulante tilbud og kan indeholde en bred vifte af indsatser alt afhængig af, hvad den enkelte borger har behov for.

CHR tilbyder derudover indsatser til borgere med hørenedsættelser, stemmelidelser, introduktion til kommunikationshjælpemidler mv. Der henvises til CHR jf. sundhedsloven §140, Serviceloven §84, §85, §104 samt Lov om Specialundervisning for voksne §1. Ligesom med al anden genoptræning jf. Sundhedslovens §140, gælder det, at træning skal iværksættes inden for 7 kalenderdage.

CHR tog i starten af 2021 ny bygning på Møllebakken i brug. Fordelen ved at placere CHR i tæt sammenhæng med Genoptræningen og sygehuset, er den lette tilgang til et tæt fagligt samarbejde på tværs og et sammenhængende forløb for borgerne.

Budgettet for 2023 udgør 15,857 mio. kr. I forbindelse med overdragelse af bygningsdrift fra Omsorg til Teknik og Miljø, er der overført 736.000 kr. fra Center for Hjerneskaderehabilitering (CHR) til Teknik og Miljø.

POLITIKOMRÅDE: FOLKESUNDHED

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	340.487	305.665	315.216	315.216	315.216	315.216
Indtægter	-1.663					
Nettodriftsbevilling	338.825	305.665	315.216	315.216	315.216	315.216
Heraf lønsum	32.592	2.768	3.927	3.927	3.927	3.927

BEMÆRKNING TIL OVENSTÅENDE TABEL

Kolonnen med Regnskab 2021 afspejler den politiske udvalgsstruktur, der var gældende i forrige byrådsperiode. Kolonnerne 2022 og frem afspejler den nye udvalgsstruktur for den nuværende byrådsperiode jf. Styrelsesvedtægten, hvor sundhedspleje og tandpleje indgår i politikområdet Familierådgivning samt sundhedsfremme og forebyggelse indgår i politikområdet Socialområdet under Socialudvalget.

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

UDGIFTSDRIVERE

Følgende områder er mest afgørende for sundhedsområdets ressourceforbrug og betragtes derved som folkesundhedsområdets udgiftsdrivere:

- Aktivitetsbestemt medfinansiering
- Andre sundhedsudgifter
- Forebyggende indsatser

AKTIVITETSBESTEMT MEDFINANSIERING

Området omhandler aktivitetsbestemt kommunal medfinansiering i forhold til Guldborgsund borgeres brug af sundhedsvæsenet inden for følgende områder:

- Somatiske indlæggelser
- Somatiske ambulante kontakter
- Somatisk genoptræning under indlæggelse
- Psykiatriske indlæggelser
- Ambulante psykiatriske kontakter
- Sygesikring
- Ambulant specialiseret genoptræning

Området er svært at styre, da der er mange faktorer, der har indflydelse på forbruget. Det er de praktiserende læger, vagtlæger og sygehuslæger, der visiterer til tilbuddene inden for sundhedsvæsenet. Kommunen har dog et særligt ansvar for at forebygge u hensigtsmæssig brug af sundhedsvæsenet ved at udbygge det nære sundhedsvæsen i kommunen med forskellige tilbud, der kan forebygge u hensigtsmæssige indlæggelser og genindlæggelser. En vellykket indsats på nogle specifikke områder vil ikke nødvendigvis give udslag i et lavere forbrug, da andre mindre påvirkelige områder kan trække forbruget i modsat retning.

Fra og med 2018 er afregningsstrukturen ændret, så den fremover er differentieret på baggrund af alder. Det blev vurderet at den nye afregningsstruktur alt andet lige, ville koste Guldborgsund kommune 8-10 mio. kr. ekstra årligt, hvorfor budgettet blev forhøjet fra 2019.

På grund af en implementering af nye IT-systemer i sygehusvæsenet (Landspatientregistret), er afregningen af aktivitetsbestemt medfinansiering i 2019 sat i bero og erstattet af en aconto afregning. Fra 2021 bliver der for ambulant specialiseret genoptræning ikke længere opkrævet som aconto, men efter aktivitet.

I juni 2022 meldte regeringen og KL i aftalen om kommunernes økonomi for 2023 ud, at ordningen med aconto-opkrævninger fastfryses uændret i 2023 svarende til afregningsniveauet i 2022. Den reelle udvikling i forbruget på området siden 2019 kendes således ikke.

Budgettet for 2023 udgør 300,474 mio. kr. Budgettet er fordelt med 299,921 mio. kr. til aktivitetsbestemt medfinansiering og 553.000 kr. til ambulant specialiseret genoptræning.

ANDRE SUNDHEDSUDGIFTER

Området omfatter udgifter til:

- Hospice
- Plejetakst til færdigbehandlede patienter
- Patientklagenævn
- Budgetreguleringer, sundhedsudgifter

Siden åbningen af Svanevig Hospice i Bandholm, har udgifterne til hospice været støt stigende. Udviklingen mellem årene kan variere, da et forløb først afregnes, når det er afsluttet. Der kan således være forskydninger mellem årene. Fra 2017 begyndte regionerne at afregne nogle forløb på sygehusene som hospice-forløb, hvilket har medført en yderligere stigning i udgifterne.

Indlæggelse på Hospice foregår via henvisning fra læge /sygehus og finansieres af både Region Sjælland og Guldborgsund Kommune, hvor kommunens udgift er samme takst som til færdigbehandlede patienter.

I lighed med Aktivitetsbestemt Medfinansiering, blev

afregning i forhold til hospice fra 2019 erstattet med en aconto afregning. Fra 2021 bliver der ikke længere opkrævet som aconto, men efter aktivitet. Der er afsat 4,792 mio. kr. til afregning af udgifter til hospice i 2023.

Der er under budgetreguleringer reserveret 1,547 mio. kr. til at imødekomme eventuelle budgetudfordringer i 2023 på sundhedsområdet, når der igen bliver afregnet efter aktivitet på alle ydelsesområder omfattet af aktivitetsbestemt medfinansiering.

Budgettet for 2023 udgør 7,339 mio. kr.

FOREBYGGENDE INDSATSER ÆLDRE, AKTIVITETER OG STØTTE TIL FRIVILLIGT SOCIALT ARBEJDE

Området omfatter sundhedsfremme og forebyggelse målrettet ældre og indeholder forebyggende hjemmebesøg, aktiviteter understøttet af frivilligkoordination samt fordeling af puljemidler til frivillige sociale foreninger og generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte efter servicelovens §18 og §79.

Budgettet for 2023 udgør 7,403 mio. kr.

POLITIKOMRÅDE: ÆOU – ADMINISTRATION

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	37.365	5.385	21.113	21.075	21.060	21.029
Indtægter						
Nettodriftsbevilling	37.365	5.385	21.113	21.075	21.060	21.029
Heraf lønsum	34.663	5.093	22.758	22.781	22.781	22.781

BEMÆRKNING TIL OVENSTÅENDE TABEL

Kolonnen med Regnskab 2021 afspejler den politiske udvalgsstruktur, der var gældende i forrige byrådsperiode. Kolonnerne 2022 og frem afspejler den nye udvalgsstruktur for den nuværende byrådsperiode jf. Styrelsesvedtægten, hvor administration vedrørende socialområdet indgår under politikområdet SU-Administration. Yderligere er der, med baggrund i en organisatorisk ændring, i 2023 og efterfølgende år tilført budget vedr. Ældrevisitationen der er placeret under Udvikling og uddannelse.

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

UDGIFTSDRIVERE

Følgende udgifter er mest betydende for ressourceforbruget på politikområdet:

- Lønninger samt afledte driftsudgifter til administrativt personale
- Lønninger samt afledte driftsudgifter til Ældrevisitationen (Team ældre og Team hjælpemidler)
- Udgifter til ekstern tilsyn med hjemmeplejen

BESKRIVELSE AF POLITIKOMRÅDE

Administrationsområdet omfatter budget til lønninger og afledte driftsudgifter på det administrative personale. Administrationsdelen er fordelt ud på de relevante ledelsesområder:

- Centerledelse
- Udvikling og uddannelse
 - o Udvikling og uddannelse adm.
 - o Team hjælpemidler
 - o Team ældre
- Folkesundhed

Fordelingen er sket for at sikre en klar og gennemskuelig opfølgning af budget og forbrug for hver enkelt leder på området.

VILD PARK VED GULDBORGSUND RÅDHUS
FOTO: TAGE R. JENSEN

BØRN OG SKOLEUDVALGET (BSU)

1 INDLEDNING; SAMMENHÆNG TIL KERNEOPGAVEN

V. udvalgsformand Jesper Blomberg

Børn og Skoleudvalget bidrager til at løse kerneopgaven ved at understøtte robusthed hos børn og unge. Vi vil skabe stærke fællesskaber, der giver børn og unge det bedste grundlag for at mestre egen tilværelse og bidrage til at gøre en forskel i fællesskabet.

Udvalget ønsker at sikre fagligt udfordrende og socialt stimulerende miljøer til gavn for børn og unges dannelse og uddannelse. Vi arbejder ud fra et børnesyn om, at alle børn og unge altid gør det bedste, de kan. De skal mødes af dygtige medarbejdere i dagtilbud og skoler, som i samarbejde og dialog med forældrene arbejder ambitiøst med udvikling, trivsel, læring og dannelse for på den måde at sikre, at alle børn og

unge kan have mulighed for at være en del af stærke almene fællesskaber i dagtilbud og skole.

Som en del af dette er det også vigtigt, at de børn, unge og familier, som har behov for ekstra hjælp, gribes tidligt, og at der arbejdes med barnet og familien i centrum. Udvalget er derfor også optaget af at sikre, at det enkelte barn og barnets familie møder et system, hvor sagsgangene er gennemskuelige, og hvor alle tager fælles ansvar for processen.

På vegne af Børn og Skoleudvalget,
Jesper Blomberg, udvalgsformand

2	UDVALGETS PEJLEMÆRKER OG TILGANGEN TIL OPGAVELØSNINGEN. SAMARBEJDER MED - OG AFHÆNGIGHEDER AF ANDRE UDVALG.	
	Udvalgets pejlemærker og tilgange	Snitflader, samarbejder med, og afhængigheder af andre udvalg
	<p>Det gode børneliv</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via dialog og samarbejde vil vi undersøge, hvordan vi kan styrke og udvikle det tværprofessionelle samarbejde, herunder sikre mere enkle og transparente sagsgange, så børn og deres familier får en oplevelse af kommunen som en samlet organisation • Samarbejdet på tværs af områder skal styrkes, så vi sikrer, at barnet er i centrum af opgaveløsningen, og at der er en tidlig og forebyggende indsats • Det er vigtigt, at vores børn trives og dannes i vores dagtilbud, samt at der kan ydes den nødvendige støtte til børn med særlige behov. Det kræver nærværende voksne, og vi vil derfor have fokus på normeringerne i kommunens dagtilbud. • Skoler og dagtilbud skal have mulighed for at udøve deres faglighed. Vi vil arbejde for at understøtte, at skoler og dagtilbud i videst muligt omfang får frihed til at finde fleksible løsninger, der fungerer lokalt, og som er relevante for dem • Lokale løsninger medfører forskellige erfaringer, og vi vil have fokus på at sikre, at både gode og dårlige erfaringer deles, så vi i fællesskab kan spille hinanden bedre • Børn og unge har brug for at lære med både krop, sanser og hovedet. Via samarbejde og dialog vil vi arbejde for, at der skabes endnu bedre muligheder for praksisorienteret undervisning i skoler og ungdomsskole, således at alle børn og unges evner og talenter bliver udnyttet og udfordret optimalt • Børn og unge skal have et bredt, dannelsesmæssigt fundament for trivsel og læring. Via partnerskaber med aktører uden for dagtilbud og skole vil vi understøtte læring og dannelse gennem hele børnelivet • En del af børns dannelse og trivsel foregår også uden for klasselokalet, og her spiller skolefritidsordningerne en stor rolle. Vi vil derfor undersøge, om vi kan styrke rammerne for skolefritidsordningerne, herunder rammerne for børn og unge med særlige behov 	<p>BSU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialudvalget om at undersøge, hvordan vi sikrer enkle, gennemskuelige og helhedsorienterede arbejdsgange rundt omkring barnet og dets familie • Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget samt Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget om partnerskaber i samarbejde med dagtilbud og skoler for at sikre læring og dannelse for alle børn og unge
	<p>Uddannelsesbyen Nykøbing Falster</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via samarbejde og partnerskaber vil vi fortsat styrke samarbejdet med erhvervsskoler og ungdomsuddannelser, så eleverne i skolerne får endnu bedre forudsætninger for at starte på en ungdomsuddannelse • Via dialog, samarbejde og partnerskaber vil vi arbejde for, at vi som kommune bliver bedre til at fastholde og rekruttere pædagogiske assistenter, pædagoger og lærere 	<p>BSU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget om at indgå partnerskaber og dialoger med de relevante aktører på beskæftigelses- og erhvervsområdet

	Udvalgets pejlemærker og tilgange	Snitflader, samarbejder med, og afhængigheder af andre udvalg
	<p>Et godt erhvervsklima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via partnerskaber og dialog vil vi bidrage til, at vi som kommune kan garantere elev- og praktikpladser, herunder i samarbejde med erhvervslivet 	<p>BSU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget om samarbejde med relevante aktører fra erhvervslivet
	<p>Grøn omstilling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi tilstræber, at kommende skoler og dagtilbud i højere grad bygges af bæredygtige materialer, og at løbende renovering også sker med klimavenlighed for øje • Via dialog og partnerskaber vil vi arbejde for flere læringstiltag med fokus på grøn omstilling og miljø i samarbejde med erhvervslivet • Vi vil arbejde for at gøre det muligt, at grøn omstilling kan komme endnu mere i fokus i undervisningen på skolerne og i ungdomsskolens tilbud, og understøtte at endnu flere børn kan få erfaring med spørgsmål om natur og miljø i dagtilbud 	<p>BSU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknik, Klima og Miljøudvalget når der skal bygges nye dagtilbud og skoler og ske løbende renovering • Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget i forhold til samarbejdet med erhvervslivet om udvikling af nye læringstiltag
	<p>Kommunen som attraktiv arbejdsplads</p> <ul style="list-style-type: none"> • Et godt arbejdsmiljø er fundamentet for en god opgaveløsning, og derfor vil vi via dialog og samarbejde understøtte, at medarbejdere i dagtilbud og skoler føler sig set og hørt, og at de har de bedst mulige forudsætninger for at lykkes med kerneopgaven • Vi vil arbejde for at nedbringe administration og arbejdsgange, der ikke bidrager direkte til kerneopgaven • Vi vil fortsat fastholde tilstrækkeligt med ledelseskraft tæt på kerneopgaven, således at medarbejdere kan træffe beslutninger i tæt samarbejde med børn, unge og familier 	<p>BSU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økonomiudvalget om at sikre gode arbejdsvilkår for medarbejderne i dagtilbud og skoler
	<p>Turisme og bosætning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvis vi skal tiltrække nye borgere, så er det essentielt, at der ligger en skole og et dagtilbud i det område, hvor de ønsker at bosætte sig. Vi vil derfor sikre oplysning om den geografiske spredning af samt muligheder i dagtilbud og skoler i kommunen, så borgere og tilflyttere nemt kan danne sig et overblik over tilbuddene • Kommunen skal være attraktiv for nuværende borgere og mulige tilflyttere. Via partnerskaber vil vi bidrage til, at forældre og kommende forældre bliver oplyst om, hvad der er af fritidstilbud til deres børn i kommunen 	<p>BSU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget om at oplyse forældre og kommende forældre om kultur- og fritidstilbud til deres børn

	Udvalgets pejlemærker og tilgange	Snitflader, samarbejder med, og afhængigheder af andre udvalg
	<p>Omsorg og sundhedsfremme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via partnerskaber vil vi arbejde for mere oplysning om sundhed, så børn, unge og forældre får de bedste forudsætninger for at træffe det sunde valg • Vi ønsker at tilbyde sunde fødevarer i dagtilbud og skoler, og give børn og unge smag for de sunde valg • Vi vil arbejde for at understøtte gode muligheder for bevægelse og udeliv i alle dagtilbud, skoler, skolefritidsordninger og i Ungdomsskolen • Vi vil understøtte et tæt samarbejde mellem tandplejen, sundhedsplejen og dagtilbud, skoler og familier, så relevante fagpersoner let kan understøtte familier ift. en sundere livsstil 	<p>BSU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialudvalget om at sikre oplysning til og samarbejde med udsatte familier om sunde vaner

3	UDVALGETS SUCCESKRITERIER
	<ul style="list-style-type: none"> • At fagligheden i folkeskolen styrkes, herunder at flere børn og unge opnår gode faglige resultater i skolen • At indgå i dialog med Socialudvalget med fokus på at forbedre samarbejdet på tværs af udvalgenes ressortområder for at styrke støtten til børn og unge med særlige behov • At få et mere nuanceret overblik over normeringssituationen i dagtilbuddene med henblik på at styrke den tidlige indsats • At sikre engagerende undervisning for alle elever ved at styrke mulighederne for varieret og praktiskorienteret undervisning • At der fastholdes og iværksættes indsatser med fokus på børns og unges fysiske og mentale sundhed med henblik på at øge trivselen • At udfase KOMPAS i sin nuværende form og via dialog med dagtilbuddene undersøge, om der er elementer af KOMPAS, der skal bestå på anden vis • At sikre løbende dialog med dagtilbud, skoler, bestyrelser og relevante aktører omkring skoler og dagtilbud • At sikre styrket ledelsesmæssigt fokus på, at den platform til tværprofessionelt samarbejde, der anvendes i kommunen, benyttes af alle tværfaglige parter • At øge synligheden omkring kommunens dagtilbud, skoler og ungdomsskole, så det bliver lettere for tilflyttere at få øje på de attraktive tilbud i hele kommunen

POLITIKOMRÅDE: BØRN & LÆRING

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	865.886	880.421	895.953	912.520	916.421	920.874
Indtægter	-151.370	-145.515	-134.598	-131.343	-131.343	-131.343
Nettodriftsbevilling	714.516	734.906	761.355	781.177	785.078	789.531
Heraf lønsum	599.401	587.830	602.829	606.442	606.442	606.442

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

STATUS PÅ TIDLIGERE DEMOGRAFI- OG BESPARELSESKRAV

Dagtilbuds- og Undervisningsområdet bliver hvert år reguleret i henhold til principperne for de nye demografimodeller, som blev godkendt i Økonomiudvalget den 5. marts 2019 (sag nr. 46).

DEMOGRAFIKRAV (2022-PRISNIVEAU)	2023	2024	2025	2026
Demografiregulering – dagpasning	962	10.360	3.108	5.943
Demografiregulering – undervisning	-16	-3.908	-2.939	-1.321
Nyt demografikrav	946	6.452	169	4.622

På dagtilbudsområdet indarbejdes demografireguleringen i antallet af forventede antal børn i dagtilbud. Tendensen viser et svagt faldende børnetal i 2023 og efterfølgende en stigning i børnetallet. Demografireguleringer har tendens til at slå igennem med forsinkelse, når de faktiske tal er kendt. I ovenstående beløb er der således taget hensyn til tidligere års regulering af børn, hvorfor der er en positiv regulering i 2023 på trods af en forventning om svagt faldende børnetal.

For undervisningsområdet passer demografireguleringen med tendensen til fald i antal elever og klasser. Demografireguleringen indarbejdes årligt i driftsbudgettet i forbindelse med budgetlægning af nyt skoleår.

UDGIFTSDRIVERE

Følgende områder har størst betydning for Børn & Lærings ressourceforbrug:

- Kommunal dagpleje
- Kommunale daginstitutioner
- Private daginstitutioner
- Privat pasning (private børnepassere og tilskud til pasning af egne børn)
- Kommunens folkeskoler og SFO
- Private skoler og SFO samt på frie grundskoler
- Søskende- og fripladstilskud til forældre med børn i SFO og dagtilbud

- GULD10 (10. klasse på CELF/SOSU)
- Efterskoler og frie fagskoler
- Børn og unge med behov for specialpædagogisk bistand herunder særlige pladser og støtte i dagtilbud, specialundervisning og støtte på kommunens skoler, specialskeoler i andre kommuner og i regionalt regi samt private specialundervisningstilbud
- Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU)
- Forberedende grunduddannelse (FGU)
- Mellemkommunale afregninger vedr. plejebørn samt frit valg (i andre kommuner)
- Befordring herunder skolebuskørsel samt kørsel til specialundervisningstilbud

BESKRIVELSE AF OMRÅDET CENTER FOR BØRN & LÆRING

CENTERETS AFDELING PÅ RÅDHUSET

Center for Børn & Læring har et fælles sekretariat på rådhuset, der løser opgaver i dagtilbud og skoler. Afdelingen på rådhuset har det overordnede ansvar for koordinering og samarbejde med en række kommunale, private og regionale samarbejdspartner, herunder tilvejebringelse af muligheden for sammenhængende læringsforløb mellem dagtilbud og skole og mellem skole og ungdomsuddannelse. Endvidere har centeret ansvaret for den samlede ledelse og udvikling af området samt en række driftsopgaver: Ledelsesudvikling, tilsyn, indikatorer for kvalitetsudvikling, samarbejder med ministerier for området, implementering af ny lovgivning, analyser, studerende fra pædagoguddannelsen og assistent-elever fra SOSU-skolen, fælles kompetenceudvikling, politisk sagsfremstilling samt visitation inden for det specialpædagogiske felt og rådgivning og vejledning til forældre og fagpersoner i forhold til det specialpædagogiske område. Dette er ikke udtømmende og beskriver hovedtrækkene i opgaveporteføljen for afdelingen.

Myndighedsopgaven består i at sikre, at alle børn og unge har et relevant undervisnings- og dagtilbud. Ligeledes varetager centeret administrative myndighedsopgaver som f.eks. klage- og ankesager, håndtering af datasikkerhedsbrud og indgåelse af databehandlingsaftaler, fælles indkøb af IT-udstyr, supervision ift. AULA og lignende.

I samarbejde med ledergruppen varetages udviklingen af de overordnede mål og strategier, evalueringssign, datagrundlag til ressourcefordelingsmodeller, evaluering samt kvalitetssikring og praksisrealisering

af de politiske og faglige udviklingsprocesser. Fokus er børnenes/elevernes udbytte af alle indsatserne.

Ligeledes varetager centeret projektlederopgaven i større udviklingstiltag og indsatser finansieret af fonde og puljer.

For yderligere uddybning af budget og antal medarbejdere henvises til budgetredegørelsen for konto 6, der udgør en selvstændig redegørelse under politikområdet BSU Administration.

DAGTILBUD

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budgetoverslag 2024	Budgetoverslag 2025	Budgetoverslag 2026
Udgifter	258.327	267.634	259.000	279.041	281.973	284.808
Indtægter	-87.433	-92.576	-77.188	-73.933	-73.933	-73.933
Nettodriftsbevilling	170.894	175.058	181.812	205.108	208.040	210.875
Heraf lønsom	182.654	191.129	188.042	191.655	191.655	191.655

Budgetområdet "Dagtilbud" består af kommunale dagtilbud, private dagtilbud og private pasningsordninger, der tilsammen rummer ca. 2.500 børn. Området drives efter Dagtilbudslovens formålsparagraf og arbejdet med den pædagogiske læreplan. Guldborgsund Kommunes Børnepolitik samt de politiske udvalgsstrategier danner tilsammen grundlaget for den faglige udvikling og kvalitet i børnenes hverdag i dagtilbuddene, så alle børn trives, udvikler sig, lærer og dannes.

Dagtilbuds budget indeholder følgende væsentligste hovedområder:

- De kommunale dagtilbuds drift: Daginstitutioner og dagpleje
- Pædagogiske tilbud til børn med særlige udviklingsbehov eller varig nedsat funktionsevne (minigrupper, Solsikken og handicapstøtte)

- Fripladstilskud: Økonomiske, socialpædagogiske og behandlingsmæssige fripladstilskud samt søskendetilskud
- Tilskud: til pasning af egne børn, privat pasning og pasning over kommunegrænsen
- Driftstilskud til private institutioner
- Aktiviteter fælles for hele dagtilbudsområdet: Politisk vedtaget indsatsområder, kvalitetsudvikling, kurser/uddannelse, sprogarbejde samt motorikindsats.
- Uddannelse: Pædagogstuderende i lønnet og ulønnet praktik og Pædagogisk Assistent-elever

Dagtilbud rummer følgende tilbud (2020-2021 er faktiske antal og 2022-2023 er budgetterede antal):

Antal børn	2020	2021	2022	2023
Aldersintegreret dagtilbud VG/BH – fuldtidspladser	492/1.292	498/1.282	489/1.337	499/1.282
Aldersintegreret dagtilbud VG/BH – deltidspadser	3/1	5/14	0/50	8/33
Antal pladser i specialtilbud/minigruppe	33/18	30/16	26/20	26/20
Dagpleje (dagplejere/antal børn)	76/246	68/219	81/275	75/255
Private dagtilbud (7 private institutioner i 2020) VG/BH	77/255	76/250	76/248	70/248
Private tilbud i andre kommuner VG/BH	1/4	0/4	0/3	0/4
Tilskud til privat pasning ¹	76	75	70	70
Tilskud til pasning af egne børn	23	26	22	40

VG = Vuggestuebørn / BH = Børnehavebørn

1) Tilskud privat pasning (=forældrene aftaler/ansætter selv dagpasning)

**Antal ansatte (budget 2023)
(PE = personaleenheder):**

- Dagtilbud består af – 1 leder af dagtilbudsområdet (0,5 PE), 1 pædagogisk konsulent (0,5 PE), 1 konsulent for tidlig indsats (GUSA) (1 PE) og 2 fagkonsulenter (2 PE), i alt 4 årsværk (PE).
- Dagplejen – 1 leder, 1 souschef, 5,62 PE tilsynsførende pædagoger, 0,94 PE administrativ medarbejder og 75 dagplejere.
- Dagtilbuddene består af – 18 ledere, 18 souschefer, 4 pædagogiske ledere, 6 afdelingsledere, 283,96 PE pædagoger og pædagogmedhjælpere og 18,38 PE køkkenmedarbejdere.
- Som følge af beslutningen om flere ansatte i dagtilbuddene (læringsmakkere/feedback) er der fra 2020 afsat budget til yderligere 12,36 ansatte eller 5,165 mio. kr.

- Statens pulje til indfasning af minimumsnormeringer udløser 12,240 mio. kr. i 2023. Beløbet kan indregnes i forældrebetalingen, hvorfor der kan ansættes personale for 12,932 mio. kr., hvilket svarer til 29,05 ansatte. Fra 2024 og i efterfølgende år indgår minimumsnormeringerne som en del af bloktilskuddet, og loven er fuldt indfaset. De økonomiske konsekvenser i 2024 og frem udgør 16,545 mio. kr. pr. år.
- Fra 2023 sammenlægges tidligere puljer til sociale normeringer til én samlet pulje. Der er fremsendt en ansøgning til Børne- og Undervisningsministeriet på 10,696 mio. kr. Den endelige afgørelse på tildeling fra puljen til kommunerne vil ske i januar 2023.

LANDSBYORDNINGER:

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	110.996	103.906	106.076	106.076	106.076	106.076
Indtægter	-3.695	-512	0	0	0	0
Nettodriftsbevilling	107.301	103.394	106.076	106.076	106.076	106.076
Heraf lønsum	112.016	105.082	108.612	108.612	108.612	108.612

Der er etableret 4 landsbyordninger, der i alt inkluderer 7 dagtilbud og 4 folkeskoler. I opgørelserne ved dagtilbud og skoler er børne-/elevtal delt i de respektive områder. Det vil sige, at børn i dagtilbud, som er en del af landsbyordningerne, tæller med i ovenstående afsnit vedrørende dagtilbud og elever i skole og SFO'er, som ligeledes er en del af landsbyordningerne, tæller med i nedenstående afsnit vedrørende undervisning.

UNDERVISNING

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	496.563	508.881	530.877	527.403	528.372	529.990
Indtægter	-60.242	-52.427	-57.410	-57.410	-57.410	-57.410
Nettodriftsbevilling	436.321	456.454	473.467	469.993	470.962	472.580
Heraf lønsum	304.731	291.619	306.175	306.175	306.175	306.175

Budgetområdet "Undervisning" består af Folkeskolen med tilhørende SFO, Ungdomsskolen, Ungdommens Uddannelsesvejledning samt den kommunale ungdomsuddannelse, hvilket uddybes i nedenstående. Overordnet drives området efter Folkeskolelovens formålsparagraffer, Guldborgsund Kommunes børnepolitik

samt de politiske udvalgsstrategier samt lovgivning og retningslinjer for Ungdommens Uddannelsesvejledning Guldborgsund (UU) og Ungdomsskolen.

Følgende udgør de væsentligste hovedområder:

FOLKESKOLEN

Området Folkeskolen omfatter undervisning i 0. – 9. klassetrin. Fra august 2021 varetages 10. klasse af erhvervsskolerne CELF og SOSU i Nykøbing F. Den specialpædagogiske bistand er en del af folkeskolens samlede tilbud.

Guldborgsund Kommune har 13 skoler, heraf 4 folkeskoler i forbindelse med landsbyordninger. Antal elever og klasser, som der er tildelt budget til, fremgår af nedenstående tabel. Fra skoleåret 2021/2022 og frem indgår elever i 10. klasse ikke i tabellen, hvilket forklarer en del af faldet:

Budgetår	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Skoleår	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Antal elever	5.165	5.093	4.924	4.767	4.569	4.502
Antal klasser	241	238	232	223	211	212

Optælling er opgjort pr. 5. marts til brug for tildeling af ressourcer til det kommende skoleår.

Hver skole har en skolebestyrelse, der har delegeret en række opgaver, som fremgår af Styrelsesvedtægten. Skolen ledes af et ledelsesteam bestående af en skoleleder, viceskoleleder, en SFO-leder og eventuelle afdelingsledere – dog ikke ved landsbyordninger, hvor ledelsesteamet består af en skoleleder, viceskoleleder, en pædagogisk leder samt eventuelle afdelingsledere.

Antal ansatte (budgettildeling 2023)

(PE = personaleenheder):

Folkeskolerne har for skoleåret 2022/2023 fået tildelt budget til:

- Ledelses- og administrationsteam – på hver skole, der består af 1 PE Skoleledere, 0,3 PE Viceskoleledere og 0,86 PE Sekretær samt en pulje til variabel ledelse på 7,240 mio. kr., som fordeles til skolerne efter den økonomiske volumen.
- 252,07 PE lærere ekskl. vikar, vejledere og tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter (TR og AMR)
- 25,67 PE pædagoger ekskl. vikar, TR og AMR.
- Som følge af beslutningen om flere ansatte i skolerne (læringsmakkere/feedback), er der fra 2020 afsat budget til yderligere 9,96 lærere og 1,01 pædagoger svarende til 6,115 mio. kr.
- Der er oprettet Pædagogiske læringscentre (PLC) på skolerne, hvor der tildeles vejledertimer efter antal af elever på skolerne. Der er en grundtildeling på 590 timer og et tillæg på 325 timer til skoler med mere end 400 elever. I skoleåret 2022/23 er der i alt tildelt 8.970 timer til vejledere i PLC på skolerne, svarende til 3,053 mio. kr. (5,35 PE).
- Der er endvidere tildelt midler til flere lærere i folkeskolen (tidl. tilskud fra staten til et generelt løft af folkeskolen, beløbet er nu indlagt i bloktilskuddet til kommunen). Der er i 2023 tildelt 8,636 mio. kr. svarende til 15,12 PE.

SFO

Alle folkeskoler har en SFO med mulighed for at optage børn for alle klassetrin. Alle SFO tilbyder "Morgen-SFO" og desuden gives mulighed for, at den enkelte skole/skolebestyrelse kan vælge at oprette en SFO-Klub til de ældste årgange. Herudover kan kommende børne-

haveklassebørn indskrives i Forårs-SFO fra 1. april.

Antal børn, som der er tildelt budget til i de enkelte SFO-tilbud, fremgår af nedenstående tabel:

Budgetår	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Skoleår	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2122/2023
Antal børn i SFO (helårs)	2.059	2.337	2.004	1.887	1.887	2.043
Antal børn i Morgen-SFO	38	48	48	42	41	51
Antal børn i Forårs-SFO (april til juli)	473	423	419	414	460	461

Antal ansatte (budgettildeling 2023)

SFO'erne har for skoleåret 2022/2023 fået tildelt budget til:

- 7,05 PE SFO ledere (der tildeles ikke til pædagogiske ledere i Landsbyordninger, da disse konteres på dagtilbuddene).
- 111,66 PE pædagoger ekskl. vikar.
- Som følge af beslutningen om flere ansatte i SFO'erne er der tildelt budget til yderligere 4,41 ansatte svarende til 1,874 mio. kr.

UNGDOMSSKOLEN

Ungdomsskolen drives i henhold til ungdomsskoleloven. Ungdomsskolens virksomhed arbejder primært inden for følgende områder: Almen undervisning (fritidsundervisning og valgfag), Heltidsundervisning, Intensive Læringsforløb, Ture og Rejser samt Klubvirksomhed. Ungdomsskolen står for to intensive læringsforløb; Ordcamp og Talcamp for elever, der har større danskfaglige og matematikfaglige udfordringer. Ungdomsskolen understøtter desuden folkeskolereformen med valghold, oplevelser i naturen og bevægelsesaktiviteter. Der er derudover siden 2020 iværksat tiltag til varetagelse af undervisning af elever med højt fravær fra folkeskoler i området VEST, og fra august 2022 er der oprettet et tilbud rettet mod de sent-ankomne tosprogede elever i Ungdomsskolens målgruppe i samarbejde med GULD10.

UU GULDBORGSUND

Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) gennemfører uddannelsesvejledning for alle unge i alderen 13 – 25 år i henhold til vejledningsloven/KUI (Koordineret ungeindsats). UU samarbejder tæt med alle ungdomsuddannelsesinstitutioner og øvrige kommunale enheder, herunder familieafdelingen, unge og uddannelse samt arbejdsmarkedsafdelingen. UU er ligeledes tovholder for hele FGU (Forberedende grunduddannelse) indsatsen. Indsatsen går på tværs af Center for Børn & Læring samt Jobcenter, og UU afrapporterer løbende til de to politiske udvalg Børn og Skoleudvalget og Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget.

En af årsagerne til, at mange unge ikke gennemfører ungdomsuddannelse kan være, at flere unge ram-

mes af angstproblematikker, der viser sig i de tidlige ungdomsår og hæmmer mulighederne for at gennemføre uddannelse. Hertil kommer, at dilemmaet mellem efterspørgsel på faglært arbejdskraft og mangel på lærerpladser, fortsat er en udfordring og dermed et båndspænd. Unge, der kommer sent til Danmark og dermed har ringe forudsætninger i dansk, er desuden i stærk risiko for at ende uden ungdomsuddannelse.

UU Guldborgsund forsøger at etablere en indsats, der gennem coaching og mentaltræning sammen med den unge skaber en fremtidig forandring. UU Guldborgsund har prioriteret at efteruddanne to vejledere inden for området. Desuden samarbejder UU med Headspace og andre organisationer med viden og ressourcer på området.

SÆRLIGT TILRETTELAGT UNGDOMSUDDANNELSE (STU) OG FORBEREDENDE GRUNDUDDANNELSE (FGU)

STU og FGU retter sig mod grupper af unge, der har vanskeligt ved at gennemføre ordinære ungdomsuddannelser. Der pågår et tæt samarbejde mellem ungeenheden, social- og handicapområdet og Center for Børn & Læring om de unge og deres uddannelses-tilbud. FGU organiseres i tæt samarbejde med Center for Arbejdsmarked og serviceres bl.a. af UU. Der er således et tæt samarbejde mellem de to centre i forhold til overgange og samarbejde vedr. FGU og STU.

SKOLEBUSKØRSEL

Kørsel af elever til og fra skole sker efter bekendtgørelse om befordring af elever med udvidet adgang for øvrige borgere. Der gælder særlige regler for elever, der er visiteret til et specialpædagogisk tilbud. En ny kontrakt for skolebuskørslen var udbudt og trådte i kraft i august 2019. Området følges og justeres løbende. Senest er der indgået en mindre tillægs-kontrakt, da det blev nødvendigt at justere skolernes ringetider som følge af regeringsaftalen om "håndtering af faglige udfordringer hos elever i grundskolen og på ungdoms- og voksenuddannelser" pr. 1. juni 2021, der gav nye beføjelser og muligheder i forhold til at forkorte skoledagens længde.

SPECIALUNDERVISNING

Under det fælles folkeskoleskolevæsen drives følgende specialtilbud; centerklasserækken (elever med varige multiple funktionsnedsættelser) ved SUNDskolen og autismitilbuddet ved Nørre Vedby Skole & Børnehus, Udviklingscentre (undervisning og behandling) på Sophieskolen, Østerbroskolen, Ellekildeskolen, Sakskøbing Skole, Eskilstrup Børne- og Skolefælleskab (inkl. Polaris som er et Skole og Dagbehandlingstilbud) samt Møllehuset på Møllebakkeskolen.

Centerklasserækken, Polaris og Møllehuset (på Møllebakkeskolen) er finansieret af central pulje. De øvrige tilbud er oprettet med eget budget og drives af den stedlige skole efter fælles visitation og med betaling fra den visiterende skole.

SKOLEBIBLIOTEKET, PÆDAGOGISK RESSOURCECENTER (PRC)

PRC er oprettet som et fælles skolebibliotek for alle folkeskolerne. Gennem PRC formidles nye materialer, viden og informationer på det pædagogiske område. PRC har været henlagt under Østerbroskolens ledelse og matrikel, men flytter lokation til Nr. Alslev Skole i 2022-2023, idet der ikke længere er plads på den fusionerede Østerbroskole. Flytteomkostninger og omkostninger til etablering dækkes af centrale midler.

KOMMUNALE BIDRAG TIL STATEN

I undervisningsområdets budget indgår kommunale bidrag til Staten for elever i frie grundskoler og private gymnasiers grundskoleafdelinger, samt for elever i skolefritidsordninger, tilknyttet forannævnte skoler. Desuden indgår kommunale bidrag til staten for elever på efterskoler, frie fagskoler og ungdomshøjskoler samt forberedende grunduddannelser (FGU). Udviklingen i elevtallet og det kommunale bidrag fremgår af tabellerne.

Bidraget betales for elever med bopæl i Guldborgsund Kommune pr. 5. september i kalenderåret før budgetåret.

For FGU gælder særlig beregning, se tekst under tabellen.

PRIVATSKOLER

(2019-2022 er faktiske antal elever)

Private skoler	2019	2020	2021	2022	2023
Antal elever i alt	1.081	1.101	1.037	1.037	1.084
Andel af elever ¹	17,5%	17,5%	17,5%	18,5%	19,4%
Sats pr. år pr. elev i kr.	36.738	37.725	37.679	38.327	38.790
Netto i alt (1.000 kr.)	39.714	41.535	39.073	39.745	42.048

¹ Andel i forhold til elever på normalundervisningsområdet (ekskl. Efterskoler, frie fagskoler, ungdomshøjskoler samt frit valg elever i andre kommuner)

SFO ved private skoler	2019	2020	2021	2022	2023
Antal elever i alt	391	368	351	381	404
Andel af elever ¹	15,5%	13,0%	12,8%	13,5%	16,5%
Sats pr. år pr. elev i kr.	7.380	7.483	7.543	7.626	8.340
Netto i alt (1.000 kr.)	2.886	2.754	2.648	2.905	3.369

EFTERSKOLER

(2020-2021 er faktiske antal og 2022-2023 er budgetterede antal elever)

Antal elever	2019	2020	2021	2022	2023
Efterskoler	252	218	246	221	240
Frie Fagskoler	0	2	3	5	3

Bidrag pr. elev, nettobeløb	2019	2020	2021	2022	2023
Efterskoler	35.272	35.766	36.052	36.448	37.809
Frie Fagskoler	34.781	35.268	35.550	35.905	37.306
Netto i alt (1.000 kr.)	8.889	7.867	8.975	8.234	9.186

FORBEREDENDE GRUNDUDDANNELSE (FGU)

(2020-2021 er faktiske antal og 2022-2023 er budgetterede antal elever)

FGU	2020	2021	2022	2023
Antal årselever	88,819	226,865	219,000	109,040
Driftstilskud pr. årselev	67.400	68.340	71.430	75.640
I alt drift (1.000 kr.)	5.986	15.504	15.643	8.248

For FGU afregnes der for den samlede aktivitet i kalenderåret før budgetåret. Det vil sige, at der i 2023 afregnes for aktiviteten i 2022. FGU startede i august 2019, hvorfor antal årselever i 2019 (til betaling i 2020) udgør ca. 5/12-dele af elevgrundlaget.

Center for Børn & Læring afholder udgiften til driftstilskud til FGU-institutionen, og Center for Arbejdsmarked afholder udgiften til forsørgelse til eleverne på uddannelsen. Den forventede lavere udgift i 2023 skyldes et lavt aktivitetsniveau i 2022.

TILTAG OG UDFORDRINGER

Den følgende redegørelse rummer de temaer og tiltag, der tilsammen beskriver Center for Børn & Lærings budgetmæssige fokus og også udfordringer for det kommende budgetår. De største udgiftsdrivere for området er lønudgifter til dagtilbud og skoler. De følgende temaer er derfor et udtryk for, hvilke prioriteringer i ressourceanvendelsen, der fører frem til indfrielse af kerneopgaven, samt hvilke udfordringer der ses, og derfor skal tages højde for i organiseringen og planlægningen af indsatserne. Først og fremmest er det budgetaftalerne, der sætter rammen for de budgetmæssige prioriteringer og vil således udvikles i tæt samspil med de politiske beslutninger.

KRIGEN I UKRAINE

Guldborgsund Kommune skal forventeligt modtage ca. 1% af de flygtninge, der kommer til Danmark som følge af krigen i Ukraine. Kommunen forventes kun delvist at blive kompenseret af staten for modtagelsen af disse nye borgere.

Center for Børn & Læring arbejder med at indskrive børnene fra Ukraine i kommunens almene dagtilbud tættest på deres bopæl naturligvis under hensyntagen til, hvor der er plads. Indtil nu har det ikke været nødvendigt at etablere særlige modtagelsestilbud for børn i dagtilbudsalderen, men udviklingen følges naturligvis.

På skoledelen er modtagelsesklasserne på Nordby-skolen (0.-5. klasse) samt Sophieskolen (6.-10. klasse) taget i brug. Desuden er der etableret skoletilbud i Eskilstrup, da en del familier er bosiddende på det tidligere plejehjem i byen. FalsterRo i Nr. Ørlev benyttes desuden som skoletilbud og drives af Møllebakkeskolen.

Børn med særlige behov, herunder varige funktionsnedsættelser og handicaps bliver behandlet ud fra en konkret og individuel stillingtagen i hvert enkelt tilfælde samt de sædvanlige visitationsprocedurer. Kommunens egne tilbud til børn og unge med særlige behov bliver taget i brug der, hvor det er nødvendigt, bl.a. i forhold til specialiseret faglighed og fysiske hjælpemidler. Det må dermed forventes, at kommunes specialpædagogiske tilbud vil opleve en lille tilgang af børn/elever med behov for den særlige faglighed og fysiske indretning, disse specialpædagogiske tilbud har.

COVID-19 PANDEMIEN

De seneste års pandemi har givet både skoler og dagtilbud nye rutiner i forhold til hygiejne og samvær i både større og mindre grupper. Desuden har medarbejdere og ledere lært at benytte digitale mødeplatforme i højere grad end tidligere, og pandemien har dermed åbnet for læring i forhold til at minimere sygefravær som følge af almindelig forkølelse mv. samt at effektivisere møder ved at afholde nogle møder virtuelt.

På den negative side har pandemien bidraget til et betydeligt højere sygefravær end normalt, da samfundsmitten resulterede i, at mange medarbejdere måtte blive hjemme. Det kan desværre ikke undværes, at der igen kan komme høj samfundssmitte, og at sygefraværet og øget behov for vikarer igen kan presse

skoler og dagtilbud både pædagogisk og økonomisk. Under udbredt samfundssmitte bruges der desuden betydelige ledelsesmæssige ressourcer både i forhold til omlægning af daglige rutiner og til smitteopsporing.

Der har desuden været konstateret et sygdomsmæssigt efterslæb efter seneste pandemiske udbrud, idet flere har ventet længere på planlagte operationer, mens andre har reageret psykisk i forhold til de mange pludselige og store omstillinger i arbejdslivet som følge af pandemiens udvikling og udbredelse.

KOMPETENCEUDVIKLING

Som led i folkeskoleskolereformen fra 2013 blev der afsat i alt 1 mia. kr. i perioden 2014-2020 til at styrke kompetenceudviklingen af det pædagogiske personale i folkeskolen. Midlerne er fordelt til kommunerne, der kan anvende det statslige tilskud til kompetenceudvikling af lærere og pædagogisk personale frem til 2025.

Det statslige tilskud anvendes bl.a. til at understøtte en række kompetencer for lærere og pædagoger i folkeskolen, bl.a. uddannelse af vejledere, der har specialistkompetencer inden for f.eks. læsning, matematik, bevægelse m.m. Der er desuden tilknyttet kompetenceudvikling i forhold til de indkøbte iPads i indskoling, der er foretaget i 2022. Udfordringen ved at benytte de øremærkede midler er at frigive den nødvendige tid samt finde kvalificerede vikarer til at dække de timer, der benyttes på uddannelse. Der skal således afsættes budgetmidler uden for den statslige pulje til denne vikardækning.

På dagtilbudsområdet er der ligeledes behov for fortsat fokus på kompetenceudvikling af såvel vejledere, faglige fyrtårne som øvrige medarbejdere. Der er stort fokus på arbejdet med den pædagogiske læreplan, med sprog og kommunikation samt med at opretholde og udvikle vejledernes kompetencer.

I 2022 er der uddannet Faglige Fyrtårne for læreplansarbejdet, bevægelsesmentorer, meritpædagoger neuropædagogisk uddannelse for specialpædagoger samt vejledere i flere institutioner. I de kommende år vil de øgede krav til kvaliteten i dagtilbud og til både rekruttering og fastholdelse betyde, at behovet for løbende kompetenceudvikling stiger for både ledere og medarbejdere. I 2023 er der planlagt uddannelse for sprogvejledere i forbindelse med fokus på børns tidlige sproglige udvikling.

For både skole- og dagtilbudsområdet gælder, at der er stigende behov for kompetenceudvikling i forhold til specialpædagogik og udvikling af stærke almenmiljøer.

PÆDAGOGISK LÆRINGSCENTER (PLC) OG NETVÆRK

Bekendtgørelsen om pædagogiske læringscentre (PLC) på skolerne blev indført i 2014, og siden 2016 har skolerne i Guldborgsund Kommune samarbejdet mere systematisk om udviklingen af PLC på skolerne, bl.a. som en del af projektet 'KUP – KompetenceUdvikling i Praksis' fra 2016-2021. Formålet med PLC på skolerne er at samle og koordinere skolens vejledningskompetencer med henblik på at understøtte lærere og pædagogers arbejde med elevernes læreprocesser og læringsudbytte i alle fagblokke.

I Guldborgsund Kommune har alle skoler uddannede vejledere i forhold til:

- Læsning
- Matematik
- Pædagogisk IT
- Trivsel
- Læring
- Bevægelse (i netværk med dagtilbud)

Vejlederne mødes hver måned i faglige netværk og er understøttet af både en tovholder samt af ressourcpersoner fra forvaltningen. I 2022 er bekendtgørelsen for PLC'erne blevet revideret og skærpet. Arbejdet i PLC'erne kræver fortsat fokus, understøttelse og kompetenceudvikling for at varetage den funktion, der beskrives i bekendtgørelsen.

På dagtilbudsområdet findes PLC ikke som bekendtgørelsesbelagt begreb, men flere institutioner arbejder hen imod en forståelse af, at vejlederne i dagtilbuddene i højere grad end nu kan fungere som et samlet ressource-team, der understøtter den samlede faglige udvikling i dagtilbuddet.

På dagtilbudsområdet findes vejledere i forhold til:

- Sprog
- Bevægelse (i netværk med skolerne)
- Praktik
- Faglige fyrtårne i forhold til den pædagogiske læreplan

Hverken praktikvejledere eller faglige fyrtårne er organiseret i netværk, mens bevægelsesvejledere og sprogvejledere har netværk. Det kan overvejes at styrke netværksarbejdet som et led i at styrke faglighed og fastholdelse på dagtilbudsområdet.

ØGET KVALITET I DAGTILBUD

I disse år er der et stigende fokus på at udvikle dagtilbudsområdet. Der er indført lov om minimumsnormeringer i dagtilbud, som indføres nu og frem til 2024, hvor minimumsnormeringerne vil være gældende. Med lovgivningen følger også skærpede krav til kvaliteten i dagtilbud og til, hvordan kvaliteten undersøges og evalueres.

I 2022 har Byrådet i Guldborgsund Kommune vedtaget et nyt koncept for pædagogisk tilsyn på dagtilbudsområdet, der bygger på det pædagogiske grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan. Prioriteringen af et styrket tilsyn forventes at understøtte udviklingen af kvaliteten i dagtilbuddene. Styrkelsen af tilsynet medfører, at administrationen benytter flere ressourcer på dagtilbudsområdet til at gennemføre og følge op på de pædagogiske tilsyn end tidligere samt, at det øgede kvalitetsfokus kræver en ledelsesmæssig prioritering på området.

INDFØRSEL AF MINIMUMSNORMERINGER I DAGTILBUD

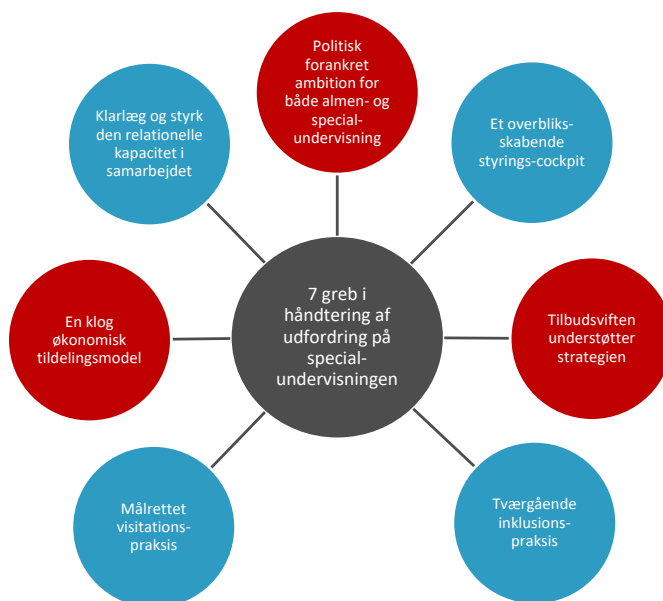
Med indførelse af lov om minimumsnormeringer vil kommunerne skulle leve op til et minimum på 1 voksen pr. 3 børn fra 0-3 år og 1 voksen pr. 6 børn i alderen over 3 år. De puljer, der tildeles fra statsligt hold i forhold til institutioner med en lav socioøkonomi, kan ikke

indgå i opgørelsen over normeringerne. Guldborgsund Kommune får en relativt stor andel af midlerne målrettet institutioner med lav socioøkonomi og har indtil nu udelukkende haft vuggestuenormering frem til alderen 2 år og 10 mdr. Fremover skal vuggestuenormering gælde frem til barnet er fyldt 3 år. Der skal dermed fremover findes og fastholdes midler til den lovmæssige indførelse af minimumsnormeringer senest fra 2024. De foreløbige tal viser, at Guldborgsund Kommune forventes at kunne overholde krav om minimumsnormeringer med de nuværende normeringer, men udviklingen frem til 2024 følges tæt.

BØRN OG UNGE MED BEHOV FOR SPECIALPÆDAGOGISK BISTAND

På folkeskoleområdet oplever landets kommuner i disse år et stigende behov for specialpædagogisk bistand til børn og unge. Andelen af børn i segregerede tilbud er generelt stigende (se Kend din Kommune 2022 s. 42). Også i Guldborgsund Kommune opleves en stigende efterspørgsel efter specialiserede læringsmiljøer, der i særlig grad understøtter børn med vidtgående specialpædagogiske behov. De specifikke årsager til denne udvikling er ikke kendte, og forandringen i børnegruppernes behov har gjort det nødvendigt at gennemføre en analyse af det specialpædagogiske område. Formålet er, at alle børn skal møde inkluderende miljøer, hvor de indgår i fællesskaber og sociale relationer, hvor de lærer og trives.

Center for Børn & Læring har de sidste år arbejdet indgående med dette område og har bl.a. gennemført analyser og forløb med Komponent (2021) med henblik på at få mere systematisk viden om området og finde bedre løsninger. I de kommende år vil arbejdet fortsætte og vil fortsat kræve en del ledelsesmæssige ressourcer på alle niveauer. Administrationen har derfor – sammen med 7 andre kommuner i landet – indgået et partnerskab med Komponent med henblik på fortsat at udvikle og styre området bedst muligt samt lære af andre kommuners erfaringer. Som det fremgår af Komponentets analysemodel for området, kræver det en vedholdende og bred indsats at opnå de bedste resultater på det specialiserede område:

Ud fra en økonomisk betragtning kræver området stadig flere ressourcer både i forhold til støtte til de børn og unge, der har særlige behov og i forhold til at styrke almenmiljøerne med såvel kompetenceudvikling som normering og fysiske rammer. Børn og unge, der har brug for øget støtte i almenmiljøet, men især de elever, der har brug for specialpædagogisk bistand og eventuel behandling uden for almenmiljøet, medfører et øget ressourceforbrug både centralt og decentralt på skolerne, hvilket afspejler sig i budget og regnskab.

Også udgifterne til børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet enten i kommunen eller uden for kommunen, og som har behov for behandling ud over specialpædagogisk bistand, har over en årrække betydet et merforbrug på de konti, der er målrettet dette område. Det er vigtigt at se anbringelsesområdet som et samlet område, idet både indsatser for barnet/den unge og økonomi hænger sammen. Undervisningsområdet er blevet tildelt et øget budget fra 2018 og efterfølgende år, der dækker størstedelen. Der er fortsat opmærksomhed på, om budgettet er i overensstemmelse med aktiviteten, idet der som nævnt har været en løbende stigning i antallet af anbringelser, hvilket kan medføre, at der må fremlægges besparelsesforslag til politisk stillingtagen. Det er vigtigt, at ovenstående, samt øvrige følgeudgifter som f.eks. ekstra støtte og transport, indgår i en eventuel analyse af anbringelsesområdet. Anbringelser af de yngste børn medfører ofte øgede udgifter til specialdagtilbud i anbringelseskommunen. Disse udgifter skal dækkes af Børn & Læring, når anbringende myndighed giver betalingstilsagn til dette.

STYRKET TVÆRPROFESSIONELT SAMARBEJDE MED HENBLIK PÅ TIDLIG INDSATS

Samarbejdet på tværs med andre centre og ikke mindst Center for Familie & Forebyggelse og dagtilbud er altafgørende for at lykkes med at hjælpe de børn og familier, som i kortere eller længere tid har behov for støtte i – og eventuelt uden for dagtilbud og skole.

Den stærkt stigende efterspørgsel fra både fagprofessionelle og familier i forhold til støtte og hjælp til børn med særlige behov øger behovet for tværprofessionelt samarbejde, som er både præcist og fleksibelt i forhold til de behov, som efterspørgslen kalder på. Der er derfor behov for en stærk ledelsesmæssig prioritering af samarbejdet og af, at medarbejderen har ressourcer til at varetage samarbejdet.

Center for Børn & Læring har allokeret en del ressourcer i forhold til at udvikle og styrke det tværprofessionelle samarbejde; dette gælder både på lederniveau og hos medarbejdere i skoler og dagtilbud, der anvender en del tid i samarbejde med og omkring familier i udsatte positioner. Der er nedsat en række arbejdsgrupper og planlagt samarbejdsdage mv. Desuden er de månedlige tværprofessionelle møder genbeskrevet og revitaliseres på ny i praksis fra efteråret 2022.

Desuden vil der være behov for en fortsat udvikling af platformen GUSA (eller en anden platform) i forhold til at understøtte de fagprofessionelles fælles arbejde sammen med familier og børn/unge.

Tilsammen er der tale om et væsentligt ressourcetræk både i forhold til udviklingen af samarbejdsformerne og gennemførelse af samarbejdet.

ØGET FREMMØDE I SKOLERNE

I 2020 vedtog Børn, Familie og Uddannelsesudvalget en ambitiøs strategi for øget fremmøde i folkeskolerne. Særligt det ulovlige fravær på over 15% er bekymrende og kan resultere i langvarigt fravær med mistro og manglende faglighed til følge. Der arbejdes fortsat med at implementere alle dele af fremmødestrategien fuldt ud efter årene med Covid-19, hvor fraværet desværre ikke er faldet. En del børn og unge er i løbet af coronaperioden faldet ud af deres hidtidige fællesskaber, hvilket bl.a. afspejles i fremmødet i skolen. Skolerne oplever, at flere børn og unge er ramt af angstproblematikker og skolevægring.

For elever med skolevægring er der ofte behov for en hurtig, målrettet og ret omfattende indsats i en kort periode for at sikre stabilt fremmøde og trivsel i skolen. Sådanne tiltag kræver desuden ofte et meget tæt tværprofessionelt samarbejde, og der skal afsættes ressourcer også i den kommende tid til at prioritere udviklingen af dette samarbejde.

ANLÆG, VEDLIGEHOLD OG DIGITALE LÆREMIDLER

Der pågår større anlægssager i Center for Børn & Læring, herunder opførelsen af Ny skole i Sundby. Desuden benyttes pulje til indvendig vedligehold til at opgradere flere faglokaler og garderober, legemiljøer mv. i skoler og dagtilbud. Indtil 2022 har der været særlige puljer til vedligehold af udvendige legemiljøer, og de fleste legepladser fremstår dermed tidssvarende, og sikkerheden er høj. For at opretholde standarden vil det være nødvendigt løbende at investere i vedligehold og udvikling af indvendige og udvendige miljøer.

Der er investeret i indkøb af iPads og computere samt opgradering af internetforbindelser. Der må beregnes løbende reparation mv. af udstyret, og det skal indregnes i de løbende budgetter, at udstyr og digital infrastruktur skal udskiftes, når det når den naturlige udløbsdato.

POLITIKOMRÅDE: BSU - ADMINISTRATION

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	36.039	5.175	2.691	2.697	2.692	2.685
Indtægter	-33	0	0	0	0	0
Nettodriftsbevilling	36.006	5.175	2.691	2.697	2.692	2.685
Heraf lønsum	32.490	4.922	5.700	5.700	5.700	5.700

BEMÆRKNING TIL OVENSTÅENDE TABEL

Kolonnen med Regnskab 2021 afspejler den politiske udvalgsstruktur, der var gældende i forrige byrådsperiode. Kolonnerne 2022 og frem afspejler den nye udvalgsstruktur for den nuværende byrådsperiode jf. Styrelsesvedtægten, hvor Center for Familie & Forebyggelse indgår i SU-Administration under Socialudvalget.

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

UDGIFTSDRIVERE

Følgende områder har størst betydning for BSU-administrations ressourceforbrug:

- Pædagogiske konsulenter, administrative medarbejdere og centerledelse

BESKRIVELSE AF OMRÅDET

Center for Børn & Læring – administration indeholder Centerledelse (2,00 PE), Pladsanvisning (2,595 PE), administrative medarbejdere (3,73 PE) og pædagogisk konsulent (0,50 PE). Alle områder indeholder budget til løn, uddannelse, personalerelaterede forsikringer, øvrige personaleudgifter, administrationsudgifter, møder, IT, inventar og telefoni. Endvidere er der afsat budget til tolkebistand vedr. myndighedsopgaver.

Center for Børn & Læring – administration udfører understøttende opgaver for direktionen, Børn og Skoleudvalget, dagtilbuddene, skolerne, øvrige uddannelsesinstitutioner, borgere og eksterne samarbejdspartnere. Administrationen bidrager til analyser og udvikling af tilbud på specialområdet for elever i Guldborgsund Kommune og andre kommuner, der er til gennemsyn og evaluering i forhold til målgrupper, takster og organisering. Administrationen varetager

de mellemkommunale afregninger ift. børn fra andre kommuner samt børn fra Guldborgsund, der går i skole eller dagtilbud i andre kommuner. Administrationen varetager opfølgning og tilpasning af bl.a. skolebuskontrakter, har det overordnede overblik vedr. skoleindskrivning og klassesdannelse og udarbejder analyser, data og kvalitetsdata for området.

Pladsanvisningen visiterer børn til dagtilbud og følger kapaciteten på området løbende. Ud over visitationsdelen og borgerkontakten er der en del økonomisk administration forbundet med pladsanvisningens opgaver, idet tilskud til forældrebetaling løbende reguleres, og efterreguleres i forhold til forældrenes faktiske indtægt.

UDFORDRINGER OG TILTAG

Center for Børn & Læring er tidligere år pålagt besparelser som følge af krav om øget digitalisering (moderniseringsaftalen). Parallelt hermed er der udviklet digitale redskaber, der havde til formål at understøtte den digitale udvikling. Udvikling og implementering af IT-systemerne pågår fortsat, og det er forventningen, at der fortsat kan være udfordringer på dette felt i det kommende år, således at der benyttes mere personale, end moderniseringsaftalen lægger op til. I 2022 har Pladsanvisningen påbegyndt implementering af nyt institutionssystem. Effektiviseringspotentialerne i forhold til dette nye system er endnu ukendte.

LANDDISTRIKTER, KULTUR OG FRITIDSUDVALGET (LKF)

1 INDLEDNING; SAMMENHÆNG TIL KERNEOPGAVEN

V. udvalgsformand Ole K. Larsen

I Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget vil vi med denne strategi sætte rammen for, hvordan vi vil bidrage til at løse kerneopgaven via partnerskaber, fællesskaber og dannelse samt videreudvikling af kommunens store potentialer i landdistrikterne.

Udvalget ser en vigtig opgave i at understøtte alle Byrådets syv temaer med fagligt relevante pejlemærker. Tre temaer, som især kan fremhæves, er Det gode børneliv, Turisme og bosætning og Omsorg og sundhedsfremme.

Inden for emnet det gode børneliv vil udvalget styrke rammerne for foreningslivet og kulturen. Vi vil arbejde for et varieret kultur- og fritidsliv med mulighed for, at alle kan deltage aktivt, ligesom vi vil have fokus på inddragelse af unge i udvikling af ungemiljøer i kommune.

På turisme- og bosætningsområdet vil vi i udvalget, sammen med relevante samarbejdspartnere, udarbejde en strategi for udvikling af landdistrikterne, så vi bedst muligt udvikler potentialer og skaber gode rammer for såvel erhverv som fastholdelse og

tiltrækning af borgere. Vi vil ligeledes sammen med relevante aktører arbejde for en fælles turismestrategi for at videreudvikle tværgående samarbejder med blik for trends og fremtidstendenser.

Inden for temaet omsorg og sundhedsfremme vil vi skabe fokuserede indsatser for særlige målgrupper via partnerskaber mellem institutioner og foreninger. Vi vil desuden have fokus på at gøre kulturen nærværende for alle for at bidrage til øget livskvalitet.

Vi vil styrke kultur- og fritidslivet for at klæde borgerne bedst muligt på til at mestre egen tilværelse. Vi vil prioritere et forskelligartet og rigt foreningsliv med plads til bredden og de relevante fællesskaber.

Vi vil løfte kultur- og fritidsområdet og udvikle vores landdistrikter for at skabe kvalitet i hverdagen. Og så skal det være en livsstil at bevæge sig dagligt.

På vegne af Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget,
Ole K. Larsen, udvalgsformand

2	UDVALGETS PEJLEMÆRKER OG TILGANGEN TIL OPGAVELØSNINGEN. SAMARBEJDER MED - OG AFHÆNGIGHEDER AF ANDRE UDVALG.	
	Udvalgets pejlemærker og tilgange	Snitflader, samarbejder med, og afhængigheder af andre udvalg
	<p>Det gode børneliv</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle skal have mulighed for bevægelse og for at indgå i dannelsessammenhænge • Skabe fokuserede indsatser for særlige målgrupper • Skabe partnerskaber og dialog mellem de frivillige foreninger og institutioner for at understøtte sunde robuste fællesskaber • Understøtte indsatser der styrker demokratisk dannelse og kreative fællesskaber • Samarbejde i internationale projekter • Børn og unge inkluderes i udvikling af fællesskaber 	<p>LKF samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Børn og Skoleudvalget samt Socialudvalget omkring at alle skal have mulighed for bevægelse og for at indgå i dannelsessammenhænge, herunder for særlige målgrupper
	<p>Uddannelsesbyen Nykøbing Falster</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via dialog og samarbejde vil vi med kultur- og fritidstilbud styrke og videreudvikle studiemiljøet i Nykøbing Falster som landsdelens uddannelsesby • Understøtte udviklingen af et varieret udbud af kultur- og ungemiljøer i et samarbejde med unge samt understøtte udviklingen af de unges kompetencer i forhold til at begå sig i fællesskaber 	<p>LKF samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økonomiudvalget samt Teknik, Klima og Miljøudvalget om at sikre attraktive rammer for studerende i Nykøbing, herunder boliger, aktivt by- og handelsliv, fritids-, og forenings- og kulturtilbud mv.
	<p>Et godt erhvervsklima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via dialog, åbenhed og partnerskaber vil vi sikre at udvikle landdistrikterne med gode rammer for erhverv og turisme samt understøtte områdernes forskelligheder • Vi skal skabe partnerskaber med virksomheder og frivillige foreninger for at styrke både beskæftigelsesindsatsen og rekrutteringen af arbejdskraft i vores landdistrikter • Via bosætningsstrategiens temaer 'job, bo og leve' vil vi tiltrække og fastholde borgere og virksomheder 	<p>LKF samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økonomiudvalget samt Teknik, Klima og Miljøudvalget om udvikling af landdistrikterne og af turismeerhvervene med fokus på arbejdskraft • Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget om implementeringen af bosætningsstrategien
	<p>Grøn omstilling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil understøtte og videreudvikle grøn turisme via helhedsorienterede og tværgående planer samt nære partnerskaber og dialog med erhvervs- og turistforeningerne • Vi vil understøtte og videreudvikle grøn omstilling via helhedsorienterede og tværgående dialog med lokalområderne i landdistrikterne • Understøtte videreudviklingen af kommunale, selvejende og foreningsejede faciliteter i en bæredygtig retning • Udvikle kultur-, fritid og kunstprojekter med fokus på klima og bæredygtig udvikling • Udvikle børn og unge projekter med fokus på klima og bæredygtig udvikling 	<p>LKF samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknik, Klima og Miljøudvalget samt Økonomiudvalget om udvikling af lokalområder samt grøn turisme • Børn og Skoleudvalget om kultur-, fritid- og kunstprojekter

	Udvalgets pejlemærker og tilgange	Snitflader, samarbejder med, og afhængigheder af andre udvalg
	<p>Kommunen som attraktiv arbejdsplads</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fokus på arbejdsfællesskaber eksempelvis ved at bringe fritids- og kulturlivet ind som en del af arbejdstiden • Fokus på fleksible arbejdsvilkår under hensynstagen til lokale rammer • Fokus på sundhed med en forebyggende indsats eksempelvis bevægelse i arbejdstiden • Fokus på medarbejdernes faglige kompetenceudvikling 	<p>LKF samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle fagudvalg omkring udbredelse af bevægelse i arbejdstiden
	<p>Turisme og bosætning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via dialog og partnerskaber vil vi arbejde for at videreudvikle og udnytte landsdelens store turisme- og bosætningspotentiale med et helhedsorienteret og tværgående blik for trends og fremtidstendenser – også i et internationalt perspektiv • Vi vil understøtte og videreudvikle grøn turisme via helhedsorienterede og tværgående planer samt nære partnerskaber og dialog med erhvervs- og turistforeningerne • Udarbejde en turismestrategi i samarbejde med Lolland Kommune samt Visit Lolland Falster med udgangspunkt blandt andet i den strategisk fysisk udviklingsplan for Destination Sydfalster • Være lydhøre overfor og understøtte nye nichetilbud og turismeevents • Udarbejde en landdistriktsstrategi i sammenhæng med den eksisterende bosætningsstrategi • Vi vil styrke bosætningen gennem formidling af vores tilbud og stedbundne værdier på tværs af alle fagområder 	<p>LKF samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økonomiudvalget samt Teknik, Klima og Miljøudvalget om at videreudvikle turismedestinationen, den gode dialog med turismeaktørerne og samarbejde omkring bosætningsinitiativer og landdistriktsudvikling
	<p>Omsorg og sundhedsfremme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skabe indsatser for udvalgte målgrupper og gøre kulturen nærværende for alle • Skabe partnerskaber og dialog mellem de frivillige foreninger og kommunale institutioner (eksempelvis genoptræning, jobcentret og plejecentre) • Udvikle muligheder for bevægelse for alle • Understøtte fællesskaber i landdistrikterne gennem eksempelvis kultur-, idræts- og fritidstilbud 	<p>LKF samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ældre og Omsorgsudvalget samt Socialudvalget og Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget med henblik på at skabe partnerskaber mellem frivillige foreninger og kommunale institutioner for at gøre kulturen mere nærværende • Børn og Skoleudvalget med fokus på muligheder for bevægelse for alle

Det gode børneliv

- At der er udviklet et bredt udbud af kultur- og bevægelsestilbud
- At der ses en stigning af børn og unge i kultur- og foreningslivet

Uddannelsesbyen Nykøbing Falster

- At det er synligt at kultur- og ungemiljøer i Guldborgsund er udviklet sammen med unge

Et godt erhvervsklima

- Antallet af nettotilflytninger stiger
- Fastholdelsesprocenten stiger

Grøn omstilling

- Antallet af indsatser for en grønnere bevidsthed stiger

Kommunen som attraktiv arbejdsplads

- Sygefraværet falder
- Bedre trivselsmålinger

Turisme og Bosætning

- Antal overnatninger skal stige i hele Guldborgsund
- Antallet af nettotilflytninger stiger
- Fastholdelsesprocenten stiger
- Borgertilfredsheden stiger
- Antal gæster på kulturattraktionerne

Omsorg og sundhedsfremme

- At der er udviklet et bredt udbud af kultur- og bevægelsestilbud

POLITIKOMRÅDE: KULTUR OG TURISME

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	72.179	70.084	73.053	73.091	73.091	73.091
Indtægter	-11.256	-7.479	-7.667	-7.703	-7.703	-7.703
Nettodriftsbevilling	60.923	62.605	65.386	65.388	65.388	65.388
Heraf lønsum	34.914	34.203	34.434	34.434	34.434	34.434

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

UDGIFTSDRIVERE

Følgende områder har størst betydning for Kultur- og Turismeområdets ressourceforbrug:

- Driftstilskud (f.eks. til museer, teatre, ensemble, forsamlingshuse m.fl.)
- Antal elever på Musikskolen og Kulturfabrikken/Billedfabrikken
- Antal brugere af bibliotekerne og teatret
- Antal puljeansøgninger
- Antal arrangementer, events og projekter (f.eks. Kulturnat, kunstprojekter mv.)

CENTER FOR BORGER & BRANDING - KULTUR

De bærende elementer på Kulturområdet er:

Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalgets strategi, der, sammen med Kulturpolitikken, spiller ind i Guldborgsund Kommunes kerneopgave: "Vi skal styrke borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber".

KOMMUNALE KULTURINSTITUTIONER

Størstedelen af det kommunale kulturbudget anvendes som driftsstøtte til en række kommunale kulturinstitutioner bl.a.:

Guldborgsund-Bibliotekerne, som alle har åbent dagligt fra 7-22, består af følgende afdelinger:

- Hovedbiblioteket
- Nysted Bibliotek
- Nørre Alslev Bibliotek
- Saksøbing Bibliotek
- Stubbekøbing Bibliotek
- Væggerløse Bibliotek

Derudover betjener og servicerer biblioteket Storstrøm Fængsel.

Der er i alt 51 personer ansat på biblioteket, heraf er 7 ansat i flexjob. Desuden er der ansat 4 bogopsættere og 1 personlig hjælper.

Guldborgsund Musikskole har flg. undervisningssteder:

- Centermusikskolen i Nykøbing F. *
- Østerbroskolen
- Nordbyskolen
- Sophieskolen
- Nr. Vedby Skole og Børnehus
- Eskilstrup Børne- og Skolefællesskab *
- Nørre Alslev Skole
- Landsbyordningen Stubbekøbing *
- Saksøbing Skole
- Ellekildeskolen *
- Møllebakkeskolen
- Nysted Skole *
- Landsbyordningen Sydfalster
- SUNDskolen
- Fritidscentret i Kettinge
- Sct. Joseph skole
- Realskolen

*Disse skoler er der særlig fokus på, da man her ønsker at udvikle Børne- og Ungdomsfællesskaber. Dette er i fuld gang og fungerer rigtig godt på en enkelt skole og to skoler er godt på vej. Desuden undervises der i dagplejen samt i flere af daginstitutionerne i Guldborgsund Kommune.

Der er i alt ansat 25 medarbejdere i Musikskolen. Derudover varetager nogle af Ensemblets musikere også undervisning. På GITA linjen (Guldborgsunds Internationale Talent Akademi) benyttes der i perioder desuden gæsteundervisere i kortere eller længere forløb.

Kulturfabrikken består af følgende institutioner:

- Kulturfabrikken
- Billedfabrikken (på Kulturfabrikken)

Billedskoleundervisning:

- 3 hold på Kulturfabrikken i Nykøbing
- 1 hold på Saksøbing skole

Der er ansat i alt 6 medarbejdere i Kulturfabrikken – heraf 2 fuldtidsansatte, 1 på 30 timer og 3 i skåne/flexjob. Ud over de 6 medarbejdere har Kulturfabrikken 1-2 volontører fra ESC-projektet (European Solidarity Corps) og 1 personlig assistent, tilknyttet 1 medarbejder ansat i skåne/flexjob. Billedkunstrelateret undervisning varetages fortrinsvis af eksterne undervisere, som (projekt)ansættes efter behov, og der er tilknyttet timelønsansatte til ad hoc hjælp i cafeen.

Nykøbing F. Teater

I september 2020 blev Nykøbing F. Teater sammenlagt med Guldborgsund Hallerne for at styrke tiltrækning af arrangementer samt koordinere administrative opgaver.

Der er ansat 3 medarbejdere på fuldtid, 1 efterløner og 3 medarbejdere i flexjob, samt 1 flexjob, som deles med Masken. Herudover er der mange freelance ansatte, som bliver ansat ad hoc ved arrangementer og spidsbelastninger. Fordelen ved at have mange freelance medarbejdere er, at man nemt kan regulere ressourcetrækket afhængigt af aktiviteter. Det giver samtidig mulighed for specialister, som således sikrer den bedst mulige bemanding. Nykøbing F. Teater videreudvikler stadig og understøtter større lokale fællesskaber ved arrangementer og events. Teaterforeningen og håndboldklubbens koncerter er gode eksempler på lokale fællesskaber, som når bredt ud og rammer alt fra både børneteater, musicals til 80'ere og 90'ere fester, samt Girls Night Out. Nykøbing F. Teaters største projektsamarbejde er klart Nykøbing F. Revyen, som hvert år besøges af over 30.000 gæster. Nykøbing F. Teater er ikke afsender af produktet, men er absolut en stor medspiller for at alt opsættes og klargøres samt at driftsafviklingen kan finde sted.

SELVEJENDE KULTURINSTITUTIONER

Blandt de selvejende kulturinstitutioner, der modtager kommunale driftsmidler, kan nævnes:

- Fuglsang Kunstmuseum
- Museum Lolland-Falster
- Ensemble Storstrøm
- Middelaldercentret
- Egnsteatret MASKEN

Fuglsang Kunstmuseum

Med budgetaftalen for 2019-2022 er der bevilget en fast øgning af tilskuddet på 500.000 kr. fra 2019 og frem som supplement til det øvrige driftstilskud. Ultimo 2019 er der indgået ny samdriftsaftale for museet gældende for perioden 2020-2023.

Museum Lolland-Falster

Med en samdriftsaftale for 2019-2022 blev museets driftstilskud øget med 300.000 kr. årligt til at gøre op med skævheden i, hvilke borgere der benytter museets faciliteter og aktiviteter. I forvejen ydede Guldborgsund Kommune et tilskud på ca. 3,600 mio. kr. årligt til Museum Lolland-Falster. Ultimo 2022 er der indgået en ny samdriftsaftale for 2023-2026. Museum Lolland-Falster har i den nye aftaleperiode fokus på fire indsatsområder: 1) Etablering af nyt museum i Nykøbing Falster, der etableres som en samlokering med Bibliotek & Borgerservice, Musikskole og Billedskole. 2) Samlingsgennemgang formuleret i projekt "Samlingen for fremtiden" afsluttes. 3) Fortsættelse af de arkæologiske udgravninger i Rødbyhavn i samarbejde med Femern A/S, herunder færdiggørelse, formidling og forskning. 4) Kontinuerlig istandsættelse af museets omfattende bygningsmasse.

Ved budgetaftalen for 2020-2023 blev der endvidere afsat 10,000 mio. kr. i henholdsvis 2022 og 2023 til nyt Museum Lolland-Falster, og der er udarbejdet et visionsoplæg, som danner baggrund for et nyt museum. De afsatte beløb er i budgetaftalen 2022-2025 byggetaktforskudt til 2023 og 2024 med 10,140 mio. kr. i hvert af årene.

Ensemble Storstrøm

Ensemblet har arbejdet med en strategiproces, der har resulteret i en ny 4-årig aftale gældende i perioden 2021-2024.

Middelaldercentret

Centeret åbnede i juli 2019 en ny og stor satsning: Griffenholm. Der er bevilliget driftstilskud for en 3-årig periode 2022-2024, samt medfinansiering fra Kultur, Fritid og Bosætningsudvalget og Økonomiudvalget til at videreudvikle Griffenholm. Centeret har igangsat en visions- og strategiproces med medarbejdere og bestyrelse. Dette præsenteres i efteråret 2022.

Egnsteater Masken

Egnsteateraftalen blev i 2019 evalueret. På baggrund af en proces med bestyrelsen og administration blev der via Kultur, Fritid og Bosætningsudvalgets godkendelse i maj 2020 sendt en ny 4-årig egnsteateraftale til Slots- & Kulturstyrelsen, som efterfølgende blev godkendt. Den nye Egnsteateraftale er gældende for 2021-2024, og samtidig er der indgået en ny lejekontrakt, der lever op til egnsteateraftalen.

ØVRIGE KULTURINSTITUTIONER

Guldborgsund Kommune yder tillige driftsstøtte til en række kommunale og selvejende forsamlingshuse, lokalhistoriske arkiver, møller og små museer.

BESKRIVELSE AF CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

Guldborgsund Bibliotek

Landområderne

For at sikre de bedste bibliotekstilbud for borgerne vil biblioteket i samarbejde med lokale brugergrupper undersøge og definere, hvordan bibliotekstilbuddet skal være i det pågældende område. Tilbuddet omfatter både, hvornår biblioteket skal være bemandet, hvilke aktiviteter der vil give mening, hvordan de bedst muligt faciliteres og ønsker til udbud af materialer. I 2022 er der sammen med en borgergruppe startet tilbud op i Gedser, som udvikles i 2023.

Fællesskaber

Der er en øget interesse og behov for at booke lokaler på bibliotekerne både i Nykøbing og på lokalbibliotekerne. Det giver behov for flere lokaler, der kan bookes. Efterspørgslen kommer dels fra studerende, dels fra foreninger og frivillige grupper. Det giver en god synergi at have studerende, foreninger og frivillige i biblioteksrummene, da der er mulighed for at tilgå relevant materiale, samt råd og vejledning. I 2022 er der etableret 3 studie/grupperum i bunden af voksenudlånet på Hovedbiblioteket. Lokalerne vil kunne bookes som studierum, læseklubrum, undervisningsrum mm.

Nye opgaver

Bibliotek & Borgerservice har overtaget flere tværkommunale digitaliseringsprojekter som fx Ny digital post, SAPA og Borgerblikket, som kræver projektkoordinering. Denne kompetence findes ikke i dag i afdelingen, hvorfor det er nødvendigt med en nyansættelse. Samtidig afsættes der fremadrettet en ressource til den daglige drift af projekterne. Begge ressourcer har ikke tidligere været omfattet af budgettet og er derfor en merudgift. Biblioteket skal fra budget 2022 og frem bidrage til medfinansiering af en fælles center eventkoordinator med 200.000 kr. årligt.

Da ændringerne skal findes inden for eget budget, vil det betyde, at der skal ske en nednormering af biblioteksformidlerressourcerne med 2 årsværk for at kunne besætte de to nye stillinger. Bibliotek & Borgerservice har møder mellem mennesker i fokus, og det er både det planlagte møde fx. en læsekreds og det spontane møde fx., hvor borgeren henvender sig til en medarbejder i biblioteksrummet. Et forslag til implementering af nednormeringen kan være at lukke for betjent bibliotek på alle 6 lokationer om onsdagen, samt holde lukkedage på samme dage som de administrative lukkedage. På denne måde vil der komme overensstemmelse med åbningstiderne i Bibliotek & Borgerservice, og biblioteksformidlerne vil kunne bruge onsdagene til de planlagte aktiviteter fx. dannelsespakker, læsekredse og undervisning. Forslag til implementering af ressourceændringer drøftes i Lokal Med-udvalget.

Alle biblioteks lokationer skal i efteråret 2022 have nyt udlånsudstyr og biblioteket i Nykøbing endvidere også nyt sorteringsanlæg. Der er delvist sparet op til investeringen ved mindreforbrug i 2021. Dog vil ca. 600.000 kr. blive leaset i kommunen med en tilbagebetalingsperiode på 2 år, og dette er indregnet i budgetterne for 2023 og 2024.

Turisme

Biblioteket støtter op om turismen og deltager i relevante events og undersøger fortsat muligheden for at etablere bibliotekstilbud på Marielyst i turistperioderne.

Guldborgsund Musikskole

I sæson 2022/2023 er der 602 aktivitets elever på nuværende tidspunkt (oktober 2022), samt 4 forløb i dagplejen/daginstitutioner. Derudover deltagelse i Dannelsesrygsækken med forløb for kommunens 2. klasser, samt Understrømmen. Tallet på aktivitets elever er lavere end forventet grundet orlov i forskolen og manglende vikardækning, samt generelle udfordringer med rekruttering af undervisere.

I sæson 2021/2022 var der 714 aktivitets elever, samt 4 forløb i dagplejen/daginstitutioner. Derudover deltagelse i Dannelsesrygsækken med 19 forløb for kommunens 2. klasser og deltagelse/afslutning af projektet 'Klar, parat, kultur fra start'.

I sæson 2020/2021 var der 604 aktivitets elever, samt 5 forløb i dagplejen/daginstitutioner. Derudover deltagelse i Dannelsesrygsækken med 11 forløb for kom-

munens 2. klasser og projektet 'Klar, parat, kultur fra start'.

Sæson 2020/2021 afspejlede et år med Covid-19, som var udfordret. Først nedlukningen i foråret 2019, som medførte en lavere både gentilmelding og tilmelding til sæsonen. Derudover var forskolen ekstra hårdt ramt, da institutioner og skoler ikke var tilgængelige i lange perioder grundet nedlukninger og særlige vilkår i den forbindelse. I nedlukningsperioderne var der fjernundervisning.

Efter sæsoner med nedlukninger, har Musikskolen haft et ekstraordinært stort arbejde med igen at få forældre til at melde deres børn ind i Musikskolen og arbejdet med elevrekruttering vil fortsætte. Der bliver således stadig gjort indsatser for at få flere elever i Musikskolen løbende hen over sæsonen, f.eks. koncerter og Åbent Hus arrangementer.

Musikskolen har desuden en projektuge, hvor Musikskolen promoverer musik/underviser på udvalgte skoler og i daginstitutioner. Derudover deltager Musikskolen i projekt Understrømmen, som varetages af Ensemble Storstrøm.

Der tages fortsat afsæt i Musikskolens vision. Et af punkterne er udvikling af børne- og ungdomsfællesskaber på udvalgte folkeskoler. Et par af stederne er godt i gang, og der arbejdes på yderligere udbygning. Andre steder skal der startes helt forfra, hvilket kræver en ekstra indsats.

I forhold til talentarbejdet har Musikskolen opdelt Fokuslinjen i Fokus 1 og Fokus 2 for bedre at kunne placere eleverne i forhold til niveau, behov og Musikskolens ressourcer. Fokuslinjen er ligeledes fødekæde til GITA (Guldborgsunds Internationale Talent Akademi), og GITA er overbygningen på Fokuslinjen. I sæson 2021/2022 har musikskolen haft 12 elever på linjen, og i denne sæson 2022/2023 er der 7 elever.

Talentudviklingen virker som en katalysator i det samlede kulturtilbud, som borgerne kan inspireres og beriges af.

Eleverne gennemgår en kulturfaglig udvikling målrettet en eventuel karriere inden for musikkens verden. Talent-eleverne er en vigtig del af kommunens udadvendte musikliv, og de vil således være synlige i relevante sammenhænge. Derudover gennemgår eleverne en personlig udvikling ud fra tanken om at blive den bedste udgave af sig selv. Der er således stor fokus på det dannende aspekt i forløbet.

Samarbejdet med Eutin har været sat på standby de seneste par år grundet nedlukninger. Der arbejdes nu på at genetablere samarbejdet og første indledende møde er afholdt, hvor der blev talt om kommende samarbejde.

Kulturfabrikken

Den indvendige ombygning af Kulturfabrikken stod indflytningsklar i juni måned 2022, hvorefter alle medarbejdere flyttede sammen i de nye lokaler. Etablering af fællesareal mellem brydeklubben Thor og Kulturfabrikken forventes færdiggjort i sommeren 2023.

I forbindelse med etablering af Guldborgsund Kulturskole i 2021 ændrede Culthus navn til Kulturfabrikken. Udvikling og styrkelse af samarbejdet mellem Guldborgsund Musikskole, Guldborgsund Revyskole og Kulturfabrikken vil også i 2023 have fuld fokus.

Koncert aktiviteter

Kulturfabrikken vil også i 2023 afholde omkring 8-10 familiekoncerter og ca. 12-14 koncerter for den ældre målgruppe.

Kulturpakkeforløb - Dannelsesrygsækken

Kulturfabrikken byder ind med omkring 40-45 kulturpakkeforløb i 2022-2023. Der er tale om billedkunstforløb for alle førskolebørn i Lolland og Guldborgsund Kommune. Der forventes, at der på de fleste hold i 2022-2023 vil der være så mange børn, at det vil være nødvendigt med to undervisere.

Kulturtjenestetilbud, weekendkurser og kreative workshops

Der udbydes fortsat i alt 6 Kulturtjenestetilbud til skoler og dagtilbud, kompetenceudviklingsforløb for pædagoger, og mulighed for at skolerne i en periode kan flytte deres linjefagsundervisning i billedkunst ud på Kulturfabrikken, hvor Kulturfabrikkens undervisere vil bistå med sparring og samarbejde omkring undervisningen. Desuden tilbydes specielt tilrettelagte forløb for dagtilbud, skoler og SFO'er og andre organisationer, som arbejder med børn og unge. "Snusekurser" i weekends og kreative workshops for børn og unge og deres kreative voksne i alle ferier udvikles og tilbydes fortsat i 2023.

Ungerådet i Guldborgsund

Ungerådet i Guldborgsund (GUR) fortsætter deres arbejde med at tiltrække unge til deres lokaler i Guldborg og med deres arbejde for at udbrede kendskabet til rådets eksistens og arbejde. GUR deltager i mange af Guldborgsund Kommunes andre events, og Kulturfabrikken fungerer som sparrings- og samarbejdsparterner.

I forbindelse med ombygningen på Kulturfabrikken etableres et lokale, som skal fungere som GUR's Nykøbing base. Lokalet stilles også til rådighed for andre unge(grupper) og benyttes i forbindelse med events og aktiviteter for børn og unge. GUR finansierer selv faciliteten. Der påbegyndes en dialog omkring GUR's formål, vedtægter og arbejde med ungemiljøet.

Talentlinjen for revy

Ultimo august 2022 starter revyskolen 2. år af kurset op. Der har været udskiftning af koordinator på Revyskolen, hvilket har åbnet nye muligheder for samarbejde med Teater Masken og Sprøjtehusteatret, der også har til huse på Kulturforsyningen. Derudover er der nu etableret kontakt til Nykøbing Falster Revyen. Talentlinjen er en del af Guldborgsund Kulturskole, og administreres af musikskolen.

Nykøbing F. Teater

Nykøbing F. Revyen var i 2022 igen tilbage på Nykøbing F. Teater, og arrangementerne begyndte også at finde sin plads efter Covid-19. Desværre gik billetsalget ikke så godt efter Covid-19, og indsatsen

bliver en mere markant markedsføring for det enkelte arrangement. Efter Covid-19 er energikrisen blevet en realitet, som har påvirket privatøkonomien og dermed prioriteringen af kulturoplevelser. Dette ses ligeledes på billetsalget i en negativ retning.

En anden væsentlig udfordring er de stigende energipriser, som betyder, at Teateret kan forvente merudgifter på op til 230.000 kr. i 2023, ud over det budgetterede.

Den større renovering af Nykøbing F. Teaters foyer er 98 procent gennemført, og der mangler kun café møbler. Allerede i efteråret 2021 og foråret 2022 bidrog den nye foyer til nye interessenter og events. Renoveringen har klart spillet positivt ind i forhold til at gøre egnens største teater endnu mere attraktivt og endnu mere fleksibelt. Nykøbing F. Teater og Guldborgsund Hallerne har i sommeren 2022 nedsat en arbejdsgruppe, der skal arbejde strategisk med egne arrangementer og events. Formålet med denne indsats er at være endnu mere bevist om, hvad det er for noget indhold, der skal sættes på programmet og derigennem styrke markedsføringen og besøgstallet.

Nykøbing F. Revyen har gjort opmærksom på manglende funktioner på Teaterets scenetræk. Scenetrækket er en væsentlig del af en optimal forestilling og bør være til rådighed på et hvert professionelt teater. Som det fungerer pt., kan det ikke udnyttes som forventeligt og en opdatering af scenetrækket koster ca. 5,000 mio. kr. Sagen vil blive forelagt Økonomiudvalget.

Nykøbing F. Teater er en gammel bygning med flere logistiske og arbejdsmiljømæssige udfordringer. Der er bevilget 300.000 kr. til et forprojekt, som skal give et billede af de vigtigste renoverings- og ombygningsindsatser. Forprojektet er igangsat i efteråret 2022, og der forventes en prioriteret plan for indsatser primo 2023.

For at styrke Teaterets identitet er en ny hjemmeside på vej. Hjemmesiden skal styrke salget af det store produktudvalg, der tilbydes og forbedre samarbejdet med Revyen og Teaterets forpagter. Ikke mindst bliver hjemmesiden koblet op på medarbejdernes kalender-system, så alle kan se aktiviteterne på teateret, og hvad der skal tages action på.

Kulturpuljen

Kulturpuljen har til formål at fremme kulturel udvikling i kommunen gennem støtte af kulturprojekter, der lever op til indsatsområderne i Landdistrikter, Kultur, Fritidsudvalgets strategi for 2023-2026. Dertil kommer fokus på kulturaktiviteter, der understøtter turisme og besøgstal i kommunen. Ansøgninger vurderes ud fra udvalgets prioriteringsværktøj, inden de fremlægges til politisk beslutning, og det forventes, at puljen også i 2023 vil være en væsentlig faktor i forhold til at sikre mangfoldighed i kulturtilbud alle steder i kommunen.

Kulturregion Storstrøm

Kulturregion Storstrøm (Lolland, Guldborgsund, Vordingborg, Faxe, Næstved og Stevns Kommuner) har indgået en ny kulturaftale gældende for perioden 2021-2024.

Formålet med kulturaftaler er med udgangspunkt i det tværkommunale samarbejde at sætte fokus på kunst- og kulturlivet i det pågældende område og sammen højne kvaliteten af såvel etablerede som nye kulturtilbud og -institutioner. Samtidig fungerer en kulturaftale som en samlet platform, hvorfra samarbejdet mellem statslige og kommunale kulturinstanser kan udfolde sig. Som følge af aftalen er etableret en række kulturprojekter i de deltagende kommuner.

Kulturtjenesten

Kulturtjenesten er et samfinansieringsprojekt, som årligt modtager 340.000 kr. i tilskud fra deltagende kulturinstitutioner og aktører. Hertil kommer 50.000 kr. fra Skoletjenesten Sjælland, 40.000 kr. fra den enkelte kommunes skoleområde, 40.000 kr. fra den enkelte kommunes dagtilbudsområde og 140.000 kr. fra den enkelte kommunes kulturområde. Kultur, Fritid og Bosætningsudvalget besluttede i marts 2020 at fortsætte engagementet i Kulturtjenesten fra 1. april 2020 og frem med en årlig bevilling på 140.000 kr. fra udvalgets budgetramme. Lolland Kommune deltager på lige vilkår i samarbejdet. Selve administrationen er i Guldborgsund Kommune, og der er en koordinator for Kulturtjenesten.

Efter en evaluering af aktiviteter og besøgstal i Kulturtjenesten i 2018 er de to kommuner enedes om en målrettet dannelsesindsats, der favner alle børn i offentlige dagtilbud og skoler; den såkaldte Dannelsesrygsæk. Gennem foråret 2019 blev der udviklet en række lærings- og dannelsesforløb (kulturpakker), som blev effektueret fra august 2019. Alle årgange fra opstart i dagtilbud til 9. klasse deltager i et årligt obligatorisk forløb i en treårig prøveperiode, som i foråret 2022 blev afsluttet med en evaluering. Fra efteråret 2022 startes der på en ny 3-årig periode af Dannelsesrygsækken version 2.0, hvor også børn og unge i specialtilbud er indtænkt at deltage. Dannelsesrygsækken finansieres efter samme model, som tidligere med 258.000 kr. årligt fra udvalgets budgetramme. Forløbene dækker alle børn og unge i de kommunale dagtilbud og skoler, og det bliver også muligt for privatskoler og private institutioner at deltage mod at betale forløbets kostpris.

BYGNINGSMÆSSIGE UDFORDRINGER

Flere af de kommunalt ejede bygninger under politikområdet Kultur er en budgetmæssig udfordring, idet der løbende er udgiftskrævende vedligehold af bygningernes tekniske installationer. Der arbejdes løbende med en optimering af bygningsmassen. Ved budgetforhandlingerne for 2022-2025 var særligt tilgængelighed for handicappede ønsker for 2022, hvortil der blev bevilliget en pulje på 4,500 mio. kr. Kultur, Fritid og Bosætningsudvalget bevilligede på møde d. 15. december 2021 midler til øget tilgængelighed på Musikskolen, Biblioteket i Nykøbing F. og Toreby Lokalarkiv. Disse anlægsarbejder er igangsat og forventes afsluttet forår 2023.

BESKRIVELSE AF OMRÅDET – TURISME OG BOSÆTNING

De bærende elementer på Turisme- og Bosætningsområdet er:

Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalgets strategi, der, sammen med Bosætningsstrategien spiller ind i Guldborgsund Kommunes kerneopgave: "Vi skal styrke borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber".

Siden januar 2019 deles turismefremmeopgaven på Lolland-Falster mellem det nye destinationselskab Visit Lolland-Falster A/S (VLF) og de to kommuner. Mere specifikt varetager VLF markedsføring, datadrevet turisme udviklingen, samt den strategiske turismefremmeindsats, såsom tiltrækning af investeringer og øgning af overnatningskapaciteten. I 2020-2022 drives de eksisterende turistkontorer videre på nuværende vilkår gældende for hele Lolland-Falster, hvorefter økonomi og drift i 2023 og frem fastlægges efter politisk beslutning. Der forventes en ny aftale i 2024 med turistkontorerne og Visit Lolland Falster.

Turismepuljen

Turismepuljen har til formål at fremme udvikling af turismen i kommunen gennem støtte af projekter og events, der lever op til indsatsområderne i Landdistrikter, Kultur, Fritidsudvalgets strategi for 2023-2026. Ansøgninger vurderes ud fra udvalgets prioriteringsværktøj, inden de fremlægges til politisk beslutning.

Destination Sydfalster

I budgetforliget 2020-2023 er der prioriteret 10,000 mio. kr. fra Teknik, Miljø og Ejendomsudvalgets pulje, hvoraf 3,500 mio. kr. pt. er disponeret til aktiviteter til udvikling af destinationsplanen. Sidstnævnte blev besluttet på Byrådsmøde d. 11. marts 2021 (sag 43). Heri sammentænkes Kraftcenter-initiativet og Destinationsudviklingsplanen for Sydfalster og i den forbindelse samarbejde med fonde og øvrige eksterne parter. Der er bl.a. derfor indgået samarbejde med Dansk Kyst- og Naturturisme om strategisk-fysiske planer i stærke kraftcentre på Sjælland og øerne, og Realdania har bevilget projektstøttemidler på 500.000 kr. med en tilsvarende egenfinansiering på 500.000 kr. fra Guldborgsund Kommune.

De strategisk-fysiske planer skal skabe et afsæt for fremtidige investeringer i Sydfalster ud fra de langsigtede målsætninger om at udvikle bæredygtige samfund i områderne til gavn for borgere og turister. Det er forventningen, at udviklingen af sådanne kraftcentre, med afsæt i Marielyst og Gedser, kan skabe grundlag for et styrket erhvervsliv, et mere robust arbejdsmarked og levende lokalsamfund hele året.

Den strategisk fysisk udviklingsplan er udarbejdet af landskabsarkitekt-virksomheden LYTT i samarbejde

med styregruppen for Destination Sydfalster, herunder bl.a. Dansk Kyst- og Naturturisme og Realdania. Planen udstikker en vision og ambition for den fremadrettede udvikling af Sydfalster og er bygget op om 7 strategiske indsatser. Planen blev udvalgsbehandlet i efteråret 2022, hvorefter Styregruppen for Destination Sydfalster arbejder med realiseringen af den strategisk fysisk udviklingsplan.

Under Økonomiudvalgets anlægsbudget blev der i budgetaftalen for 2021-2024 afsat 10,000 mio. kr., der, jf. budgetudmøntningsdokument, vil blive udmøntet i Økonomiudvalget på baggrund af oplæg fra Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget og Teknik, Klima og Miljøudvalget. Af de afsatte 10,000 mio. kr. er der pt. disponeret 600.000 kr. til forøgelse af serviceniveauet i Marielyst, herunder blandt andet strandrensning. Yderligere er der herfra afsat 3,000 mio. kr. til puljen "Små hurtige succeser", der blev igangsat henover sommeren 2021 og ind i 2022.

Krokodille Zoo

Der er i forbindelse med budgetaftalen 2023-2026 afsat 500.000 kr. i 2023 og frem til Krokodille Zoo. Dette for at sikre, at Krokodille Zoo, i lighed med andre af Guldborgsund Kommunes fyrtårne, kan oppebære driftsmidler fra Slots- og Kulturstyrelsen og forventes "matchet" minimum en til en.

Ny Landdistriktspulje

Der er i forbindelse med budgetaftalen 2023-2026 afsat yderligere 1,000 mio. kr. til landdistrikterne med henblik på fortsat udvikling af bosætningsmulighederne. Således er der fra 2023 og frem en Landdistriktspulje på i alt 2,000 mio. kr. Landdistriktspuljen vil være åben for ansøgninger primo 2023.

Bosætning

Landdistrikter, Kultur, Fritidsudvalget har et skarpt og tværgående fokus på at fremme bosætning i Guldborgsund Kommune. Bosætning skal i denne forbindelse forstås som både tiltrækning af nye borgere og fastholdelse af eksisterende borgere.

For at understøtte fokus på bosætning i kommunen godkendte Byrådet i juni 2020 en tværgående Bosætningsstrategi 2020-2024 - "En del af fællesskabet", med bidrag fra alle stående udvalg og fra borgere, foreninger, virksomheder og øvrige interessenter. Der er i efteråret 2022 udviklet en ny Velkomstrejse, der tager udgangspunkt i velkomst i lokalområderne.

Til målopfyldelse af Bosætningsstrategien er der afsat 2,000 mio. kr. årligt til en Bosætningspulje, der kan søges af både interne og eksterne aktører.

POLITIKOMRÅDE: FRITID

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	61.286	64.924	65.145	66.745	66.745	66.745
Indtægter	-11.589	-16.870	-13.668	-13.668	-13.668	-13.668
Nettodriftsbevilling	49.697	48.054	51.477	53.077	53.077	53.077
Heraf lønsom	20.429	20.073	22.332	22.332	22.332	22.332

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

UDGIFTSDRIVERE

Følgende områder har størst betydning for Fritidsområdet's ressourceforbrug:

- Antal brugere i haller og svømmecentre
- Idrætsfaciliteter (idrætsparken, boldbaner mv.)
- Lovbestemte tilskud til folkeoplysningsforeninger (voksenundervisning, aktivitetstilskud mv.)
- Antal puljeansøgninger
- Antal arrangementer, events og projekter (f.eks. Aktiv sommer, prisfest, Foreningernes Dag)

CENTER FOR BORGER & BRANDING – FRITID

De bærende elementer på Fritidsområdet er:

Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalgets strategi, der, sammen med Folkeoplysningspolitikken, Idrætspolitikken, Facilitetsstrategien og Visionskommuneprojektet "Bevæg dig for livet" alle spiller ind i Guldborgsund Kommunes kerneopgave: "Vi skal styrke borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber".

Området omfatter:

Tilskud og udlån af lokaler til foreninger i henhold til Folkeoplysningsloven, herunder

- Lokaletilskud til foreningers egne eller lejede lokaler
- Aktivitetstilskud til børn og unge under 25 år
- Udviklingspuljen
- Pulje til uddannelse af frivillige ledere
- Puljer til ekstraordinære materialer, uddannelse m.m.
- Tilskud til Folkeoplysende voksenundervisning (aftenskoler)

Tilskudspuljer uden for Folkeoplysningsloven, herunder

- Aktiv Sommer
- Paraplyorganisationer
- Skole/institutions- og foreningssamarbejde
- Store legedage
- Bevæg dig for livet
- Outdoor-puljen

Drift af indendørs faciliteter og idrætsanlæg, herunder

- Driftstilskud til selvejende haller, herunder
 - o 8 selvejende institutioner med i alt 10 almindelige haller (Eskilstrup Hallen og Sakskøbing Sports center har 2 haller) og 2 halve haller (Nysted Sportscenter og Nordfalster Idræts- og Kultur center)
- Driftstilskud til indendørs tennisfaciliteter, herunder:
 - o 1 tenniscenter i Nykøbing F.
- Driftstilskud til indendørs svømmecentre, herunder:
 - o 1 svømmecenter i Sakskøbing
- Udlån af kommunale lokaler til foreninger

Drift og vedligeholdelse af udendørs faciliteter og idrætsanlæg

- Drift og vedligeholdelse af græs- og kunstgræs fodboldbaner
 - o Nykøbing F. Idrætspark
 - o Græsbaner: 62 - 11-mands, 5 - 8-mands og 10 - 5-mands
 - o Kunstgræsbaner:
 - Ved Østre Allé: 2 - 11-mands, 1 - 8-mands og 3 - 5-mands
 - Ved Kohaven: 1 - 11-mands
- Driftstilskud til udendørs tennisfaciliteter, herunder:
 - o 8 tenniscentre
- Rekreative områder, herunder:
 - o Evigheden i Nykøbing F.
 - o Bavnehøj på Nordfalster
- Udlån af kommunale udendørsfaciliteter til foreninger

Andre aktiviteter

- Afholdelse af Prisfest og Foreningernes dag
- Temamøder for foreninger
- Uddannelsesforløb
- Satspulje - Foreningsbrobygger
- Øvrige aktiviteter (DM i Cykling, TV2 Øst-løbet, Medieløbet, Kids Tour etc.)

Myndighedsområder:

- Folkeoplysningsloven

ØKONOMI

FRITIDSOMRÅDET ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget- overslag 2024	Budget- overslag 2025	Budget- overslag 2026
Udgifter	39.486	41.862	43.490	43.490	43.490	43.490
Indtægter	-5.307	-5.508	-5.700	-5.700	-5.700	-5.700
Nettodriftsbevilling	34.179	36.354	37.790	37.790	37.790	37.790
Heraf lønsum	6.764	6.682	6.874	6.874	6.874	6.874

BESKRIVELSE AF CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

Den demografiske udvikling

Der er i 2022 foretaget en oprydning i foreninger på det folkeoplysende område, som har betydet, at en række foreninger ikke længere er at betegne som godkendte folkeoplysende foreninger. De har enten ændret status til en anden foreningstype eller er lukket ned i kommunalt regi, hvis foreningerne ikke har opfyldt betingelserne for at være en godkendt folkeoplysende forening i de seneste 2 år.

Der forventes fremadrettet et stabilt antal foreninger på det folkeoplysende område og et stigende medlemstal i de pågældende foreninger i takt med, at konsekvenserne af Covid-19 fortager sig og målene i projekt "Bevæg dig for livet" opfyldes.

Demografien peger fortsat i retning af, at der bliver flere ældre og færre yngre medlemmer i de kommende år, hvilket forventes at ændre brugsmønstret i foreningslivet og krav til bl.a. faciliteter, forventning til økonomisk fordeling etc.

Aldersfordelingen giver sig udslag i medlemssammensætningen i foreningerne på det folkeoplysende område, som dog, på trods af Covid-19 situationen, samlet set udviser en lille stigning i perioden 2020 - 2022.

Digitalisering

Tilskuds- og foreningsportalen:

Portalen er fortsat sikkerheds- og teknisk udfordret, da teknologien er løbet fra systemet, der er programmeret på en forældet og usikker platform, som delvis ikke supporteres længere.

Det må påregnes, at der skal afsættes yderligere økonomiske ressourcer til et stigende supportbehov og for at opretholde systemet i drift i de kommende år. Det anbefales derfor, at der prioriteres midler til en teknisk opgradering eller nyt system.

Ny lokaletilskudsmodel for folkeoplysende foreninger:

På baggrund af ændrede forudsætninger, bl.a. vedrørende registreringsmetoden af foreninger og medlemmer fra CFR-registret, konsekvenserne af særlige stigninger i specifikke udgiftstyper, samt ændringer i organisationen, har det været nødvendigt at udsætte idriftsættelsen af den nye tilskudsmodel for lokaletilskud til folkeoplysende foreninger fra 1. januar 2023 til 1. januar 2024. Modellen vil betyde en lettelse af

de administrative opgaver i både foreningerne og i administrationen. Samtidig går foreningerne fra en model, som er baseret på en indberetning af forventede udgifter for det kommende år og efterfølgende indberetning af faktiske udgifter, til en model, hvor foreningerne kun skal indberette én gang, og hvor de faktiske udgifter danner grundlag for lokaletilskuddet det efterfølgende år.

Ny lokaletilskuds- og aktivitetstilskudsmodel for rideklubber:

Ligeledes har erfaringerne fra møder med rideklubberne og tilbagemeldingerne herfra samt ændringer i organisationen medført, at det er nødvendigt at tilpasse systemet yderligere, hvilket bevirker, at den nye tilskudsmodel for lokale- og aktivitetstilskud til folkeoplysende rideklubber må udsættes og forventes i drift pr. 1. januar 2024.

Modellen vil betyde en lettelse af de administrative opgaver i både foreningerne og i administrationen. Samtidig går foreningerne fra en model, som er baseret på en indberetning af forventede udgifter for det kommende år og efterfølgende indberetning af faktiske udgifter, til en model, hvor foreningerne indberetter løbende. Modellen er baseret på at belønne aktivitet og medlemmer i foreningerne frem for mursten. Modellen tilgodeser derfor foreninger, der leverer mange, in-struktørledte almennyttig folkeoplysende aktiviteter og udnytter faciliteterne bedst muligt, samt kvaliteten af disse faciliteterne. Dette tiltag understøtter samtidig til opfyldelse af målene i "Bevæg dig for livet"- projektet.

Imødegåelse af stigende driftsudgifter til selvejende haller samt foreninger der modtager lokaletilskud: Administrationen har iværksat tiltag, der skal danne et overblik over konsekvenserne af de stigende udgifter for kommunens selvejende haller samt godkendte folkeoplysende aftenskoler og foreninger, der modtager kommunalt lokaletilskud. Formålet er at skabe grundlag for at træffe beslutninger for eventuelle fremtidige tiltag på et oplyst og retvisende grundlag.

Evigheden:

Der er i forbindelse med budgetaftalen 2023-2026 afsat 250.000 kr. i 2026 til en forundersøgelse af fase 4 af Evigheden, som kan indebære et større udvalg af motionsredskaber og et større legeområde for de mindre børn. Evigheden har udviklet sig til et vigtigt rekreativt aktivitetsområde, som mange borgere har glæde af.

Vedligeholdelse af selvejende haller

I forbindelse med iværksættelse af en gennemgang af vedligeholdelsesstandarderne af kommunale bygninger i Teknik & Miljø, er der i forbindelse med budgetaftalen 2023-2026 afsat midler (300.000 kr. i 2023) til en tilsvarende gennemgang af de ni selvejende haller på samme vilkår.

Projektet skal danne grundlag for en langsigtet plan for behovet for vedligeholdelse af bygningsmassen i de kommende år således, at der kan tages rettidigt hensyn til kommende udgifter til nødvendig vedligeholdelse.

CENTER FOR BORGER & BRANDING - GULDBORGSUND HALLERNE

Guldborgsund Hallerne (GBS-Hallerne) består af følgende:

- Nykøbing F. Hallen bestående af i alt 3 haller
- Ejegod Hallen
- Væggerløse Hallen
- Horbelev Hallen
- Horreby Hallen
- Stubbekøbing Hallen
- Gedser Idræts- og Medborgerhus
- Gedser Marinestation (Kultur og Turisme)
- Svømmecenter Falster
- Nordfalster Svømmecenter

Der er på nuværende tidspunkt ansat i alt 62 personer i GBS-Hallerne svarende til ca. 31 årsværk. Fra 1. september 2020 er der sket en organisationsændring, hvor Nykøbing F. Teater er sammenlagt med Guldborgsund Hallerne. Processen omkring sammenlægningen er vedtaget i efteråret 2020, og i 2021 blev der gennemført en sammenlægning af økonomi- og administrative systemer ligesom der arbejdes med fælles vision og endelig organisering, som forventes fuldt ud implementeret ultimo 2022. MED-udvalgene er inddraget i sammenlægningen, og processen forløber efter planen.

ØKONOMI

GULDBORGSUNDHALLERNES ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	21.800	23.062	21.655	23.255	23.255	23.255
Indtægter	-6.282	-11.362	-7.968	-7.968	-7.968	-7.968
Nettodriftsbevilling	15.518	11.700	13.687	15.287	15.287	15.287
Heraf lønsum	13.665	13.391	15.458	15.458	15.458	15.458

CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

Udvikling og opdatering af idrætsfaciliteter

I målet om at understøtte "sundhedsfremmende tiltag" er ét af GBS-Hallernes absolut vigtigste fokusområder fortsat at udvikle og opdatere de samlede idrætsfaciliteter. Samtidig er der øget fokus på indsatser omkring energibesparende foranstaltning og bæredygtighed, og

GBS-Hallerne er ultimo 2022 i hus med en optagelse under Green Sport Facility's, som er en ordning, der tildeles idrætshaller, sportsarenaer og svømmehaller, hvis de gør en ekstra indsats for at passe på miljøet ved at opfylde visse kriterier. GBS-Hallerne er rigtig godt på vej, og de sidste 5 års renoveringer har båret frugt.

Igangsætte handlinger, der fokuserer på at øge Guldborgsund Hallernes benyttelse

GBS-Hallerne har naturligvis en stor rolle i Guldborgsund Kommunes ambition for idrætsområdet, hvor sundhed og bevægelse er et politisk strategisk fokusområde. Visionstankegangen koblet op mod idrætspolitikken og facilitetsstrategien kalder på indsatser, som skal ibrugtages for at nå i mål. Som nævnt ovenfor er GBS-Hallernes mulighed for at bidrage til bl.a. at sikre fornuftige rammer for brugerne af hallerne, men det er også vigtigt at se kritisk på, hvordan man, som samlet idrætsanlæg, kan tilbyde synlighed og tilgængelighed ift. ubenyttet halkapacitet/ledige tider. I september 2023 står GBS-Hallerne med en ny Stadionhal og et kapacitetsudbud større end nogensinde. Lige nu arbejder GBS-Hallerne strategisk på at få udfyldt disse rammer med nuværende og nye brugere.

Eventkoordinering Kultur- og musikarrangementer

Ud over idrætten arbejder Guldborgsund Hallerne også målrettet på at tage større kultur- og musikarrangementer ind i Nykøbing F. Hallen. Både for at øve sig på samarbejdet med Nykøbing F. Teater, men absolut også for øve sig på indhold til den kommende Stadionhal. GBS-Hallerne arbejder, i tæt samarbejde med Landdistrikter, Kultur & Fritid, på en rammevision om fremtidens indhold samt en plan for styrkelse af dette koncept.

Ledige tider (synlighed og tilgængelighed)

Halkapaciteten i landdistrikterne er ikke optimalt udnyttet, og dette bør med fordel vendes til en positiv udfordring, som følger visionstankegangen om flere aktive og sunde borgere. I 2022 videreudvikler GBS-Hallerne med at sætte fokus på ledig halkapacitet i

GBS-Hallerne, pakke dem ind i aktivitetspakker, og sælge/tilbyde dem online til borgere, turister, selvorganiserede grupper osv.

Konceptet "ledige tider" har været en succes i andre halkomplekser i Danmark og har samtidig været med til at skabe en større interesse for sporten i lokalområdet. Opgaven for GBS-Hallerne består i at forme rammen, men tilbuddet tænkes at være ideelt til dem, der har svært ved at få fast tid til holdsport og gerne vil dyrke idræt med familie og venner. Det kunne også tænkes som et koncept for teambuilding, træningslejre, polterabend, venindesvømning, familiearrangementer osv. Når rammerne og tilgængeligheden er formet, så er opgaven at få dem kommunikeret ud på diverse platforme og sociale medier, så også synligheden er på plads og her er man i gang.

Digitale platforme

Som led i visionstanken og ønsket om at gøre flere borgere sunde og fysisk aktive har GBS-Hallerne en platform, som kan være med til at understøtte målet. De digitale pyloner samt skærmene i Nykøbing F. Hallen og Svømmecenter Falster er potentielle kilder til oplysning om tilbud og indsatser, som vil komme til gavn for Guldborgsund Kommunes borgere.

Tilskud til større idrætsarrangementer

I Guldborgsund Kommune er det muligt for foreninger at afholde større idrætsbegivenheder i GBS-Hallerne uden større økonomiske udfordringer i forhold til leje af haller, tilkøb samt reklame for arrangementet. Pakkeløsningerne har været og er fortsat en succes og siden dens introduktion, har der i alt været afholdt 22 større idrætsarrangementer betalt af puljen. Heraf kan bl.a. nævnes MMA-Galla, DM i svømning, VM i boksning, DM i dans og Thor Masters. Ordningen går fint i tråd med fokusset på øget turisme, udvikling af talenter, bosætning, stærke fællesskaber og ikke mindst eliteidrætten, som sætter Guldborgsund Kommune på landkortet med Nykøbing F. i front som en stærk hovedby. Det er vigtigt, at denne ordning fortsætter i årene frem, men nu i en ny form, for hvor det tidligere har været muligt med løbende ansøgninger, skal ansøgningerne præsenteres for Økonomiudvalget i december for det kommende år.

Kapacitetsudfordringer i Nykøbing F. Hallen afhjælpes af Nykøbing F. Stadionhal

Med beslutningen om opførelse af en ny Stadionhal ved Nykøbing F. Hallen bør GBS-Hallerne kunne imødekomme den efterspørgsel, der er for ekstra halkapacitet fra flere uddannelsesinstitutioner og foreninger og dermed reducere antallet af aflyste haltimer. Den nye Stadionhal vil også tilgodese Nykøbing F. Håndboldklubs ønske om fremover at kunne afvikle hjemmekampene i europæisk sammenhæng i Nykøbing F.

Adgangen til halfaciliteter er desuden en vigtig bosætningsfaktor, der har betydning for det gode hverdagsliv og dermed fastholdelse og tiltrækning af borgere. En ny Stadionhal vil desuden kunne anvendes til koncerter og andre events, som der ikke er i dag, og i den sammenhæng blive et stort aktiv for Guldborgsund Kommune.

Arrangementer, besøgstal og indtægter

GBS-Hallerne havde en sund og positiv økonomi, inden Covid-19 ramte landet, men balancen i arrangementer, besøgstal og dermed indtægterne er en forudsætning for at opretholde en sund og stabil økonomi og andet halvår af 2022 viser, at denne balance er på vej tilbage i et sundt stadie. Dog er energikrisen blev en realitet, som risikerer, at give GBS-Hallerne en merudgift på op mod 990.000 kr. i 2023 ud over det budgetterede.

POLITIKOMRÅDE: LKF - ADMINISTRATION

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	30.045	30.083	30.605	30.333	30.335	30.337
Indtægter	-1.087	-156	-162	-162	-162	-162
Nettodriftsbevilling	28.958	29.927	30.443	30.171	30.173	30.175
Heraf lønsum	30.551	28.145	29.157	28.884	28.884	28.884

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

UDGIFTSDRIVERE

Følgende områder har størst betydning for LKFU-administrationens ressourceforbrug:

- Antal indbyggere/brugere af Borgerservice
- Antal projekter og indsatser (f.eks. Bevæg dig for Livet)
- Bistå Kommunal-, regions- og folketingsvalg
- Implementering af nye systemer (Mit ID mv.)

CENTER FOR BORGER & BRANDING - ADMINISTRATION

Beskrivelse af området

1.000 KR.	2023	2024	2025	2026
Center for Borger & Branding	30.443	30.171	30.173	30.175

Center for Borger & Branding (CBB) omfatter Borgerservice (47 PE), Centerledelse (1 PE), Fællesudgifter, Landdistrikter, Kultur & Fritid (18 PE) og Visionskommunekoordinator (1 PE). Derudover er der også ansat en Foreningsbrobygger (1 PE), Kulturtjenestekoordinator (1 PE) og Projektleder for Destination Sydfalster (1 PE), som finansieres på andre områder.

Borgerservice indeholder budget til løn, uddannelse, personalerelaterede forsikringer, øvrige personaleudgifter, administrationsudgifter, møder, IT, inventar, udgifter og indtægter til opgaverne: vielser, inddrivelse af ejendomsskat mm. samt folkeregister og sygesikring.

Centerledelse og fællesudgifter indeholder budget til løn, uddannelse, øvrige personaleudgifter, administrationsudgifter, møder og IT.

Landdistrikter, Kultur & Fritid indeholder budget til løn, personalerelaterede forsikringer og øvrige personaleudgifter.

BESKRIVELSE AF CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

Centerledelse rådhuset

Center for Borger & Branding har en stab på rådhuset, der løser opgaver inden for kultur, fritid, bosætning, turisme, landdistriktsudvikling, partnerskaber, events, branding og servicering af foreninger herunder lokale booking.

Afdelingen har ansvaret for servicering af de politiske udvalg: Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget (LKFU) og Folkeoplysningsudvalget (FOU). Afdelingen på rådhuset har det overordnede ansvar for koordinering og samarbejde med en række kommunale (særligt Lolland) og selvejende institutioner, private aktører, kunstnere og regionale samarbejdspartner herunder udmøntning af flerårige kulturaftaler etc. Endvidere har centeret ansvaret for den samlede ledelse og udvikling i samarbejde med Center MED-udvalget. Ledergruppen varetager udviklingen af de overordnede mål og strategier, og varetager centerets projektopgaver med fonds-/ statsfinansierede indsatser, herunder Bevæg dig for livet, Kulturtjenesten, Destination Sydfalster, Aktiv Sommer mfl.

I 2021-2023 er der fokus på: Destination Sydfalster, implementering af bosætningsstrategien, udvikling af Dannelsesrygsækken og Kulturtjenesten, anbefalinger fra Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget og eventkoordinering, herunder opbygning af et eventsekretariat. Indsatsen omkring foreningsbrobygger ønskes udvidet på baggrund af gode resultatet og derfor er arbejdet med et udviklingsprojekt sammen med Center for Arbejdsmarked unge mellem 15-25 år gået i gang.

Der er et særligt fokus på udmøntning og udvikling af en stor anlægsp portefølje herunder: Ombygning af Nykøbing F. Teater, ombygning af Kulturfabrikken, ny Bevægelsespark ved Idrætscampus/MO.VE og ikke mindst Nykøbing Falster Stadionhal. Byrådet er enige om at samlokalisere bibliotek, borgerservice, musikskole og billedskole samt tilknyttede fællesfaciliteter i et samlet projekt, som ligeledes inkluderer Museum-Lolland Falster.

Et visionsoplæg med titlen Bastebro udarbejdes af de involverede institutioner samt tilknyttet arkitekt og præsenteres på Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalgets møde i december 2022 samt i Økonomiudvalget og Byrådet i januar 2023.

Bastebro inviterer alle byens borgere og gæster indenfor til oplevelser, læring, dialog og samvær. Stedet er et rekreativt og kreativt rum, der skaber liv i den nye havneby og realiserer potentialet ved byens beliggenhed ved sundet. Bastebro markerer samtidig begyndelsen på omdannelse af havnen fra en asfalt-grå og utilgængelig industrihavn til en levende, grøn og vital ny bydel.

Tilstedeværelseskultur og motion/bevægelse
Der er igangsat to prøvehandlinger i samarbejde med LokalMED. Her arbejdes der med en tilstedeværelseskultur, hvor det er muligt at arbejde hjemme to dage om ugen og torsdag er fast tilstedeværelsesdag. Dette suppleres med trivsels-/personaledage. Endvidere arbejdes der med motion/bevægelse, og ledelsen har besluttet at give medarbejderne en time af arbejdstiden hver uge til motion i fællesskab.

CENTER FOR BORGER & BRANDING – BORGERSERVICE

Beskrivelse af området

Borgerservice beskæftiger 47 medarbejdere (heraf 7 flexjobbere), der varetager ekspedition af borgere telefonisk og fysisk samt sagsbehandler på følgende myndighedsområder:

- Folkeregister
- Sygesikring
- Opkrævning af kommunale fordringer inkl. inddrivelse af ejendomsskat mm.
- Kontrol af, at borgere ikke modtager ydelser, de ikke er berettiget til
- Administration af svage pensionisters økonomi (ca. 300 sager)
- Boliglån
- Personligt tillæg
- Udvidet helbredstillæg til tandbehandling, fodbehandling og briller
- Aktindsigt
- Mellemkommunale forhold
- Vielser
- Pas og kørekort

Borgerservice har ansvar for følgende projekter:

- Implementering, drift og udvikling af Sags- og Partsoverblik (SAPA - nyt IT-system) og borgerblikket i hele organisationen
- Implementering, drift og udvikling af digital Post
- Implementering af on-boarding af kommunale krav til gældsstyrelsen
- Implementering og drift af Mit ID som erstatter NemID
- Implementering, løbende råd og vejledning i telefonpolitikken i hele organisationen

Fysisk ekspedition i Borgerservice foregår for de fleste henvendelser mod tidsbestilling. Pas, kørekort, NemID og Mit ID kan dog også bookes online. Telefonisk kan borgerne hjælpes med digital guidning og med straks afklaring på de områder, som hører under Borgerservice, og som ikke kræver sagsbehandler. Der forventes ikke ændringer i denne tilgængelighed, men med implementering af Sags- og Partsoverblik (SAPA - nyt IT-system) kan borgere også på flere andre områder i kommunen få straks afklaret deres henvendelser. I sådanne tilfælde vil der skulle forhandles ressourcer med de relevante områder.

Borgernes kontakt på henvendelser, der ikke omhandler pas, kørekort, NemID og MitID via Callcenteret, gør, at mange henvendelser, som tidligere blev ekspederet ved fysisk fremmøde, kan ekspederes af Callcenteret. Når henvendelsen kræver fysisk ekspedition, er borgerne, via Callcenteret, klædt bedre på til den fysiske ekspedition, så den kan afsluttes ved første besøg.

For at opnå den effektiviseringsgevinst, som implementering af selvbetjening forudsætter, kræves det, at borgerne teknisk set kan finde, bruge og bruge løsningen. Samtidig er det vigtigt, at kommunens ansatte i alle områder har fornøden viden og motiverer borgerne til at benytte selvbetjeningsløsninger. I Borgerservice arbejdes der løbende sammen med kommunikationsafdelingen om at forbedre den kommunale hjemmeside, så de digitale løsninger og information til borgerne er lettere at finde.

BESKRIVELSE AF CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

Tidligere har kerneopgaven i Borgerservice været meget klar – nemlig ekspedition af borgere. Med de mange projekter, som Borgerservice nu er en del af, er der ofte et pres på ressourcerne og mangler i kompetencer for at kunne løse de nye projektopgaver. Det vil være et fokuspunkt i resten af 2022, hvor projektleder skal ansættes for at få skabt en balance mellem opgaver og ressourcer og få de rette kompetencer.

Som følge af ekstraordinært arbejde med MitID og pasudstedelse blev der på Digitaliseringsstyrelsens opfordring pr. 1. marts 2022 ansat 3 deltidsansatte i tidsbegrænsede stillinger til 30. juli 2022. Med en forlængelse af implementeringsperioden til 31. oktober 2022 er stillingerne blevet forlænget til denne dato. De mange ekstra ekspeditioner har også medført udbetaling af overarbejdsbetaling til ansatte, der ekstraordinært har været på arbejde lørdage for at nedbringe ventetiden på at komme i Borgerservice.

Ved økonomiforhandlingen for budget 2022 fremgik det af bemærkningerne, at refusion for de ekstra ressourcer til MitID først ville komme i forhandlingen medio 2022. Der har således været en klar forventning om refusion. Ved økonomiforhandlingen for 2023 fremgår det nu af bemærkningerne, at refusionen ikke gives som et øremærket beløb, men at et refusionsbeløb er

givet i det samlede beløb til kommunerne til den digitale infrastruktur. Det forventes således fortsat, at der sker delvis dækning af de ekstra ressourceomkostninger, som MitID har medført.

SKAT's beslutning om at stoppe med automatisk inddrivelse af krav og overgang til nyt system giver fortsat Opkrævningsteamet et stort ekstra arbejde. Der arbejdes fortsat med indsatser, som kan sikre, at kommunen på anden vis kan få skyldige beløb indbetalt, ligesom der arbejdes på, hvordan gælden til kommunen kan sænkes. Regeringens boligpakke, hvor inddrivelse af ejendomsskat igen overgår til SKAT, forventes nu at træde i kraft ved udgangen af 2023, da ejendomsskat her bliver en del af forskudsregistreringen. De nærmere retningslinjer og konsekvenser kendes endnu ikke.

GULDBORGSUND VED HASSELØ
FOTO:GULDBORGSUND KOMMUNE

TEKNIK, KLIMA OG MILJØUDVALGET (TKM)

1 INDLEDNING; SAMMENHÆNG TIL KERNEOPGAVEN

**V. udvalgsformandskabet, Annemette Schønberg
Johnsen og Stine Steffensen**

I Teknik, Klima & Miljøudvalget er vi klar til at fortsætte med at løfte kommunens kerneopgave – i tæt samarbejde med de øvrige fagudvalg. Vi ønsker som udvalg at invitere de øvrige politiske udvalg til brede samarbejder på tværs. Vi byder ind med fagligt relevante pejlemærker på samtlige syv strategiske temaer i byrådets planstrategi, fordi vi mener, at vi kan bidrage aktivt. Især er vi bevidste omkring, at Teknik, Klima & Miljøudvalget spiller en central rolle for, hvordan borgerne og virksomhederne oplever de fysiske rammer og potentialer i vores kommune.

Det gode børneliv med fokus på trykthed, trivsel og kreativitet kræver eksempelvis at vores skoler og daginstitutioner er velfungerende læringsmiljøer. Et godt erhvervs-klima sætter krav til sagsbehandlingstiden og de fysiske rammer, som vi kan tilbyde virksomhederne. Videreudviklingen af uddannelsesbyen Nykøbing Falster skal foregå i partnerskab med de unge, således at vi kan tiltrække, fastholde og i sidste ende få dem til at bosætte sig.

Turisme og bosætning er nemlig en klar forudsætning for, at vores kommune fortsat kan udvikle sig, og derfor er det vigtigt, at vi både styrker Guldborgsund som attraktiv turistdestination samt understøtter en bæredygtig boligudvikling i byerne og på landet. Samtidig skal vi nære omsorg for dem, der har behov for det, og derfor er omsorg og sundhedsfremme også et væsentligt tema, hvor vi særligt har fokus på, at alle skal have lige adgang, mens at endnu flere borgere skal have

mulighed for at tage del i sundhedsfremmende fællesskaber.

Grøn omstilling vil danne grundlaget for al fremtidig udvikling af vores kommune. Vi har gennem DK2020-partnerskabet forpligtet os til at blive et klimaneutralt og klimasikret Guldborgsund senest i 2050, og dette kræver, at vi som kommune agerer facilitator i samarbejde med relevante interessenter og civilsamfund, men også at vi går foran og viser vejen som grøn frontløber, når det gælder vores egne aktiviteter. Hvis vi fortsat skal løfte kommunens kerneopgave, og samtidig lykkes med at realisere den nye retning for Guldborgsund, i en tid hvor der er mangel på kvalificeret arbejdskraft, er kommunen som attraktiv arbejdsplads et tema, der kræver opmærksomhed. Her har vi et ansvar for at øge medarbejdernes trivsel, således at man som medarbejder kan have fuldt fokus på kerneopgaven.

I Teknik, Klima & Miljøudvalget er vi overbeviste om, at det hele hænger sammen. Kerneopgaven, de syv strategiske temaer og Det Guldborgsundske Mindset. Intet kan stå alene. Vi ser derfor også frem til at løse opgaverne i brede samarbejder på tværs af alle udvalg og i byrådet som helhed.

På vegne af Teknik, Klima og Miljøudvalget,
**Annemette Schønberg Johnsen og
Stine Steffensen, udvalgsformandskab**

2	UDVALGETS PEJLEMÆRKER OG TILGANGEN TIL OPGAVELØSNINGEN. SAMARBEJDER MED - OG AFHÆNGIGHEDER AF ANDRE UDVALG.	
	Udvalgets pejlemærker og tilgange	Snitflader, samarbejder med, og afhængigheder af andre udvalg
	<p>Det gode børneliv</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi sikrer optimale fysiske forhold på skoler og daginstitutioner, således at børnene gennem fagligt funderede tidlige og rettidige indsatser kommer godt fra start i livet • Ud fra en helhedsorienteret og tværgående tilgang udvikler vi moderne cykelinfrastruktur med trafiksikkerhed i højsædet, således at børn og unge kan komme sikkert, sundt og klimavenligt i skole 	<p>TKM samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Børn og Skoleudvalget om, at forbedre de fysiske forhold på skoler og daginstitutioner • Børn og Skoleudvalget om, at få flere børn og unge til at cykle til skole frem for at blive kørt i bil
	<p>Uddannelsesbyen Nykøbing Falster</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi udvikler Nykøbing Falster som uddannelsesby i åbenhed, dialog og partnerskaber med de unge og uddannelsesinstitutionerne for at sikre de bedste faciliteter til uddannelsesinstitutionerne – og dermed de bedste forudsætninger for at kunne tiltrække og fastholde de unge • Gennem attraktive byrum og boligområder arbejder vi målrettet for at styrke de studerendes tilknytning til byen, således at vi kan udnytte potentialerne for at flere bosætter sig permanent efter endt uddannelse 	<p>TKM samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økonomiudvalget samt Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget om, at udvikle de fysiske rammer for at styrke Nykøbing Falster som uddannelsesby
	<p>Et godt erhvervsklima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gennem åbenhed, dialog og partnerskaber sikrer vi hurtige og smidige sagsbehandlingsprocesser til gavn for erhvervslivet og borgerne • Ud fra en helhedsorienteret og tværgående tilgang tilbyder vi erhvervslivet attraktive erhvervsarealer og byggegrunde med nem adgang til infrastruktur, forsyning og grøn energi 	<p>TKM samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget om at sikre et godt erhvervsklima • Økonomiudvalget for at skabe strategisk sammenhæng om gode rammebetingelser for et gunstigt erhvervsklima
	<p>Grøn omstilling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi understøtter gennem en helhedsorienteret og tværgående tilgang den grønne omstilling af kommunens roller som virksomhed, myndighed og selskabsejer • Gennem åbenhed, dialog og partnerskaber med borgerne forener vi lokale interesser i rollen som facilitator, således at vi kan lykkes med målsætningen om at blive et klimaneutralt og klimasikret Guldborgsund senest i 2050 • Gennem fagligt funderede tidlige og rettidige indsatser sikrer vi den nationale målsætning om en firedobling af grøn energi på land • Vi prioriterer beskyttende og fremmende tiltag for vores lokale natur og biodiversitet – og vi har fokus på klimapositiv arealanvendelse gennem en helhedsorienteret og tværgående tilgang 	<p>TKM samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle fagudvalg om at gå foran og sikre en grøn omstilling af alle kommunens aktiviteter i rollerne som virksomhed, myndighed og selskabsejer • Økonomiudvalget om at facilitere samarbejder som udmønter sig i et klimaneutralt og klimasikret Guldborgsund senest i 2050 • Økonomiudvalget om strategisk energiplanlægning for placering af vedvarende energi-anlæg som f.eks. solenergiparker og vindmøller • Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget om udviklingen af grønne områder med fokus på synergier mellem natur/biodiversitet og klimapositiv arealanvendelse

	Udvalgets pejlemærker og tilgange	Snitflader, samarbejder med, og afhængigheder af andre udvalg
	<p>Kommunen som attraktiv arbejdsplads</p> <ul style="list-style-type: none"> • Med fagligt funderede tidlige og rettidige indsatser forbedrer vi arbejdsmiljøet for vores medarbejdere • Ud fra en helhedsorienteret og tværgående tilgang udvikler vi moderne attraktive arbejdsmiljøer, der understøtter løsning af kerneopgaven 	<p>TKM samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle fagudvalg omkring udbredelse af bevægelse i arbejdstiden
	<p>Turisme og bosætning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi skaber de fysiske rammer for, at Guldborgsund kan udnytte potentialerne som attraktiv turistdestination inden for bæredygtig og grøn turisme, herunder særligt cykelturisme • Vi understøtter en bæredygtig boligudvikling i byerne og på landet, via helhedsorienteret og tværgående tilgang til kommunens demografi og trends inden for forskellige boformer 	<p>TKM samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økonomiudvalget samt Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget om, at videreudvikle turismedestinationen Lolland-Falster • Økonomiudvalget samt Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget om, at sikre attraktive boliger og boligformer til alle livsfaser
	<p>Omsorg og sundhedsfremme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Med udgangspunkt i en helhedsorienteret og tværgående tilgang har vi fokus på at sikre lige adgang for alle, uanset handicap • Vi udvikler og vedligeholder de fysiske rammer, således at vi kan udnytte potentialerne for, at flere borgere tager del i sundhedsfremmende fællesskaber 	<p>TKM samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialudvalget om, gode løsninger til gavn for borgere med handicap • Ældre og Omsorgsudvalget om at give borgerne mulighed for at leve sundere liv

3	UDVALGETS SUCCESKRITERIER
	<p>Det gode børneliv</p> <ul style="list-style-type: none"> • At indeklimaet er forbedret i skoler og daginstitutioner • At rammerne for at børn og unge kan cykle i skole er forbedret <p>Uddannelsesbyen Nykøbing Falster</p> <ul style="list-style-type: none"> • At vi indgår i partnerskaber med uddannelsesinstitutioner, de unge og øvrige politiske udvalg om udvikling af uddannelsesbyen Nykøbing Falster • At der er skabt rammer for boligbyggeri og fritidsliv for studerende, nyuddannede og børnefamilier <p>Et godt erhvervsklima</p> <ul style="list-style-type: none"> • At sagsbehandlingstiden for erhvervslivet er minimeret • At kommunen tilbyder attraktive erhvervsarealer <p>Grøn omstilling</p> <ul style="list-style-type: none"> • At CO₂-udledningen for kommunens egne aktiviteter reduceres • At CO₂-udledningen for Guldborgsund som geografisk område reduceres • At produktionen af vedvarende energi øges • At flere områder er udlagt til natur og biodiversitet • At der er bedre rammer så borgerne kan vælge cyklen som dagligt transportmiddel frem for bilen <p>Kommunen som attraktiv arbejdsplads</p> <ul style="list-style-type: none"> • At medarbejdernes trivsel er øget i relation til arbejdsmiljøet • At det fysiske og psykiske arbejdsmiljø understøtter en mere effektiv løsning af kerneopgaven <p>Turisme og Bosætning</p> <ul style="list-style-type: none"> • At cykelinfrastrukturen er udbygget • At der er skabt rammer for alternative boformer og en attraktiv fremtoning i byer og landområder <p>Omsorg og sundhedsfremme</p> <ul style="list-style-type: none"> • At vores byggeri og anlæg projekteres handicapvenligt • At rammerne for bevægelse og motion i naturen er forbedret

KØER OG VILDE HESTE VED BØTØ ENGE
FOTO: TAGE R. JENSEN

VED MARREBÆK KANALEN
FOTO: TAGE R. JENSEN

POLITIKOMRÅDE: DRIFT

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	248.995	231.671	260.490	260.441	260.441	259.841
Indtægter	-13.472	-16.875	-16.137	-16.137	-16.137	-16.137
Nettodriftsbevilling	235.522	214.796	244.353	244.304	244.304	243.704
Heraf lønsum	83.561	66.346	75.988	75.778	75.778	75.778

BEMÆRKNING TIL OVENSTÅENDE TABEL

Kolonnen med Regnskab 2021 afspejler den politiske udvalgsstruktur, der var gældende i forrige byrådsperiode.

Kolonnerne 2022 og frem afspejler den nye udvalgsstruktur for den nuværende byrådsperiode jf. Styrelsesvedtægten, hvor Guldborgsund Havne indgår i Politikområdet.

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

UDGIFTSDRIVERE / BESKRIVELSE AF OMRÅDET

Politikområdet TM Drift, omfatter al drift under Teknik & Miljø. Dette betyder at der er tale om en drift som favner bredt i hele Guldborgsund Kommune. Derudover er det driftens opgave at spille ind med konstruktiv viden til kommunens bygge og anlægsprojekter, så der sikres en billig og effektiv drift efterfølgende.

TM Drift varetager bl.a. følgende opgaver:

- Drift og vedligeholdelse af offentlige vandløb (483 km. åbne og 277 km. rørlagte) og rottebekæmpelse.
- Drift og vedligeholdelse vedr. de kommunale erhvervs- og lystbådehavne.
- Bygningsdrift og vedligeholdelse for ca. 250 kommunale ejendomme med ca. 440 bygninger og et samlet etageareal på ca. 360.000 m².
- 10 beboelsesejendomme med 45 lejemål, hvoraf de fleste administreres via ekstern boligadministrator.
- Understøtte anlægsprojekter på ejendomsområdet, infrastruktur, havne m.m.
- Løbende energioptimering og -budgettering.
- Drift og vedligeholdelsesopgaver vedrørende kommunens 1.400 km. veje.
- Drift og vedligeholdelsesopgaver vedrørende torve, pladser og broer.
- Drift og vedligeholdelse af kommunens grønne områder.
- Vintertjeneste.
- Rengøringsindsatsen generelt i GBS, herunder tilsyn, ekstrarengøring m.m.
- Værkstedsfunktionen står for service og reparationer på kommunens biler og maskiner, herunder alt vintermateriel, som benyttes af både interne og eksterne, der udfører vintertjeneste.

- Byviceværter der holder byen ren i henholdsvis Saksøbing, Nysted, Nykøbing F., Marielyst, Stubbe-købing og Nr. Alslev.

CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

I 2023 vil der fortsat være fokus på driftsoptimeringer og nytænkning i forhold til en bæredygtig drift.

FOKUSOMRÅDER

Grøn omstilling, Øget trafikikkerhed & et godt arbejdsmiljø

Grøn omstilling:

Med stort fokus på den grønne omstilling ses det som en væsentlig faktor, at TM Drift går foran med tiltag for en mere bæredygtig grøn drift. TM Drift befinder sig bredt over hele kommunen, hvorfor tiltag vil skabe præcedens på den grønne dagsorden generelt.

Klimatilpasning:

Fremtidens klima bliver varmere og mere ekstremt (jf. miljøstyrelsens tal). Som konsekvens af de ændrede klimaforhold med varmestigninger, stigende nedbør samt øgede vandstande vil der være en særlig opmærksomhed på, at forebygge og afhjælpe dette, generelt i Teknik & Miljø.

Energioptimering:

Kommunen har iværksat energimærkning på alle bygninger over 250 m² med henvisning til Lov om fremme af energibesparelser i bygninger samt bekendtgørelsen. Energimærkningen viser, hvor meget energi en given bygning bruger, og hvor der med fordel kan energiforbedres.

Der er siden 2020 prioriteret anlægsmidler til arbejdet med både Energimærkning og Energoptimeringsprojekter. Dette arbejde vil fortsætte ind i 2023, hvor der ligeledes er søgt anlægsmidler. Mindre projekter prioriteres inden for egen ramme, da gevinsten i sidste ende vil kunne finansiere indsatsen.

Øget trafikikkerhed:

Der vil fortsat i 2023 være fokus på øget trafikikkerhed. Sammen med skolerne er der løbende fokus på, hvad der skal til for at få børn til at cykle i skole. Det sker bl.a. ved at skabe mere trygge trafikforhold omkring skolerne. Målet er at få flere børn til at være

selvtransporterende af hensyn til læring, folkesundhed og miljø.

Et godt arbejdsmiljø:

Guldborgsund Kommune prioriterer et godt arbejdsmiljø højt og ønsker at være en attraktiv arbejdsplads. Dette understøttes i Center for Teknik & Miljø, herunder TM Drift. Der vil være flere tiltag i 2023, som skal være med til at sikre et bedre arbejdsmiljø for den enkelte medarbejder. Dette er forankret via TRIO og MED-systemet for at tilgodese netop den diversitet, der er på tværs af Teknik & Miljø.

En del af et godt arbejdsmiljø i en driftsorganisation, som TM Drift er, er sikkerhed. Det er arbejdsgiverens ansvar at sørge for, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige. Dette er gældende ved både arbejdets udførelse, arbejdsstedets indretning, brugen af hjælpemidler, samt ved anvendelse af stoffer og materialer.

TM Drift ser et øget behov for i højere grad at have fokus på sikkerhed. Der er omkring 200 driftsmedarbejdere, som hver dag færdes rundt i vores store kommune. Hvad enten det er på vedligehold af ejendomme, pleje af udearealer eller øvrige arbejdspladser, hvor Driften er aktiv, så der er et behov for at øge sikkerheden for vores medarbejdere. Denne øgede opmærksomhed på sikkerhed vil sammen med relevante parter blive påbegyndt i 2022 og fortsætte ind i 2023.

Sidst, men ikke mindst, vil der blive igangsat en proces med strategisk kompetenceudvikling. Dette vil være en kortlægning af medarbejdernes kompetencer, men ikke mindst en kortlægning af behovet for kompetenceudvikling. Det er væsentligt at ens kompetencer matcher den opgave man bliver stillet, for at trives i sin hverdag.

For at sikre en åben og ærlig dialog bl.a. omkring kompetencer og ikke mindst mangel på samme, vil der sideløbende blive arbejdet med den psykologiske tryghed i Teknik & Miljø.

En høj psykologisk tryghed i teams og afdelinger påvirker arbejdslivet på flere måder: Resultater, engagement, arbejdsglæde, videndeling, trivsel og ikke mindst læring og innovation.

POLITIKOMRÅDE: MYNDIGHED

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	48.791	47.081	50.545	50.545	50.545	50.545
Indtægter	-8.907	-4.420	-4.591	-4.591	-4.591	-4.591
Nettodriftsbevilling	39.884	42.661	45.954	45.954	45.954	45.954
Heraf lønsum	4.918	6.076	6.251	6.251	6.251	6.251

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

UDGIFTSDRIVERE / BESKRIVELSE AF OMRÅDET

TM Myndighed dækker over samtlige myndighedsopgaver som fagligt ligger i center for Teknik & Miljø. Der kan bl.a. nævnes:

- Byggeansøgninger
- Lokalplaner
- Miljøbeskyttelse
- Rottebekæmpelse
- Parkering
- Kystbeskyttelse
- Skadedyrsbekæmpelse
- Jordforurening
- Spildevand
- Affald
- Kollektiv trafik
- Tilsyn med 276 virksomheder og 218 landbrug med tilsynsfrekvens beskrevet i ny flerårig tilsynsplan, jf. tilsynsbekendtgørelsen
- Drift af miljøvagt sammen med Lolland, Næstved og Vordingborg kommuner

CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

TM Myndighed er organiseret under én fælles ledelse, hvor formålet er at hjælpe borgere, virksomheder og kollegaer med at lykkes. Myndigheds vigtigste opgave er at vejlede borgerne i, hvordan deres planer og drømme kan muliggøres inden for både lovgivningens rammer samt de politiske mål i Guldborgsund Kommune.

FOKUSOMRÅDER

Bl.a. DK2020 Klimaplan, Affaldssortering, Infrastrukturprojekter og Landsbyfornyelsespuljen

Statens Natura 2000 planer 2022-2027 indeholder langsigtede målsætninger for naturen og indsatser. Dette skal udmøntes i kommunale Natura 2000 handplaner, der skal sikre opnåelse af god naturtilstand.

I samarbejde med Grønt Råd skal der arbejdes videre med Naturstrategien.

Statens vandområdeplaner fastlægger miljømål og de

vådområde- og vandløbsindsatser, der skal gennemføres for planperioden 2021 til 2027. Her er kommunen projekter efter en administrationsmodel, der er aftalt mellem staten og KL. Der er indsatser, der fremgår af spildevandsplanen 2020-2024. På grundvandsområdet er der i 2023 opfølgning på kommunens indsatsplan for grundvandsbeskyttelse. Der gennemføres revision af kommunens vandforsyningsplan.

De store infrastrukturprojekter som ny Storstrømsbro, udvidelse af jernbanen Ringsted-Femern, gasledning til Lolland-Falster, samt den stigende bygge- og anlægsaktivitet medfører øget pres på myndighedsbehandlingen.

Arbejdet med klimatilpasningsplanen og de projekter, der her er prioriteret, fortsætter i 2023.

Kommunen deltager i DK2020-samarbejdet, hvor der i 2023 færdiggøres klimaplan, der beskriver, hvor kommunen vil opfylde reduktionsmål mht. udledning af CO₂.

Initiativer i den nationale klimatilpasningsplan 2023 skal indarbejdes i den kommunale klimatilpasningsindsats.

Der indføres ny affaldsordning i 2023. Kommunen tilvejebringer nødvendigt plangrundlag og regulativer.

Det forventes, at der i 2023 færdiggøres varmeplan.

Arbejdet med landsbyfornyelsespuljen sker ved boligsocial indsats – kondemnering og opkøb ved tvangsauktion, tilskud til istandsættelse af nedslidte boliger og forskønnelse af landområder, ved nedrivning af nedslidte boliger og erhvervsbygninger. Når der kommer til indsatsen i forbindelse med istandsættelse, forskønnelse af landsbyer og købstæder (under 4.000 indbyggere) samt nedrivninger, vil der blive sat fokus på at genskabe attraktive områder på landet. Denne indsats skal være en katalysator til at skabe til- og udflytning til flere områder i vores kommune.

Et godt arbejdsmiljø:

Guldborgsund Kommune prioriterer et godt arbejdsmiljø højt og ønsker at være en attraktiv arbejdsplads. Dette understøttes i Center for Teknik & Miljø, herun-

der TM Myndighed. Der vil være flere tiltag i 2023, som skal være med til at sikre et bedre arbejdsmiljø for den enkelte medarbejder. Dette er forankret via TRIO og MED-systemet for at tilgodese netop den diversitet, der er på tværs af Teknik & Miljø.

Derudover vil der blive igangsat en proces med strategisk kompetenceudvikling. Dette vil være en kortlægning af medarbejdernes kompetencer, men ikke mindst en kortlægning af behovet for kompetenceudvikling. Det er væsentligt at ens kompetencer matcher den opgave man bliver stillet, for at trives i sin hverdag. For at sikre en åben og ærlig dialog bl.a. omkring kompetencer og ikke mindst mangel på samme, vil der sideløbende blive arbejdet med den psykologiske tryghed i Teknik & Miljø. En høj psykologisk tryghed i teams og afdelinger påvirker arbejdslivet på flere måder: Resultater, engagement, arbejdsglæde, videndeling, trivsel og ikke mindst læring og innovation.

POLITIKOMRÅDE: TKM - ADMINISTRATION

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	47.440	44.825	45.781	45.704	45.709	45.717
Indtægter	-803	-402	-417	-417	-417	-417
Nettodriftsbevilling	46.637	44.423	45.364	45.287	45.292	45.300
Heraf lønsum	42.446	36.286	38.040	38.040	38.040	38.040

Politikområde TKMU - administration dækker over:

- Centerledelse
- TM Myndighed
- TM Data
- TM Stab
- Projekt & Bygherre
- Samt konto 6 personale i forhold til de øvrige politikområder – TM Drift og TM Myndighed.

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

UDGIFTSDRIVERE

Følgende udgifter er mest betydende for ressourceforbruget på politikområdet:

- Lønninger samt afledte driftsudgifter til administrativt personale
- IT udgifter til fagsystemer

CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

TM Data og TM Stab er to nye enheder under TKMU - administration. Der er her tale om to særligt tværgående afdelinger, som begge skal være med til at sikre sammenhængskraften i Center for Teknik & Miljø. Her skal centrale opgaver samles med særligt fokus på at understøtte ledelsen og organisationen på tværs.

FOKUSOMRÅDER

Porteføljestyring & projektledelse:

Projekt & Bygherre vil i 2023 fortsat stå i spidsen for projektledelsen af størstedelen af Guldborgsund kommunes anlægsprojekter. Dette vil i 2023 være med et særligt fokus på at optimere ensartetheden i det at arbejde med projektledelse, samt porteføljestyringen. Teknik & Miljø, herunder Projekt & Bygherre, har siden 2020 arbejdet med at optimere dialogen omkring anlægsprojekter og andre tværgående projekter. Dette ønskes fortsat udviklet i 2023.

Som en del af porteføljestyringen vil der, i 2023, ligeledes være et fokus på nedbringelse af sagspukler, samt generel ressourcestyring.

Et godt arbejdsmiljø:

Guldborgsund Kommune prioriterer et godt arbejds-

miljø højt og ønsker at være en attraktiv arbejdsplads. Dette understøttes i Center for Teknik & Miljø, herunder TKMU - administration. Der vil være flere tiltag i 2023, som skal være med til at sikre et bedre arbejdsmiljø for den enkelte medarbejder. Dette er forankret via TRIO og MED-systemet for at tilgodese netop den diversitet, der er på tværs af Teknik & Miljø.

Derudover vil der blive igangsat en proces med strategisk kompetenceudvikling. Dette vil være en kortlægning af medarbejdernes kompetencer, men ikke mindst en kortlægning af behovet for kompetenceudvikling. Det er væsentligt at ens kompetencer matcher den opgave man bliver stillet, for at trives i sin hverdag. For at sikre en åben og ærlig dialog bl.a. omkring kompetencer og ikke mindst mangel på samme, vil der sideløbende blive arbejdet med den psykologiske tryghed i Teknik & Miljø.

En høj psykologisk tryghed i teams og afdelinger påvirker arbejdslivet på flere måder: Resultater, engagement, arbejdsglæde, videndeling, trivsel og ikke mindst læring og innovation.

TUNDERUP SKOV PÅ FALSTER
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

BESKÆFTIGELSE- OG ERHVERVSUDVALGET (BEU)

1 INDLEDNING; SAMMENHÆNG TIL KERNEOPGAVEN

V. udvalgsformand René Christensen

Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget bidrager til at løse kerneopgaven ved at indgå i et tæt og formaliseret samarbejde med erhvervslivet.

Udvalget vil sammen med det lokale erhvervsliv arbejde for at minimere rekrutteringsudfordringer og dermed understøtte virksomhederne i at realisere deres vækstpotentiale. Udvalget vil gå i dialog med virksomhederne om det gode match, herunder hvordan virksomhederne kan se et større rekrutteringspotentiale i de borgere, der har forskellige former for barrierer i forhold til arbejdsmarkedet.

BEU bidrager desuden til kerneopgaven via fokus på en

tidlig og helhedsorienteret indsats over for borgerne. Det drejer sig både om borgere på offentlig forsørgelse og udsatte 15-24 årige.

Udvalget vil arbejde for, at alle ledige får vejledning og støtte til hurtigst muligt at komme i job eller uddannelse. Udvalget vil desuden arbejde for et tæt samarbejde på tværs af fagområder om indsatsen for borgere med fysiske, psykiske og/eller sociale udfordringer, så der tages udgangspunkt i borgerens samlede livssituation.

På vegne af Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget,
René Christensen, formand

UDVALGETS PEJLEMÆRKER OG TILGANGEN TIL OPGAVELØSNINGEN. SAMARBEJDER MED - OG AFHÆNGIGHEDER AF ANDRE UDVALG.

	Udvalgets pejlemærker og tilgange	Snitflader, samarbejder med, og afhængigheder af andre udvalg
	<p>Uddannelsesbyen Nykøbing Falster</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil samarbejde med uddannelsesinstitutionerne om at få flere unge på offentlig forsørgelse til at starte på og blive fastholdt i uddannelse • Vi vil samarbejde med uddannelsesinstitutionerne om at skabe nye opkvalificeringsforløb for ledige, som understøtter det lokale erhvervslivs styrkepositioner og udviklingsbehov • Vi vil samarbejde med private og offentlige virksomheder om at øge efter- og videreuddannelse af medarbejdere • Vi vil understøtte et samarbejde mellem erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner om fremtidens arbejdskraftsbehov 	<p>BEU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Børn og Skoleudvalget om den kommunale ungeindsats (KUI)
	<p>Et godt erhvervsklima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil i samarbejde med Business Lolland-Falster lave partnerskaber med virksomhederne om bl.a.: <ul style="list-style-type: none"> - rekruttering af arbejdskraft - styrkelse af det sociale ansvar over for personer med andre problemer end ledighed - fastholdelse af sygemeldte medarbejdere - job til unge der ikke er klar til at påbegynde og gennemføre en uddannelse - opkvalificering af personer på offentlig forsørgelse • Vi vil samarbejde med virksomheder, uddannelsesinstitutioner og faglige organisationer om at sikre praktik- og lærepladser til unge 	<p>BEU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økonomiudvalget om indsatsen for at sikre en effektiv og professionel service over for erhvervslivet
	<p>Grøn omstilling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil understøtte øget biodiversitet via naturplejeprojekter ifm. nytteindsats • Vi vil understøtte en opkvalificeringsindsats for ledige, der har fokus på kompetencer inden for grøn omstilling 	<p>BEU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknik, Klima og Miljøudvalget om nytteindsatsprojektet
	<p>Kommunen som attraktiv arbejdsplads</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil understøtte tidlig indsats og opfølgning ved sygefravær blandt kommunens ansatte 	<p>BEU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økonomiudvalget om indsatsen for at nedbringe sygefravær blandt kommunens ansatte
	<p>Strategisk tema: Turisme og bosætning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil understøtte turisme-området via anvendelse af arbejdsmarkedsrettede kurser målrettet branchens behov 	<p>BEU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget om at videreudvikle turistedestinationen ved at sikre den nødvendige kvalificerede arbejdskraft
	<p>Omsorg og sundhedsfremme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil understøtte en opkvalificeringsindsats for ledige, der har fokus på kompetencer inden for SOSU-området 	<p>BEU samarbejder med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ældre og Omsorgsudvalget om fælles indsatser/projekter for at få flere ledige ansat i SOSU-branchen

3**UDVALGETS SUCCESKRITERIER**

- Antallet af borgere på offentlig forsørgelse skal reduceres
- Arbejdsstyrkens kompetencer skal udnyttes bedre
- Flere unge på offentlig forsørgelse skal påbegynde uddannelse, og flere skal fastholdes i uddannelse
- Unge, der ikke er klar til uddannelse, skal i job
- Flere ledige skal gennemføre opkvalificeringsforløb målrettet det lokale erhvervslivs udviklingsområder
- Virksomhedernes tilfredshed med jobcentret som en troværdig og attraktiv samarbejdspartner skal øges

GULDBORG SUND VED NY KIRSTINEBERG
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

POLITIKOMRÅDE: ARBEJDSMARKEDSCENTER

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	1.667.917	1.598.897	1.640.419	1.638.739	1.638.739	1.638.739
Indtægter	-326.952	-282.855	-305.382	-294.205	-294.205	-294.205
Nettodriftsbevilling	1.340.965	1.316.042	1.335.037	1.344.534	1.344.534	1.344.534
Heraf lønsum	45.080	39.032	41.816	41.816	41.816	41.816

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

UDGIFTSDRIVERE

Nedenstående ydelser/udgifter er mest afgørende for områdets forbrug og betragtes derved som Beskæftigelsesområdets *udgiftsdrivere*:

Jobcenter:

- Ungeenheden
- Sygedagpenge og Jobafklaring
- A-dagpenge
- Kontanthjælp, Uddannelseshjælp og Ressourceydelse
- Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse
- Bolig- og driftsudgifter samt tilskud vedr. flygtninge
- Revalidering, Ledighedsydelse og Fleksjob
- Driftsudgifter i forbindelse med uddannelse, vejledning/opkvalificering og mentorordninger
- Førtidspension, Seniorpension og personlige tillæg
- Boligsikring og Boligydelse

UDVIKLINGEN I REGNSKAB 2021 OG BUDGET 2022 OG BUDGET 2023

I ovenstående tabel fremgår regnskab 2021 og budgetterne for de efterfølgende år i årets pris- og lønniveau. Nedenfor er udviklingen i regnskab 2021, budget 2022 og budget 2023 sammenlignet, hvor alle budgetårene er i 2023 pris- og lønniveau.

POLITIKOMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021 2023 P/L	Budget 2022 2023 P/L	Budget 2023 2023 P/L
Nettodriftsbevilling	1.369.164	1.341.705	1.335.037

ØKONOMIAFTALEN 2023 – VEDR. UDGIFTER TIL OVERFØRSELSINDKOMSTER OG ANDRE KONTANTE YDELSER

Regeringen har indgået aftale med KL om kommunernes økonomi for 2023. I denne aftale er de blevet enige om et samlet skøn for de samlede kommunale nettoudgifter til overførsler på 91,300 mia. kr., hvilket er 5,500 mia. mindre end skønnet i økonomiaftalen for 2022 som udgjorde 96,800 mia. kr. Skønnet afspejler udviklingen i de samlede overførsler, hvor specielt den positive udvikling på a-dagpenge kan ses.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER AF LOVÆNDRINGER 2021/2022

På Lov- og Cirkulæreprogrammet 2022/2026 var der nogle få økonomiske konsekvenser på beskæftigelsesområdet som følge af lovændringer i 2021/2022. Udmøntningen af midlerne til politikområdet BEU - administration fra Lov- og Cirkulæreprogrammet blev vedtaget af Byrådet på deres møde i oktober 2022.

Der er efter indgåelse af Økonomiaftalen for 2023 mellem Regeringen og KL indgået politisk aftale om finansieringen af retten til tidlig pension (Arne-pensionen), hvor kommunerne fra 2024 og frem skal finansiere 1,100 mia. kr. Heraf finansieres 300,000 mio. kr. fra 2022, yderligere 450,000 mio. kr. fra 2023 og yderligere 350,000 mio. kr. fra 2024. Aftalens økonomiske konsekvenser er derfor ikke en del af Økonomiaftalen for 2023. Ifølge KL påvirker aftalen på nuværende tidspunkt ikke bloktilskuddet for 2023, men det forventes at indgå i midtvejsreguleringen for 2023, ligesom den forventes at blive en del af Økonomiaftalen for 2024. Der er p.t. ikke foretaget ændringer i driftsbudgettet som følge af den politiske aftale om finansieringen af retten til tidlig pension (Arne-pensionen).

BUDGETTILPASNINGSBEHOV

Udgangspunktet for det tekniske budget 2023 og overslagsårene er det teknisk fremskrevne budget, der blev vedtaget ved budgetvedtagelsen for 2022.

Det samlede udgiftsbehov for politikområdet i budgetår 2023 er medio 2022 af administrationen beregnet til 1.339,029 mio. kr. Da budgettet er på 1.335,037 mio. kr., er Politikområdets budgettilpasningsbehov på 3,992 mio. kr. Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget har besluttet og iværksat initiativer, investeringer og effektiviseringer for at styrke økonomien på udvalgets områder.

Nedenfor er en beskrivelse af en række væsentlige faktorer, der har påvirket Beskæftigelses- og Erhvervsudvalgets samlede udgiftsbehov såvel positivt som negativt:

Forventningerne til ledighedsudviklingen

Regeringen har i maj 2022 præsenteret Økonomisk Redegørelse, der indeholder regeringens seneste forventninger til det kommende års udvikling i dansk økonomi. Det fremgår heraf, at beskæftigelsen i 2022 og 2023 forventes at stige med henholdsvis 70.000 og 15.000 personer. Beskæftigelsesfremgangen skyldes bl.a. en række store infrastrukturprojekter, herunder etablering af den faste forbindelse under Femern Bælt. Denne forventede stigning i beskæftigelse forventes at medføre et fortsat fald i ledigheden fra 2022 til 2023.

På baggrund af Økonomisk Redegørelse fra maj 2022 har STAR udarbejdet en ny prognose om, hvordan de enkelte kommuners ledighed forventes at udvikle sig i 2022 og 2023. Det fremgår af prognosen, at ledigheden i Guldborgsund Kommune fra 2022 til 2023 forventes at falde med 80 personer. Det skal i den forbindelse nævnes, at STAR's prognose ikke tager højde for Guldborgsund Kommunes nærhed til Femernprojektet. Såfremt prognosen havde taget højde for dette, ville faldet i ledigheden i kommunen formodentlig være større.

Som følge heraf har administrationen i udkast til budget 2023 antaget, at Guldborgsund Kommunes ledighedsudvikling er lidt bedre, end STAR's ledighedsprognose viser.

Den faldende ledighed forventes at medføre et fald i udgifterne til a-dagpenge og kontanthjælp fra 2022 til 2023. Eksempelvis forventes antallet af årspersoner på a-dagpenge at falde fra 490 i 2022, jf. budgetopfølgning pr. 31. juli 2022, til 410 i 2023.

Sygedagpengesituationen efter Covid-19-pandemien

Antallet af personer på sygedagpenge og jobafklaringsforløb har de seneste par år været højere end normalt på grund af Covid-19-pandemien. Antallet af personer på sygedagpenge er på nuværende tidspunkt fortsat højere end normalt, da ventetiderne på afklaring og behandling inden for sundhedsvæsenet har været stigende under Covid-19-pandemien og endnu ikke er blevet normaliseret. Samtidig har den stigende

beskæftigelse også ført til et stigende antal sygedagpengemodtagere.

Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget har på deres møde i juni 2022 derfor besluttet at igangsætte en indsats over for det store antal sygedagpengemodtagere, så der kan ske et fald i antallet af personer på sygedagpenge og jobafklaringsforløb. I forbindelse med business casen tilknyttedes ekstra arbejdsmarkedskonsulenter til denne indsats, så

- Kvaliteten og udbyttet af arbejdsmarkedskonsulenternes samtaler med borgerne kan blive styrket
- Arbejdsmarkedskonsulenternes opfølgning på samtalerne med borgerne kan blive styrket
- Arbejdsmarkedskonsulenterne i højere grad kan afholde rundbordssamtaler med den sygemeldte og dennes arbejdsgiver
- Kvaliteten af arbejdsmarkedskonsulenternes opfølgning på virksomhedspraktikker, som borgere er i, kan blive styrket
- Arbejdsmarkedskonsulenternes opfølgning på lægeoplysninger i sygedagpenge- og jobafklaringsforløbs-sagerne kan blive styrket.

I første halvår 2022 har der i gennemsnit været 957 personer på sygedagpenge og 246 personer på jobafklaringsforløb. Den intensiverede indsats forventes at reducere dette antal til 750 personer på sygedagpenge og 245 personer på jobafklaringsforløb i 2023.

Forsørgelsesudgifter og driftsudgifter vedr. flygtninge

Administrationen forventer, at der fra 2022 til 2023 sker en stor stigning i antal personer på selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse. Således forventes der i gennemsnit at være 254 personer på disse ydelser i 2023. Stigningen skyldes primært, at der sker en stor tilgang af fordrevne ukrainere.

Det er på nuværende tidspunkt meget svært at vurdere, hvor stor tilgangen af fordrevne ukrainere vil være i løbet af det kommende år. Ligeledes er det svært at vurdere, hvor mange fordrevne ukrainere der i samme periode vil beslutte at flytte tilbage til Ukraine fra Guldborgsund Kommune. Ud af de 254 årspersoner på selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse i 2023 forventes 144 årspersoner at være ukrainere.

Refusionsreformen på beskæftigelsesområdet

Refusionsreformen på beskæftigelsesområdet trådte i kraft 1. januar 2015. Reformen indebærer, at kommunerne fra år til år får færre statsrefusioner til dækning af udgifterne til førtidspension og fleksjob.

Det hænger sammen med, at staten dækker 65 pct. af udgifterne til førtidspension og fleksjob for de forløb, der blev igangsat før 1. juli 2014, mens staten kun dækker ca. 20 pct. af udgifterne for de forløb, der er igangsat efter 1. juli 2014.

Da der fra år til år bliver flere førtidspensions- og fleksjobforløb, der er igangsat efter 1. juli 2014, og

færre førtidspensions- og fleksjobforløb, der er igangsat før 1. juli 2014, stiger kommunernes udgifter til førtidspension og fleksjob hermed, selvom der ikke sker en stigning i antallet af førtidspensionister og fleksjobbere.

Tidligere beregninger har vist, at refusionsreformen fra det ene år til det næste år medvirker til at øge de kommunale førtidspensionsudgifter med ca. 15,000 mio. kr. Refusionsreformen ser desuden ud til at øge udgifterne til fleksjobforløb med ca. 2,900 mio. kr. fra 2022 til 2023.

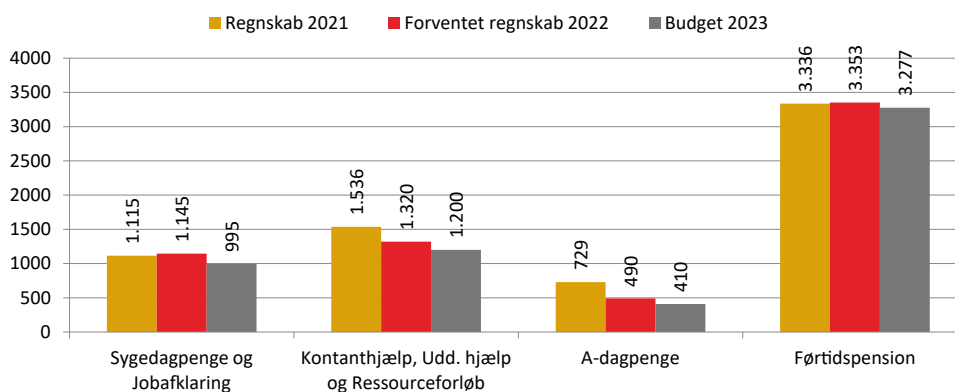
ÅRSVÆRK

Statistik fra diverse fagsystemer på Beskæftigelsesområdet:

Årsværk	Regnskab 2021	Forventet 2022	Budget 2023
Sygedagpenge og Jobafklaring	1.115	1.145	995
A-dagpenge	729	490	410
Kontanthjælp, Uddannelseshjælp og Ressourceforløb	1.536	1.320	1.200
Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse	177	220	254
Revalidering, Ledighedsydelse og Fleksjob	1.261	1.272	1.295
Seniorpension	263	355	430
Førtidspension	3.336	3.353	3.277*
I alt	8.417	8.155	7.861

* Pga. landsdækkende skift til nye IT-systemer på førtidspensioner er ovenstående delvist baseret på data fra januar 2022.

ANTAL ÅRSVÆRK

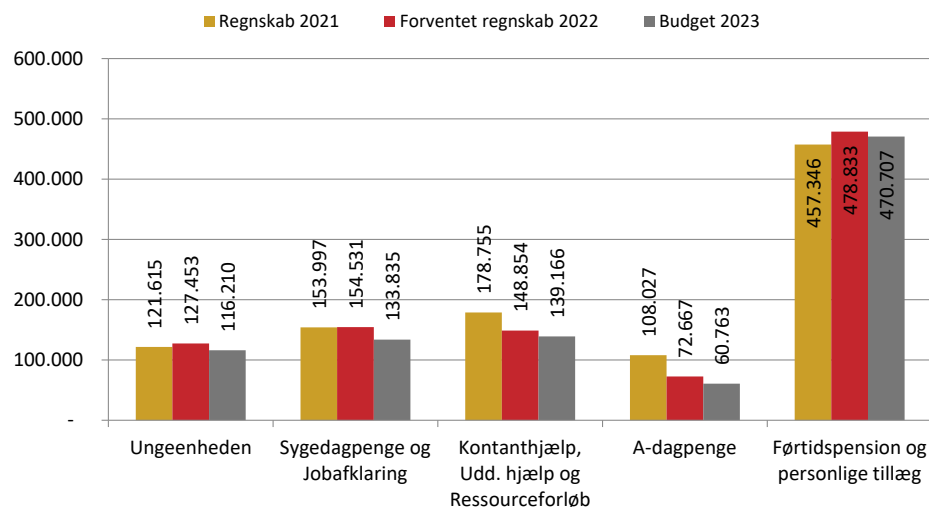
VÆSENTLIGE UDGIFTSPOSTER

Budget 2023 udgør følgende fordelt på områder sammenholdt med regnskab 2021 og forventet regnskab 2022:

(1.000 kr.)	Regnskab 2021 i 2023-priser	Forventet regnskab 2022 i 2023-priser	Budget 2023 i 2023-priser
Ungeenheden	121.615	127.453	116.210
Sygedagpenge og Jobafklaring	153.997	154.531	133.835
A-dagpenge	108.027	72.667	60.763
Kontanthjælp, Uddannelseshjælp og Ressourceforløb	178.755	148.854	139.166
Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse	13.698	14.350	18.461
Bolig- og driftsudgifter samt tilskud vedr. flygtninge	11.226	18.499	21.159
Revalidering, Ledighedsydelse og Fleksjob	144.289	146.067	151.462
Driftsudgifter i forbindelse med uddannelse, vejledning/ opkvalificering og mentorordninger	51.525	61.497	64.195
Seniorpension	37.925	51.191	62.006
Førtidspension og personlige tillæg	457.346	478.833	470.707
Boligsikring og Boligydelse	56.864	54.863	57.031
Andre sociale formål og sundhedsudgifter mv.	33.898	32.998	35.933
I alt	1.369.164	1.361.803	1.330.929

Note: Tallene for 2021 og 2022 er opjusteret til pris- og lønniveau 2023 for at kunne sammenligne i samme løn- og prisniveau. Opjusteringen er foretaget med den tilpassede dæmpede satsreguleringsprocent på 0,15% fra 2021 til 2022 og 1,95% fra 2022 til 2023.

NETTOUDGIFTER (1.000 KR.)

POLITIKOMRÅDE: AM-PROJEKT

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	7.730	6.469	6.748	6.748	6.748	6.748
Indtægter	-7.996	-6.735	-7.014	-7.014	-7.014	-7.014
Nettodriftsbevilling	-266	-266	-266	-266	-266	-266
Heraf lønsum	21.930	21.227	22.042	22.042	22.042	22.042

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

UDVIKLINGEN I 2021-2023

Der er følgende udgifter og indtægter på området:

(1.000 KR.)	Regnskab 2021 i 2021-priser	Forventet regnskab 2022 i 2022-priser	Budget 2023 i 2023-priser
Sprogskole, driftsudgifter	9.766	9.144	9.679
Diverse prøvegebyrer	-122	-140	-215
Afregningskonto til andre kommuner	-380	-200	-305
Afregningskonto til Guldborgsund Kommune	-8.714	-8.254	-8.609
I alt	550	550	550
Afregningskonto for projekter	-14.485	-15.104	-15.263
AM-Bevægelse	5.359	5.654	5.815
AM-Hallerne	1.410	1.541	1.581
Guldborgsund Zoo og Botanisk Have	6.352	6.469	6.401
AM-Kantine	548	624	650
I alt	-816	-816	-816
I alt Aktiveringsprojekter	-266	-266	-266

Området vedrører driftsudgifter og -indtægter vedrørende den kommunale beskæftigelsesindsats og sprogundervisning af udlændinge på kommunens sprogskole.

Områderne er leverandør af ydelser til politikområde Arbejdsmarkedscenter, og ydelserne "afregnes" efter BUM-model. Politikområde AM-projekt forventes derfor i 2023 – ligesom i regnskab 2021 og forventet regnskab 2022 – at resultere i et mindre overskud på 266.000 kr.

POLITIKOMRÅDE: BEU – ADMINISTRATION

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget-overslag 2024	Budget-overslag 2025	Budget-overslag 2026
Udgifter	80.426	77.175	78.307	73.178	72.584	72.587
Indtægter	-2.451	-995	2.978	-1.004	-1.004	-1.004
Nettodriftsbevilling	77.974	76.180	81.285	72.174	71.580	71.583
Heraf lønsum	63.291	61.120	61.771	56.759	56.762	56.762

BUDGETAFTALE 2023-2026

Der henvises til budgetaftalen 2023-2026 forrest i materialet.

UDGIFTSDRIVERE

Følgende udgifter er mest betydende for ressourceforbruget på politikområdet:

- Lønninger samt afledte driftsudgifter til administrativt personale
- IT udgifter til Jobcentrets fagsystemer
- Lægeerklæringer til borgere

UDVIKLINGEN I 2021-2023

For at kunne se udviklingen i samme pris- og lønniveau er der i nedenstående tabel foretaget justering af 2021- og 2022-tallene, så alle tal er i 2023 pris- og lønniveau.

POLITIKOMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2021 2023 P/L	Budget 2022 2023 P/L	Budget 2023 2023 P/L
Nettodriftsbevilling	79.614	77.666	81.285

Der er et samlet budget på 81,285 mio. kr., hvoraf lønninger udgør 61,771 mio. kr.

Det forventes at regnskabsresultatet for 2022 vil medføre, at der overføres et merforbrug i 2022 til budgetår 2023. Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget har besluttet og iværksat initiativer, investeringer og effektiviseringer for at styrke økonomien på udvalgets områder.

UDMØNTNING AF LOV- OG CIRKULÆRE-PROGRAMMET 2022/2026

Byrådet har på deres møde i oktober 2022 udmøntet midlerne fra staten som følge af vedtagne lovændringer 2021/2022. Der er udmøntet 124.000 kr. (2023), 117.000 kr. (2024) og 114.000 kr. (i 2025 og frem).

NYKØBING HAVN
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

GULDBORGSUND

GULDBORGSUND KOMMUNE
CENTER FOR POLITIK & PERSONALE
ØKONOMI
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING FALSTER
TLF. 5473 1000
WWW.GULDBORGSUND.DK